

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་
 ཆོག་ས་སྤུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་
 བཞུགས་སོ། །

ཟུང་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ།

། རྟེན་བཞུགས། ཞེས་ཕྱིན། ར། །
 མཛད་པ་སོ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་སོ།

དཀར་ཆག

སྔོན་གླེང་།.....	III
སྤྱད་པའི་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་དཀར་འགྲེལ།	2
དཔར་བྱང་སྔོན་ཆོག་	218

སྟོན་སྒྲེང་།

རྟེན་འབྲུང་རང་དབང་འདོམས་མཛད་ཐུབ་དབང་དང་།
རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན།
འཕགས་སེང་ལ་སོགས་ཤེར་བྱིན་འགྲེལ་མཛད་ཀྱི།
མཁས་བྱུང་ལོ་བཅ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

ཆོས་ལྡན་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་འགོ་ཡི།
སྐུབས་ཀྱི་དམ་པ་འཕགས་མཆོག་མིའི་རྣམ་རོལ།
བྱམས་དང་སྟོང་རྩེས་འཛམ་གླིང་དབང་བསྐྱར་མཁན།
མགོན་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བོས་འདུད།

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་ཤེར་བྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དང་པོ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་
རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། བྱི་མ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་སོགས་མཛད་པ་དང་། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་གར་
མར་གྲགས་པ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་ཅིག་སྤྲིག་འདུན་གྱི་བསམ་བས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྲ་ལམ་བརྒྱད་(Adarshah)རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་མ་
དཔེ་ལག་སོན་བྱུང་བ་དང་། ད་ལམ་དགག་དབྱེའི་གྲུང་སེང་སྐབས་དང་སྟབས་
བསྟུན་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱུང་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་
ཟབ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བཟུང་དང་བཟུང་འབྱུང་གི་རྒྱ་
ཆེའི་སྟོག་པ་པོ་རྣམ་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབྲུལ་བྱུང་བ་དག་འབས་བཏུས།

རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་གྲངས་འདྲན་ཙམ་གཟེགས་བདེའི་ཆེད་བཀོད་ན།
དེ་ལ་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་མདོ་རྒྱན་མ་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། ཉི་མེ་དང་སྐྱར་བ་བཞི།
བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། སྤྱད་པ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། འབྲུམ་རྒྱང་པ་
དང་སྐྱར་བ་གཅིག ཡུམ་གསུམ་དང་སྐྱར་བ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ཉི་མེ་དང་སྐྱར་བ་བཞི་ནི།

༡ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
ཚུལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྲ་བ། ཉི་ལྔ་དང་། ཤེར་ཕྱིན།
༡ ་ མངོན་པ་པོ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ།

༢ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྲས་པའི་

ནཱ་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་ནཱ་འགྲེལ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ རྟེ་མཛད་པ་པོ།
སྒྲོབ་དཔོན་ནཱ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲེ།

༨ རྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྷ་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་
མིའི་འགྲེལ་བ་ལེ་ལུ་བརྒྱད་མ། ཤེར་ཕྱིན། ༩ རྟེ་ཅེ་པོ་དག་སྐུམ། མཛད་པ་
པོ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༡༠ རྟེ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དག་
ལྷན་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་དག་ལྷན། ཤེར་ཕྱིན། ༡༡ རྟེ་མཛད་པ་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་རིན་
ཆེན་འབྲུང་གནས།

གཉིས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐུར་བ་གསུམ་ནི།

༡ རྟེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་
མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ནཱ་
རྒྱན་སྒྲུང་། ཤེར་ཕྱིན། ༢ རྟེ་མཛད་པ་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༣ རྟེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་
འགྲེལ་སྟོང་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། སྟོང་པོ་མཆོག་ ཤེར་ཕྱིན། ༤ རྟེ་མཛད་པ་པོ།
སྒྲོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས།

༥ རྟེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་བ་
གནད་ཀྱི་ཆོས་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། གནད་ཀྱི་ཆོས་པའི་ ཤེར་ཕྱིན། ༦ རྟེ་མཛད་པ་པོ།

བརྩོད་ཏེ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས།

གསུམ་བ་སྤྱད་བ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡ ་ སྤྱད་བ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཅེས་བྲ་བ། སྤྱད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ། ཤེར་བྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་བྱད་ཅི་ཤི་རྩོམ་ལ།

༢ ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྲ་བ། སྤྱད་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ། ཤེར་བྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ།
སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྲ་བ། ཤེར་
བྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག ཤེར་བྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་སྒྲ་མ་
རྩོམ་གྱི།

བཞི་བ་འབྲུམ་རྒྱུད་བ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ སྟོང་སྒྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཤེར་བྱིན། ༡ ་
མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་བརྩོད་ཏེ་རྩོམ་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས།

ལྷ་བ་ཡུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ འབྲུམ་དང་ཉི་མེ་ལྷ་སྟོང་བ་དང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ་གསུམ་དོན་མཐུན་
པར་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་

མཐུན་པ། ཤེར་བྱིན། ༧ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྩྭ་ལྷོ་གྱི་རྟེན།

གཉིས་པ་མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་དགུ་ནི།

༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་ཚུང་ངམ་འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ།

༢ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་རབ་ཏུ་གསལ་
བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན།

༣ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྟོགས་བར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཅེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ། ཤེར་བྱིན།
༩ རེ་མཛད་པ་པོ། གསེར་སྤིང་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།

༤ མདོན་བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་གྲགས་པའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ།
གྲགས་ཆ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་རྩྭ་ལྷོ་གྱི་རྟེན།

༥ བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མདོན་བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་སྤང་

བ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་སྤེང་བ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། ལ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་པ་རྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་བླ་མ་ལྷོ་རྒྱ་ནག་ལ།

༢ ་ མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཞེས་བྱ་བ།
ཤེར་འབྱུང་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེར་ཕྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒོ་བྲོས།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལ་ཆེ་
གཞིན་ཏུ་དཔལ་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེར་ཕྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། རྒྱ་གར་ཀྱི་མཁན་
པོ་ཀུ་མུ་ར་ལྷོ་རྒྱ་ནག་ལ།

༦ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། རོ་
བའི་བསྐྱུས་དོན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ ་ མཛད་པ་པོ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས།

༨ ་ ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན། དབྱ་
མ། ༩ ་ མཛད་པ་པོ། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པས་
མཛད་པ་བཅས་སོ། །

མ་དཔེའི་རྒྱ་ཆ་འདི་དག་སྤེ་དགའི་བསྐྱུས་འབྱུར་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་ཏེ་
ལམ་དེར་གསལ་ཞིང་འདིའི་ནང་རྫོགས་ཆོག་ཉིས་ཤད་མེད་པ་འགའ་ལ་ཉིས་
ཤད་དང་ཆོག་མེད་པ་འགའ་ལ་ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཅུ་མ་ལས་རང་སྒྲོར་གང་ཤར་གྱིས་
བསྐྱུར་བཅོས་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད།

དཔེ་སྤྲིག་སྐབས་མཆན་བྱང་ནམས་བཅ་པོ་དང་ཡང་ན་སྐབས་བརྒྱད་པོ་རེ་
 རེ་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། ཅ་བ་ནམས་ནག་ཤེད་དང་། འབྲེལ་བའི་སྐབས་སྒྲིག་
 བདེ་བའི་ཆེད་ཤོག་ངོས་རེར་ཡིག་འབེབས་གཉིས་ཙམ་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།
 ཡིག་འབེབས་ཀྱང་མང་ཆེ་ཤོས་རྫོགས་ཆིག་གི་སྐབས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གྲུས་
 བ་རང་ཉིད་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཏུ་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས་གཞུང་
 རོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆིག་གི་གཅོད་མཆམས་མ་ནོར་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་
 དགོན་པས་དེ་རོན་དགོངས་འཇགས་འཆ་ལ།

པོད་སྤང་སྤྲིག་སྐབས་ཉི་ཟླའི་འབྲེལ་བ་ལེ་ཅུ་བརྒྱད་མ་ལ་པོད་གསུམ་
 བཞགས་པས་སྟོད་སྟང་བར་གསུམ་དང་། བསྐྱུས་རོན་གསུམ་ག་ཤོག་གངས་ཉུང་
 བས་པོད་གཅིག་དང་། དེ་མིན་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་པོད་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་
 ཡོད་པས་མདོ་རྒྱ་རྒྱར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བཅུ་བཞི་དང་། མདོ་རྒྱ་མ་རྒྱར་
 བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བདུན་བཅས་ཁྱོན་པོད་ཉེར་གཅིག་ཡོད།

སྤྱིར་གྲུས་བ་རང་ཉིད་ལ་སྤྱིས་སྤྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
 གཞན་ལ་པན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལྟ་མེད་ཅིག་གིས་དེད་དེ་ལས་འདིར་ཞུགས་
 ཀྱང་མི་གཅིག་གི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྐབས་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་
 སོགས་གང་མང་འབྱུང་སྤྱིད་པས་ནོར་འཁྲུལ་སོགས་བྱུང་ཡོད་ཆེ་དགོངས་སེལ་
 ཞུ་རྒྱ་དང་ཁྱེད་སྒྲིག་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དགོངས་གནང་ཡོད་པ་མཁྱེན།

མཐར་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་

ཕྱིག་ས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་བསྟན་པ་དེ་
འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་
གི་སྐུ་ཆེ་ཡུན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྒྱར་འགོ་བའི་བསྡེ་སྟོན་རྒྱ་གང་ཆེ་རེ་གནང་བར་
མཁྱེན་མཁྱེན།

ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ལྷན་ཀྱང་།།

རྒྱ་གར་མར་གྲགས་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་ལ།།

ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ལས་ལ་འདུག་བདེའི་ཆེད།།

འབྲུལ་དེབ་པོད་སྤེང་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེགས་པ་འདིས།།

ཆེ་འདིའི་པ་མས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།།

མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡེའོ།།

ཞེས་འབྲུལ་དེབ་སྐྱེག་སྒྱུར་བ་པོ་མཁས་ཀྱིས་༡༠༣༡ལོའི་རྒྱ་ལྗོངས་༡༩ཉིན་བྲིས།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟུང་བའི་
ཆོག་གས་སུ་བཅད་བའི་དགའ་འགྲེལ་
བཞུགས་སོ། །

སྟུང་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ།

མཛད་བ་པོ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

སྤྱད་པའི་ཚིག་གསུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

༢༡༡། །ཁྱེ་གར་སྐད་དུ། རྩ་ག་ལྟ་རྟ་གུ་ཏ་སྙུ་ཡ་གུ་ལྟ་མ་བཞི་གྲ།
བོད་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་ཚིག་གསུ་བཅད་
པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྲ་བ། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་དག་པ་རོལ་བྱིན་པའི་དེ་མེད་མ་
ལུས་ཉེར་བསྐྱས་པ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིམ་བཤམ་དག་གསལ་བར་
བཤད་པ་གང་ཡིན་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་རབ་དབྱེ་
ཡང་དང་ཡང་གསུངས་རྒྱལ་ཡུམ་ལ། །བྲག་འཆལ་ནས་ནི་སྒོ་དམན་རྣམས་ལ་
ཕན་པ་བསྐྱེད་བྱིར་དེར་འདིར་ཡང་དག་བཤད་པར་བྲ། །

སྒྲིམ་པས་གསུངས་པ་གོ་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་ལ་དག་པས་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྲ་བའི་བྱིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྒྲིམ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡུམ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའི་
དགོས་པ་ནི་ཉན་པ་པོས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་བྲ་བའི་བྱིར་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་
བསྐྱད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བར་དགོངས་པའི་
བྱིར་དང་། ཚིག་གསུ་བཅད་པ་སྦྱར་བ་ལ་བདག་ཉིད་མངའ་བརྟེན་པར་ཤེས་པར་
བྲ་བའི་བྱིར་དང་། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་
བུའི་དོན་ཅམ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་བདེའི་དབང་གིས་སྒྲ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་

པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ལེ་བྱ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པས་མངོན་
པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་བས་ན་མྱོ་དམན་པ་རྗེས་སྤྱ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་
དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྒྱད་སྟོང་པར་བརྗོད་ན་འདིར་ཡང་བཤད་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་པོར་བསྟན་པར་བརྗོད་དེ། སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྟན་
བཅོས་དང་། དགོས་པ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ངོ་བོའི་མཆན་
ཉིད་ཏུ་གྱུར་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་པོས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ནི་འདིའི་
སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །མངོན་
པར་ཉོགས་པ་བརྒྱད་འདུས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པར་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འདས་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་མདོའི་དོན་སྤར་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱིས་
མདོར་བསྐྱུས་པས་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་
ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་
རྒྱད་ལ་ཉོགས་པ་གནས་པ་སྟེ། མ་ལུས་པར་བསྐྱུས་པའི་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཁོང་ཏུ་
ཅུད་པ་ནི་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་འོ། །རི་སྐད་བསྟན་པ་

ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་རྟོགས་པ་བཙུག་པུན་འདས་
མ་ཆེགས་ཆུང་དུས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བློ་བཞི་ཤེས་
པ་ལ་གཞག་སྟེ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྟོམ་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པ་ནི་རྗེས་སུ་
མ་སྟུན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
རྟེན་དུ་ཡང་།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་
གང་། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་པུན་པས་རྟོགས་
འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་བློ་བཞི་ལ་
བཞག་ནས། །བདེ་ཐུག་ཏུ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བ། །རྟོམ་པ་ཡི་ནི་དགོས་
པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་རྟེན་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྤྱོད་གཞིའི་སྐབས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ཆེ། །གང་ལ། །གང་གིས། །གང་དུ།
གང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིད་ཀྱིས་ཐོས་ཞེས་འདི་བ་རྣམས་ལ།
ལན་དུ་བདག་ཉིད་ཆད་མར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
རོ། །དུས་དང་། དུལ་དང་། སྟོན་པ་པོ་དང་། །འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྟན་པ་
ནི་གཙོ་པོའི་རྒྱ་སྟེ་སྤྱོད་གཞི་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་བཙུག་པུན་འདས་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་ཆེན་པོའི་བྱ་རྟོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ལ་དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་
འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་ཏེ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་བཙུག་

འདས་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་འཁོར་ཞུམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདག་གིས་མདོ་སྤེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཐོས་སོ་ཞེས་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་འདི་ག་ཉེན་པའི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་ཞུགས་
ཏེ། གདུལ་བྱ་ཞུམས་གྲུས་པར་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ།
གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཐྱག་བརྒྱ་པའི་ཚོམ་པར་གསུངས་པ་དེ་འདིར་
ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །

མདོ་དོན་སྤྱ་བར་འདོད་པ་ཡིས། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་
དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྤྱར་བཅས། །ཀླུ་ལན་
བཅས་པས་བསྐྱད་པར་བྱ། །

ཞེས་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་པ་པོའི་སྤྱུ་བོ་
ཞུམས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་འཕྲང་བ་མེད་པར་ཞུམ་པར་བྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། འཆད་པ་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བཞག་སྤྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བསྐྱུས་པའི་དོན་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པའི་
དོན་དུ་དང་པོར་འབྲས་བྱ་ཞུམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་བསྐྱུན་ཏེ། དགའ་དང་
གྲུས་དང་དད་པའི་མཚོག་ནི་ཉེར་གཞག་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚོས་ཞུམས་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་གྱུར་བ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་
སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པ་མེད་པར་མེད་པས་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྐྱུན་པ་ནི། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཚོར་ལ་མི་གནས་

ཤིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་གཟུགས་དག་
བ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དབྱུང་དུ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་གྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས་དེའི་
རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ལོ་གར་སྤྱོད་ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉི་མ་སྒྲ་གཅན་གཟའ་བུལ་ལྟངས་ལྟར་འདུག་པ་
དང་། །མི་བཏང་རྩ་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཆེལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་གྱིས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་ཐོབ་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལམ་དང་།
དངོས་པོ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་
བསྐྱེལ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་པར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་མི་སྟོན་
ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་ས་ཡི་ཆོས། །མི་འཆད་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་རིག་བྱ། །ཞེས་
བྱ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་
བའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་ཅེ་མོའི་
མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་ས་དང་སྟེན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་བུལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ངས་
ན། །དཔལ་ལོ་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་

གྱིས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པས་སོ་སོ་
དང་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པས་བསྐྱོམ་པ་
ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་ཟག་གཞན་ཕྱིར་
སེམས་པ་རྣམ་དག་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་སོ། །དེའི་རྗེས་
ལ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་གོམས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱས་
པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། སྤྱོད་བྱས་སམ་འོན་ཏེ་ཉག་ཏུ་
བརྟེན་ཀྱང་བྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པར་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་གཉིས་གྱིས་
སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
བསྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་པས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། བདག་གི་
བདེ་བ་བཏང་ནས་རེ་བ་མེད་སེམས་ཀྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ས་སྤྱ་
བཅད་པ་གཅིག་གིས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡུམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཉན་པས་རྗེས་སུ་
བཅའ་བས་མངོན་པར་བརྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཡུན་རིང་
ལའོར་འདོད་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཇི་སྟེད་བདག་གིས་

བཟོད་སྒྲུལ་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་གནས། །ཞེས་
བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་གདམས་ངག་སྒྲིན་པ་ནི། ཆུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་འདོད་ནམས་
འཕགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐུ་ཆེན་འཕེལ་
གྱུར་ཏེ། །སྒྲིན་མེད་འོད་གསལ་ལྷ་དཀྱིལ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གདམས་ངག་བཟུང་བ་དང་ལྡན་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་
པའི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བར་བྱ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པས་ཡི་དྲགས་
འགོ་བ་གཙོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་འཛིན། །དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་
རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འགོ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་གཏད་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་ཏེ་བསྐྱུས་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྟོགས་སྒྲུབ་ཀྱིས་དོན་ལྷག་མ་བཞི་པོ་མ་
གསུངས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་དུ་
བསྐྱུས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་
མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་

སྤྱད་དེ་རྣམས་བརྒྱད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་
མདོའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་ནི་
རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇུག། མན་ངག་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་
སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཡང་གི་སྤྱ་ནི་ཆོག་གི་རྒྱན་ནོ། །ངེས་པའི་ཆོག་ཏུ་ན་ཉོན་མོངས་
པ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་པས་ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འཇུག།
དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་
གདུལ་བྱ་མི་སྤྱིད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར་
འབྲེལ་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་བཞི་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་དག་
གིས་སྤར་གཞུང་རྒྱས་པ་མཉན་པས་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་བསྡུས་ནས་ཉན་
དུ་རུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །

དེ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ནི་མ་ནིང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་
ཆེ་བའི་ཕྱིར་རམ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་འཁོར་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྲལ་བ་
མ་ཡིན་པའི་སྤྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དག་ལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དག་སྤོང་དང་། དག་
སྤོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མན་པ་དང་
རྟག་པའི་འཁོར་རྣམས་བསྡུས་ནས་འཁོར་བཞི་པོ་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ། དེ་རྣམས་
འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་སྤོབ་པ་དང་། མི་སྤོབ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱེ་དགའའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་མ་རྣམས་དང་། གཞུགས་

ཅན་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པའི་དགེ་བསྟན་ནམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་
བསྟན་མ་ས་ག་ལ་སོགས་པ་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་ནམས་སྟོང་། སྟོང་གཞིའི་
ལེའུར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤིན་ཏུ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཚོས་རྟོགས་པ་དང་འགྲེལ་བས་དེ་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པས་གྲང་མ་བསྐྱུས་ལ། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པའི་འཁོར་ཡིན་
པས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་སྟོང་སོ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱུས་པ་འདོད་པས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
སྐྱེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་
ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་སྟོབ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་དོན་འདི་ཉིད་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རིགས་པ་
དང་མི་ལྡན་པས་དོར་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ངག་ལ་དབང་བར་བསྟན་པས་བདག་ཉིད་
ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པས་ཡང་དག་པར་དགའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཅི་ན་སྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་

བསྐྱེད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པས་གསལ་བའི་
རབ་ཀྱི་མཐར་སྤྲུག་པར་བྱེན་པ་སྟེ། ས་རོལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་པ་
རོལ་ལོ། །

ཤེས་རབ་ནི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱེན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་གཙུག་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཙུག་པོ་
འདས་ཏེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་སྟོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེའི་དོན་དུ་
སྟོར་བ་ཉིད་ཀྱི་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། །དེ་དང་
འདི་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་གཞན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་གང་
ཡིན་པ་རབ་ཏུ་བྱེན་བསྟན་པའི་གཞུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་
དེ་ལ་སྟོར་བས་ན་དེ་གཉིས་ནི་བརྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། །འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རི་རྒྱུད་བསྟན་
པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་གིས་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་ཅིང་ངོ། །དེའི་ཆེ་ནི་དེར་དོན་མདོར་བསྐྱེད་
ནས་བསྟན་པ་ཉན་པར་རུང་བའི་འཁོར་བའི་འདུས་པ་དེའི་ཆེ་ལོ། །

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དཀའ་དང་གྲུས་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་འདིའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྟེན་སྟོར་གྱི་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །བཙུག་པོ་འདས་ཀྱི་བྱེན་གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་

ལ་བཀའ་སྒྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་བསྟན་ནས་རྣམ་
བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྒྲུང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲིང་རྗེའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པར་
འདོད་ནས་དགའ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ།

དགའ་བ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །གྲུས་པ་ནི་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་
པའོ། །དད་པ་ནི་གྲུས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །མཆོག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། །ཉེ་
བར་གཞག་སྟེ་ནི་ཉེ་བར་སློལ་གཞག་པའོ། །འདི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་
པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་བཤད་དེ།
དེམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་
རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ། དད་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་
བསྐྱེད་པས་མཉན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དད་པ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བར་བྱ་
བ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསལ་བ་ནི་སྤངས་པ་སྟེ། ཅི་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། སྐྱབ་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །

ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་
ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་ཡང་
གཉེན་པོ་གོམས་པར་བྱས་པས་བསལ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བྱི་མའོ། །དེ་བསལ་

ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ལ་གཞོལ་བའི་སེམས་
གྱིས་མཉན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་འདི་སྤང་བ་དང་བྱ་བ་ཡང་ཅི་
ཞིག་མཉན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞི་བ་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྒོས་རྟེ། མངོན་པར་
མཐོང་བའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་བསམ་བསམ་མི་བྱའོ། །ཐར་པའི་བསམ་བསམ་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལ་ལྷས་དང་དག་དང་ཡིད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱར་གྱུར་
པ་ནི་ཞི་བའོ། །མཉན་པར་གྱིས་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །རྗེས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་
འབྲེལ་རྟེ། །འདིར་དེ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་དེ་འབྲེལ་ཞེ་ན། འགྲོ་དོན་མངོན་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་རྟེ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མ་ལྷས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་མཐོང་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ལ་ཕྱོགས་པ་ནི་ཞུགས་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་རིམ་པས་ཞུགས་པ་ཡིན་རྟེ། འདིས་ནི་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་སྤྱི་དོན་
བསྟན་རྟེ། །

དེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྤྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དགའ་བའོ། །འདིས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་སྤྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་འདི་སྤྱད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཟུགས་བརྟན་སྤངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་གི་དེ་དག་
 ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱི་ལོ་སྤྱང་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བད་
 ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ནི་འདི་
 སྐད་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་རབ་ཏུ་སད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོ་མ་
 པ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སྐལ་བ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ནས་སྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་བྱའོ་ཞེས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་
 དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བཅས་ཏེ།

པའི་རིམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་བར་དུ་གང་གིས་རྟོགས་པ་
 དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཐོས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ལམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྐྱབས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

བ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་དེ་དག་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ལ་
དཔའ་རྣམས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པ་ལའོ། །

མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐལ་ཞིང་ཉམས་པར་མི་
བྱས་པ་ཡོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དཔའ་བའོ། །ཆོས་མ་ལུས་པ་ལ་
གོམས་པ་དང་ལྷན་པས་ཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་
སྐད་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་མེད་
དེ། གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ལུས་པའི་
ཆོས་བསྐྱེད་ནས་དང་པོར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཐག་བསྐྱུ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཤེས་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་ཅེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་བ་གང་གི་སྤྱིར་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་པ་ལ་སྟོས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གསུངས་ལ། ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་པར་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་སའི་ཆོགས་འདུས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་

གསལ་བར་བཤད་པ་དང་དོན་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་ལས་ལམ་
ཤེས་པ་ཐ་དད་པར་བཀོལ་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བདུན་པ་ལ་
ཞུགས་པའི་རབ་ཐ་དད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པར་གཞག་གོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྟོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
བསྟན་པས་ལྟོག་པའི་སྟོན་པ་ཡང་འཕངས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ན་སྟོམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱོས་པས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ཉིད་
ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་ས་བདུན་པར་གཞག་སྟེ།
ལམ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཅམ་
ལ་གཞག་གོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་དག་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེའི་རྗེས་
ཐོགས་ལ་རྣམ་པ་དང་། ལམ་དང་། དངོས་པོའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱས་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བྱུང་བར་གྱི་
ལམ་སྟོབས་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་བྱུང་
བར་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པའི་སྟོན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་གཉིས་

ནི་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ས་བརྩུ་པའི་བར་
ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་དང་བསྐྱུས་པ་བསྐྱོམ་པའི་
དོན་གྱི་གོ་རིམས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་
ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

དེ་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་
བྱས་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་
ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་ཡོད་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུས་
ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་གང་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་བཞིན་ནོ། །

སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བ་ལང་རྗེའི་སྐྱེ་བོ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མ་སྟན་པའི་
སྤོགས་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཀྱང་འགོགས་ན་ནི་
ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱོག་ན་

གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་སྤྱིའི་དོན་ཡོད་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་གང་
ཞེག་རིག་པ་ན་གང་རིག་པའི་ཐབས་མེད་པ་དེ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པོ་རིག་
པ་ན་སེར་པོ་མི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རིག་པར་གྱུར་པ་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིའི་
དོན་རིག་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་
པའོ། །གང་གི་སྤྱིར་ཉི་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་ན་རྣམ་པ་མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །ཤེན་ཏུ་ཐལ་ཆེས་པའི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་རྣམ་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་ན་མི་
འགྱུར་བ་མེད་པས་འབྲུལ་བ་སྤིད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱོགས་གཞན་ཡང་མི་སྤིད་པས་ཤེས་པ་གཞན་མེད་པས་ན་དོན་རིག་པའི་
ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་གྲུན་པའི་སྤྱོགས་ལ་ཡོད་པས་
འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རིག་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡང་རིག་ན་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྒྲིག་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
ཡོད་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་སྤྱར་གཏན་ཆོག་གས་དམིགས་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བསྒྲིག་པར་གྲུབ་པས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཅན་གྱིས་ངོ་ཐོར་འདུས་པས་གཉིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པོ་
ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེར་སྤྱང་བ་ལས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་

ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོངས་སུ་རྟོག་གམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་གང་ན། གཤམ་ཏེ་སྤྱོད་ས་དང་པོ་ཡིན་ན་ནི་གང་ཞིག་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཆོས་གཞན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ནོར་བུའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤེས་པ་འདི་ཡང་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་བཏགས་པ་མ་ལྟས་པས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤོང་བས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱོག་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པས་གཏན་ཆོག་ས་མ་ངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ས་གཉིས་པ་ཁས་ལེན་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲིང་བའི་དོན་ལ་བསྟོན་རྟོག་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པ་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབེན་པ་དོན་ཅམ་རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་སྤྱོད་ས་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་ཅམ་ལ་ཚུད་པས་འདི་ནི་གྱི་ནལོ། །

གཉིས་སུ་མེད་པའམ་གཉིས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིང་བོ་མེད་དེ། དོན་འདི་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་དང་རིག་པ་མདོར་བསྐྱས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
 རི་ལྟར་ཆོས་འདི་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྟན་པས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པར་
 འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ་
 དབང་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་ཉིད་ཡིན་པར་དཔེ་སྟོན་དུ་
 འགོ་བས་ལན་དུ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ།

འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གངས་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །སྟོས་ངད་
 ལྟན་པའི་ཚུ་རོལ་ན། །ཚུ་ཞེང་ལྷ་བརྩ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། མ་
 རྩོས་པའི་མཆོ་ལས་ཤར་ནས་ནི་གང་གྲུའོ། །སྟོན་ནས་ནི་བརྒྱུའོ། །ཁུབ་ནས་ནི་
 སིན་རྒྱུའོ། །བྱང་ནས་ནི་སི་ཏ་སྟེ། དེའི་མཐུས་མངོན་སུམ་དང་བརྒྱད་པས་འདུས་
 པའི་ཕྱིར་ཚུ་གླུང་རི་སྟེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚུ་གླུང་རི་སྟེད་ཀྱི་
 རྒྱན་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་འབབ་སྟེ། མཆོའི་མཐའ་མ་ན་འཛམ་བུའི་ཤིང་གནས་
 པས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཚུའི་ནང་ན་གནས་པའི་རོས་ཀྱི་ཆ་སོག་
 ཀའི་རོས་གསུམ་ལ་ནི་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་གཉིས། གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་
 བཞི་བཅས་པ་ནི་ཚུ་ཞེང་གི་ཆད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་མངོན་པ་གཅིག་ལས་
 བསྟན་ཏོ། །མངོན་པ་གཞན་དང་གཞན་ལས་ནི་གཞན་ཏེ་ཆད་མི་མཐུན་པར་
 བསྟན་ཏོ། །

འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་གཞག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་
 རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆད་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲསྟེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
 ན་རི་ལྟར་གཞན་དང་གཞན་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་

ཡོངས་སྤྱ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སོ་སོར་སྤང་བ་ལ་སྤྱིར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ཆུ་མྱང་གི་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་མེ་ཏྲོག་འབྲས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མེ་ཏྲོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་ཨ་མ་ལ་སོགས་
པའི་ཤིང་ངོ། །འབྲས་བུ་སྤྱིན་ནས་སྐྱམས་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་
པའོ། འབྲས་བུ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནགས་མ་སྟེ། ལུ་དུམ་སྤར་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་དག་སྦྱེད་བྱེད་ནི་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུའོ། །གང་གི་མཐུས་འབབ་ཅེ་ན། མྱ་དབང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
མྱ་ནི་སྤྱལ་གྱི་ཆོག་ས་སོ། །དབང་པོ་ནི་བདག་པོ་སྟེ། མྱའི་རྗེ་པོ་དེ་ཉིད་ནོར་རྒྱས་
ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་བདག་པོའི་གཙོ་བོ་སྟེ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ནི་
ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བས་ཆ་བ་འཛོམས་པས་ན་མ་ངོས་པ་སྟེ།
བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱིམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཐུ་ནི་རྒྱས་པའོ། །དཔལ་དང་ལྡན་ཏེ། མྱང་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་ཆན་གྱི་འཛིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལས་འདས་ཏེ་རང་དབང་ཐོབ་པས་ན་བདག་པོ་སྟེ། མ་ངོས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །

དབེ་བསྟན་ནས་དོན་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་
པའི་མཆན་ཉིད་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སྤྱད་པ་དང་། ལུང་
གི་ཆད་མ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ནི་རིག་པ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་

དང་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཆོག་ནས་པར་སྤྱར་
བར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཆོག་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དོ། །

བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་མཆོག་སྟེ་
སངས་རྒྱུ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །བདེ་བ་བྱེད་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་
འབྲེལ་པར་མི་རིགས་ཏེ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དེའི་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་དང་
གཞན་བརྒྱུད་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་པས་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་དབང་གིས་ཀྱང་དོན་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱན་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་ཀྱང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་སྤྱད་པས་སོ། །རི་ལྟ་བུ་
ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནི་
འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱེས་བྱའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་གི་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་ཀྱང་རང་གི་ཐེག་པ་ཅིའི་

ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་
ཡིན་པར་བརྟེན་ཅེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་གི་རྒྱས་ཀྱས་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

ལན་དུ་རྒྱལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་སྤྲིག་པའི་
ཆོས་ལས་རྒྱལ་བ་ནི་རྒྱལ་བ་སྟེ་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་སོ། །ཆོས་ནི་གང་ཟག་ལ་
བདག་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། གང་
བསྟན་པ་ནི་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་མིར་གྱུར་པ་ནི་མི་མཆོག་གོ། །དང་པོ་ཉིད་ལ་
དབང་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་རང་གི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱོངས་
པའི་ཕྱིར་སྟོབ་མར་གྱུར་པས་སྟོབ་མ་སྟེ་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱབས་ཤིང་
ངོ། །ཡང་ན་མི་མཆོག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། དེའི་སྟོབ་མ་ཡིན་པས་ན་
སྟོབ་མར་གྱུར་པའོ། །དེས་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་
ཕྱིས་བསྐྱབས་པས་ངེ་བཞིན་དུ་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་མི་
འགལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཐུས་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདིས་འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཏུ་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་
ཆོས་ཀྱང་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པར་མི་ཀུས་ན། ལུལ་དུ་བྱུང་

བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་དུ་
གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟོན། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་དབང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ། རང་གི་རྟོགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །ཅི་ཞིག་ཅམ་ནི་དཔག་
པར་བྱས། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒྲིག་གྱུར་པས། །དེ་བཤད་པ་ནི་དཀའ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་
ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞལ་ལ་བྱུང་བ་བརྗོད་ནས། ད་ནི་དང་
པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་དེ་ལྟར་བབ་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་གདམས་ངག་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ལས་སྤྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཤེས་རབ་ཡང་དག་པར་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་མཆོག་
གོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདམས་པའི་རོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་མི་སྤིད་པས་
དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
ལམ་སྟོན་ཅིང་འདོམས་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་པན་
འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱེད་པ་
སྟེ། བསྐྱེད་པ་དེ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་རོ། །ཀྱང་གི་སྐྱེ་ནི་རིམ་པ་

གཞན་དུ་སྤྱར་ཏེ། སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གདམས་
ངག་མེད་པས་ཇི་ལྟར་གདམས་ཤེ་ན། དེ་སྤྱད་ཐོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱེད་པ་ཐོ་དང་ལས་དང་།

བྱ་བ་མི་དམིགས་པར་བསྟན་མ་ཐག་ཏུ་ཐོས་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས།
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནམས་ཀྱི་སྐྱས། །མེད་པར་དོན་དམ་ཁ་ཆེན་གྱི། །སྤྱིང་དུ་འགྲོ་
བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འཇིགས་པར་བསྐྱབས་ནས་སྤོངས་
པ་མེད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་མི་
སྐྱག་སྟེ། སྐྱག་པའི་གནས་མེད་པས་སྐྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་རྟོགས་པས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྤྱིང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་
པོ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡོངས་སྤྱ་
བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་
བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཐག་གི་བསྐྱབ་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

གདམས་ངག་ཐོས་པའི་ལས་དང་པོ་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
གོམས་པར་བྱས་ནས་ཆོག་ས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་བཟུང་བས་བྱེད་པར་དུ་
འཕགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཚུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་

པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་དང་
པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་སྤྲུལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ་བ་
རྟོགས་པས་ན་དོ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་
མར་འདྲིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་འདུ་ཤེས་སོ། །སེམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་སེམས་པ་སྟེ། གཙུ་བོ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་གཞན་དག་གྱུར་གཟུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་རྣམས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་དོན་
བཀག་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པར་འགྱུར་བས་ན་སྤྲུང་བ་ལས་གཞན་
ནི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་
བཞིན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ལྟོག་པས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
གནས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཏེ། རྟུལ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་གནས་ཏེ། མངོན་པར་

ཞེན་པ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་མེད་པར་དོན་ལ་སྦྱོད་དེ། དེས་པར་གནས་པ་མེད་པར་སྦྱོད་པ་ནི་ངོ་བོའོ། །

ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཅིག་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་སྤྱ་གཟུང་བ་མེད་དོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་ཐོབ་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་གཤེགས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྤྲར་མི་ལྟོག་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ལས་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྫོ་བའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དགེ་བའི་ཅ་བ་གཡོ་བའི་ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། རི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞོ་སྤྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་སྟེ། དེས་རང་གི་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་གྲོལ་བར་མི་རིགས་པར་དེས་པར་ཤེས་པས་སྤྱིས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཅམ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ལས་ཡོངས་སྤྱ་བརྟགས་པ་དང་།

སྤྱི་ངོལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་མདོ་སྟེ་བས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་དམིགས་པ་མེད་པར་བརྟགས་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ཐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བས་སྐྱག་པའི་སྤྱིར་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འང་གི་སྤྱི་ནི་དེས་

བར་བཟུང་བའི་དོན་རྟོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་བྱིའི་བདག་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྲ་བཞུགས་ལ་
མི་རེག་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །

མི་རེག་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་གནས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །འདིས་ནི་མཚན་མ་མེད་པས་
བྱུང་ཏུ་འཕགས་པའི་བྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་འདི་འབྲས་བུ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཡིན། འོན་ཏེ་རྩ་
སམ། ཡོན་ཏན་ནམ། ལས་སམ། སྤྱི་ལམ། བྱུང་པར་རམ། འདུ་བའམ། སུའི་ཡིན།
ཅི་བདག་གས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲེལ་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལ་སྟེ། ཅི་
བདག་ལའམ། ཆོས་ལའམ། གང་ལས་སམ། ཆོས་ལས་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་
དག་ནི་སྟོང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་སྤྱི་
ཐམས་ཅད་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གང་གི་བྱིར་ཡང་མ་ཡིན། སུའི་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟག་
གོ། །ཉེ་བར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་རྟོག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་
སྤྱི་ཆོགས་པ་འདི་དག་ལ་རྩེས་སུ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་པར་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དམིགས་པ་དང་

ནམ་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ནམ་པ་སྤྲོ་ཚིག་ས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཞུས་པ་མེད་དོ། །རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་མེད་
དོ། །

དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཅེ་མོ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་གང་
ཡང་རྒྱུ་བ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བར་
གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅེ་མོའི་རྗེས་ལ་ད་ནི་བཟོད་པ་
སྟེ། ཉམས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱུར་པའི་
དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་
ཏེ་མི་ཤེས་པར་སྟོད་པ་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོད་པ་མེད་པར་
རོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །མཆན་མ་ལ་སྟོད་པ་ནི་བསྐྱོག་པ་ལ་
སྟོད་པའོ། །འདི་སྐད་དུ་ཚོས་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་
ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་སྟོད་པ་དེ་ནི་སྟོག་རྒྱུ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་ནི་མཆན་མ་ལ་སྟོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་བསྟན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་
རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནའང་
སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་
ཕྱིར་མཆན་མ་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་

རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་བརྒྱུག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་གནས་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལོ། །བརྒྱུག་པ་ནི་མ་དད་པ་འོ། །

དེ་བས་ན་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་སྤངས་པ་ལས་རང་མེད་པའི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གནས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་འོ། །གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་ནི་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྟག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པས་མཆོན་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ནི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །

ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མེད་ལྟོ་ལྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ལྟོ་སྟེ། དེས་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། འབྱིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་ལོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་གཟུང་བའི་དབྱེ་བ་སྤངས་པའི་

ཕྱིར་ཞི་བའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཐོབ་པས་
ན་རེག་པའོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མཆོག་གོ། །འདིས་ནི་རྒྱར་བྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །

སྤྱི་མེད་སློ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་བཟོད་པའི་རྗེས་
ཐོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། འདིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། བདག་ནི་བདག་ཏུ་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སེམས་
རབ་ཏུ་ཞི་བའོ། །གནས་པ་ནི་རྣམ་པ་དུ་མའི་ཡོན་ཏན་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཀྱིས་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལྷུང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། སྟོན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བདག་གིས་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་ཅེ་ན། དེ་ལས་ལངས་ཞེས་སྒྲུབ་སེམས་མེད་དོ། །ལས་མཐའ་ནི་ཡུལ་གྱི་
དངོས་པོ་ལས་སོ། །དེ་ལ་འདྲིན་པའི་ཆར་ངེས་པ་ནི་མཐའ་ལོ། །ལས་བྱེད་པ་པོ་
གནས་པ་ནི་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་
དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །

འདི་སྐད་དུ་ཆོས་འདི་ཉིད་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་
པས་སྟོང་པས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེས་ནས་རྟོགས་པ་ན་གང་ལ་སྤྱད་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པས་ཞེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་
པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཤེས་རབ་ཚུལ་གྱི་མཚོགས་གི་རང་བཞིན་ལ་དེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་རིམ་བཤམ་གཞན་
དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་མ་ཕར་མི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །

ཅེའི་ཕྱིར་འདི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་བྱེ་བས་ཚུལ་གྱི་མཚོགས་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་
པའོ། །དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡང་དུང་བའི་རང་གི་ཐེག་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཚོགས་གོ། །བྱང་
ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའམ། མོས་
པས་སྤྱོད་པའི་སའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པ་བསྟན་ཏོ། །དོན་དེ་དག་འདིར་བསྟུས་ནས་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
བསྟན་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྩོམ་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་
སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་ལས་
ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བསྟན་ཏེ།
འཁོར་དེར་འདུས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་
བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། །

འདིར་ཡང་དེ་དག་སྦྱར་བར་མི་བྱས་ཏེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་དེ་དག་
ཉིད་འགྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་གང་གི་ཆེ་རི་སྒྲིབ་བསྟན་པའི་
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་བསྟོམས་པ་ན་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པར་ཆུང་ཐད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་

ཡང་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྤང་བ་
ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་ཆེ་ཡང་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བར་སྤང་བའི་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐོབ་
པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཅེ་མོའི་གནས་སྐབས་ན་སྤང་བ་མཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཆེ་ཡང་སེམས་ཙམ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་གསལ་བར་སྤང་བ་འབྲིང་
དང་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་བཅོད་པའི་གནས་སྐབས་འཛིན་
པའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཡང་དོན་ལ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་མི་སྤང་
བའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་
གནས་སྐབས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་བསྟན་པ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྐྱེབ་པ་རྣམས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞིར་གོ་རིམས་ངེ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པར་རྟེན་ཅེས་
བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉེན་པོའི་དངོས་པོ་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤང་བ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་འདི་དག་གཅིག་དང་དུ་
མ་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་མེད་པས་ན་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ནི་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མེད་ཅེས་བྲལ་། །རི་བོང་
གི་རྩ་ལྟར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེ་མར་མི་འཛིན་ཏེ།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརློག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ངེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་
ལ་སྤང་བ་ཅམ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གཟུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྲལ་། །གང་དེ་
ལྟ་བུའི་བརློག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མངོན་སུམ་མཐ། རྗེས་སུ་དབག་པ་
གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཅམ་བརློག་ན་གཞོད་པ་ཅན་
གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གྲིས་པ་ཉིད་དང་འབྲ་བས་ཐུག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བ་ལང་རྗེ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ་བརློག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་
ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཐ་སྤྱད་འབྲུག་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
མས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་

བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པར་དཀའ་ལོ། །འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅི་
ཞིག་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཡང་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་བ་ངེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། འདིར་འདིག་རྟེན་པ་ཞེས་གང་ལ་བྱ། ཅི་
འབྲ་བ་ཞིག་ཡང་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན། གང་འདི་དག་ནི་མ་བཞགས་ན་ཉམས་དགའ་
བ་བསྟོན་པར་མི་བྱས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མི་འདོད་
ཀྱང་གང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པར་བྱང་བ་དེ་ཁོ་ན་
ཀུན་རྫོབ་འདི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཞོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་ཡིན་ལ།
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅམ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་གཞག་མོད་
ཀྱི། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་
ཟེན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་
སྙད་མི་འཇུག་གོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པར་མཇུག་ཐོགས་སུ་བསྟན་པར་

བྱུང་། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་
བས་ངེས་པ་དང་ལྟན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་
མ་ལྟར་བྱུང་གཞག་པ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་བས་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཅོམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཇི་
ལྟར་བ་བཞིན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་
ཚོག་གོ། གྲིས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་མ་སྦྱིས་པའོ། དེས་བརྟགས་པ་ནི་རིགས་
པ་དང་ལྟན་པའོ། འདི་དག་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚོས་ནི་ཡོད་པའོ། རིགས་པ་ཇི་ལྟར་
བ་བཞིན་ནི་མེད་པའོ། གཞན་ཡང་དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་རྟོན་ཅན་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་མི་རིག་པ་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དེ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ཏུ་
སོང་བ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཉེན་པོའི་
རྟོན་ཅན་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་རིག་པ་རྣམ་པར་
བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་འཛོག་གོ། །

དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྒྲུབས་ནས། དེ་གཉིས་དེ་ཉིད་ནས་
བཅུམས་ཏེ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་མ་ལྟར་རྟུན་པར་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ་ཡོད་དང་མེད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མ་སྦྱིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་

གྲིས་གྲིས་བས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་གི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྲིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་གྲིས་ངེས་པར་
བྱུང་ངོ། །

དེའི་ཐེས་ལ་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དང་པོ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཀྱང་རྣམ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤྱུ་མ་འབྲུལ་པ་ཙམ་དང་
འབྲ་བར་ཡང་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གང་
འདི་ལ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆའི་དུས་སྤྱོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པའོ། །དེས་ནི་ཡང་སྤྱེས་བྱ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཅན་འདྲིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་སྤངས་པའི་
བསྐྱོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱུ་མ་གཞན་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྤྱུ་མ་རྩོན་
པར་སྤང་བར་འདི་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་
བརྟགས་པ་ཉིད་ནི་སྤྱེས་བྱ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་འདྲིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡང་གཞན་ཏུ་མི་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱང་པོ་འདི་སྤྱུ་
མ་ལྟ་བུར་སྤང་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་གྱུར་ནས་དེས་ན་ཡང་སྤྱེས་བྱ་

བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ངེ་
ལྟ་བ་བཞིན་སྤང་བའི་བྱིར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལྷ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་བསྟན་མ་ཐག་
པའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྷ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱེས་བྱ་རྗེས་དང་
བཏགས་པར་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བ་
སྟེ། སྤངས་པ་དེ་བས་ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་སྟོད་པ་
དང་ལྷན་པས་ན་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །གང་ཞིག་མོས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཉེ་བར་འདུས་པའི་གདུལ་བུའི་སྤྱེ་བོས་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤར་རྒྱས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་ནས་
ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་འདིར་ནི་གཙོར་བསྟུས་ནས་
བསྟན་ཏེ། སྤྱོས་ནས་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་ཅིང་།

ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་སྟོང་སྒྲག་བརྒྱ་པ་དང་། འདིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པའི་
དབང་དུ་མཛད་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མཛད་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྤྱིང་བོ་ཡིན་པས་པན་

ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱང་པོ་གཞན་མེད་པས་ངེ་སྐད་བསྟན་པའི་གཟུངས་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དཀྱིལ་གྱི་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟོན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་སྐད་བསྟན་པ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བས་དགེ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་བདེ་འགྲོའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཅས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ནས་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་ནས་བདག་ཉམས་ཞེས་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྟེམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། རྒྱུད་པས་ན་ཡུམ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་སྟེ་མཉན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ནི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་དག་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སློན་ནས་བསྟན་ནས། ལྟོག་པའི་སློན་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། གང་ཞིག་སྤྲིག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡང་གང་ཞིག་ངེ་སྐད་བསྟན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པས་བརྗོད་པ་ནི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྤངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་བྱིང་འཛིན་པ་སྟེ། གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ཤིང་ཐབ་མོའི་

ཆོས་ལ་མ་མོས་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་ཚུས་རེག་
པས་ཞིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱུར་བ་
བསྟན་ཏོ། །

རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ལ་ད་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་སྐྱབ་པར་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
པར་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པར་
བཞེད་ནས། ཅི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་ཉིད་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་
བྱབ་ན་ཅི་ཕྱིར་འདྲིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བར་གནས་པ་ལ་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་གི་
ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཅམ་འཁོར་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་ཆགས་པ་གཙོད་པ་སྟེ།

མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སྐྱེབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་

ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་ནི་རིགས་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་དེ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། རོན་དེ་
དག་གི་དང་པོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་ཡང་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་སྤར་
འབྲས་བྱ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་རྒྱ་བསྟན་ཏོ། །རི་སྐད་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྗེས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དམིགས་པའི་ངོ་མོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་དམིགས་པས་
ཆགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་པར་དག་པར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ཏོ། །ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་
ཆགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བར་འདྲིར་ཡང་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་རིག་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་གྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་དོན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དེ་
སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེས་བྱེད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པའི་མིང་ཉིད་དེ། དེས་ན་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱེས་བྱ་
དང་། ལེགས་པ་དང་། བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པོ། །དེས་ནི་དམིགས་པར་

གྲུང་པ་བསྟན་ཏེ། །གང་ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གོང་ནས་
གོང་དུ་དག་པར་བྱས་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཚུ་ཁམས་གསེར་དང་རྣམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་
འདོད། །ཅེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཤེས་
པས་ངེས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པ་དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་
དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ་ཞེས་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཇུག་
པའི་སྤྱིར་བསྟོམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཀྱང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
གྱི་ས་བོན་མི་སྟོང་གི། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་རིམ་གྱིས་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱིའི་དོན་འདོད་
པའི་གཞུང་གིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་
རོ། །འོན་ཏེ་ཁས་མི་ལེན་ན་དེའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མི་སྟོང་བས་
སྟོགས་གཅིག་དག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ་གང་གི་སྤྱིར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཅུང་ཟད་ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་བརྟགས་
པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པས་དངོས་པོར་མ་བྱུང་པས་དངོས་པོ་
མེད་ཅེས་བྱའོ། །

བྱ་བ་བྱེད་པའི་གང་དག་དོན་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
བསྟན་ཏེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་སྦྱེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྱིབ་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། འགྱུར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་ཡང་གཉིས་སྤྱོད་པ་ལ་གཞི་དང་དམིགས་
པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དམིགས་པ་འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་
བས་གཞག་གོ། །འབྲས་བུ་ཅི་ལ་བཏགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་
པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་རྗེས་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཅིའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆོད་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་མང་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱིར་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། ལྟ་བར་གྱུར་པའི་བདག་
ཉིད་ལྟ་བ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི་གཙོད་པ་སྟེ་
སྟོང་བར་འགྱུར་འོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་གིས་དེ་ཡང་
འཕངས་པ་དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཞུགས་པའི་བྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་བྱང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མདའ་

བཀའ་བ་དང་འབེན་ལ་རྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་
ཉི་ལེ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རྗེས་ལ་ད་ནི་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་
སྤྱིའི་ཉེན་ཅན་རྣམས་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་བྱུག་གི་ཉེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱེད་
དེ་ལ་བྱ་བ་མི་རིགས་པའི་བྱེད་ལོ། །དེ་ལ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྟོགས་ཀྱི་ཡིན་པར་
བརྩུང་ངོ། །འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཅེ་མོ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུག་དང་། ཞི་
གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཟུང་དུ་འདུག་པའི་ལམ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ལམ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་རྟོགས་རྣམས་
ནི་རྟོགས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་
གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡང་ལམ་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིན་པོའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ནོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཀྱི་མཐར་

ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ས་གང་དུ་ཐོག་མར་གོམས་པར་བྱས་
བཤམ། ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤྱབ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་
ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་ནི་མི་རུས་པས་སྦྱིར་
བསྟན་གྱི། འདིར་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོ་དམན་པ་
རྗེས་སྤྱ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་བྱེ་བྲག་རྣམས་སྦྱོར་ན་མ་འབྲེལ་པ་བསྟན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཙུན་
འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གོ་ཆའི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་
གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཏོང་བ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་བསམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་ཆེ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོ་
ཆའོ། །གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་རྩི་མི་སྦྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་
པས་ན་མ་སྤྱ་ཆེ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་
པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པས་ན་མཆོག་གོ། །ལས་
དང་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །

དེ་ལྟར་གོ་ཆའི་བསྐྱབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བས་གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྤྱབ་
པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པའི་སྤྱབ་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམས་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་

ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །ལྷ་འི་བྱ་འི་བདུད་ཀྱི་སྒྲེ་མ་རུངས་པ་འི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་
འདུལ་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་རེ་བ་བཞིན་བྱེད་པས་ན་དགོས་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
འབད་བ་བྱེད་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

འདུག་པ་འི་སྐྱབ་པ་བསྐྱབས་ནས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་འི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པ་གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བསྐྱན་པ་འི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མ་འི་མཁན་པོས་སྐྱ་མ་འི་གནས་ལམ་པོ་ཆེའི་
བཞི་མདོ་དུ་སྐྱ་མ་མདོན་པར་སྐྱལ་ཏེ། ཡང་དེའི་སྐྱེ་པོ་པལ་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཀྱི་
མགོ་རྣམ་པ་མང་པོ་བྱེ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་སྐྱལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་
དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བས་སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་འི་
འཇིགས་པས་དེ་ལ་སྐྱག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མ་
མཁན་ཀྱི་སྐྱལ་བ་བསད་པ་དེ་དག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་སྐྱ་མ་བྱེད་པ་འི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་འི་བྱ་འི་བདུད་ལ་སོགས་པ་འི་སྐྱལ་བ་འཛོམས་པ་ན།
གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འགོ་བ་ཀྱན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
སྐྱལ་བ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་འི་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་བས་
ན། དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱག་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

འགོ་བ་ཀྱན་སྐྱལ་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བར་
འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པར་བསྐྱན་པ་འི་ཕྱིར།
གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འི་བར་དུ་མ་རིག་པས་བཅིངས་པ་མེད་ཅིང་། རིག་པ་འི་མཐུས་གྲོལ་བ་ཡང་

ཡོད་མིན་ཏེ་ཞེས་ཇེས་སྤྱ་སྤྱར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ངེ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
འདི་ལྟར་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་འདི་ལྟར་སྤང་བ་ནི་
དགག་པར་མི་རུས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་སེམས་ཁྲུམ་པ་
མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བཅིངས་པ་དང་གོལ་བ་དོར་བར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོགས་ནས་ཁྲུགས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་ཆོས་རྟོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་ཏེ། རིགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། གཞན་གྱིས་ངེ་སྤྱད་བསྟན་པའི་རིམ་པ་
ལས་བསྐྱོག་པ་མ་རིག་པའི་རུས་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་དེ་
དག་གི་ཇེས་ལ་གོ་ཆ་བསྟན་ཏོ། །བཅེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་
ཐག་དམ་པ་རྣམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཏེ།
བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

ངེ་སྤྱད་བསྟན་པ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ངེ་བ་སྟོན་དུ་
འགོ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པའི་ལམ་བཅེ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ས་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་ལ་
ཞོན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་

ངན་ལས་སྒྲོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་
བསྟེན་པས་ན་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །

ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པ་ནས་གཞལ་མེད་ཁང་དང་འབྲེལ་
བས་ན་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ནོ། །དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དགའ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་བདེ་བའི་
ཆོག་མཚན་ནི་སྦྱིད་པའོ། །བདེ་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བདེ་བའོ། །མངོན་པར་འཕྲོ་
བྱེད་ནི་དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་ཉེ་ཐོབ་པ་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་
སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲེལ་རྟོགས་ཏེ། །ཡང་ན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་
ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་བྱུང་བར་
དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིད་པ་ལ་གྲགས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་འཇིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ། །

སྤྱོད་པ་ནི་ཤར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེས་ཉེ་བར་མཆོན་པའོ། །ས་དང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིན་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་
དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རི་རྩེ་ལྷོ་ལྷོ་ལས་འདས་པར་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་

ཅེ་ན། བྱ་ངན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངོ་བོ་བསྒྲིག་པ་ཉིད་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་འགྲོ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །

འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་ཅམ་ཉིད་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཤི་བ་ལ་འགགས་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱི་མེ་
དེ་འགགས་པས་འདས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་
མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གནས་པས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་ཀྱིས་འགྱུར་
བའི་བྱེ་བྲག་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ་ཆད་མས་གནོད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་དེས་
ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལོག་པ་ཅམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མེ་ཤི་ཞེས་རྫོད་པར་བྱེད་
དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་
བྱིར་ངི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲོ་ཞེ་ན།

བྱང་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒོན་ཀྱི་མཐའ་ནི་རྒྱའི་
སྒོ་བས་ཀྱི་བྱི་མའི་མཐར་འབྲས་བྱ་བ་སྐྱེད་པའི་བྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་དེ་དག་གི་
རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་
དོན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དུས་
གསུམ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་དག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
རིགས་པས་གང་དག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་

བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་
མེད་པའོ། །ཀྱན་ཏུ་སེམས་ཅན་སྤྱང་ན་ལས་སྒྲོ་བར་བྱས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་
གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
མ་སྤངས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་བྱས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་བསྒྲགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་
ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་པ་རོལ་
ཕྱིན་མཆོག་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་བསགས་པ་ལ་
བཞེ་པ་དེས་པར་འབྱུང་བས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟེགས་ཟན་ལ་སོགས་པས་དུས་ཏྲག་པར་བརྟགས་པ་
བཀག་ནས་དངོས་པོ་ལ་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཆེ་སྟེ།
བརྟན་གང་གི་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པས་ན་
མཁས་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པར་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་
ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པ་ནི་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་པའོ། །བདག་དང་གཞན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་
སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་དེ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་པའོ། །

དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །དོན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་
པོ། །གང་སྦྱོད་པ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །སེམས་ཅན་དུ་དམིགས་ན་ཉེས་པ་
ཅི་ཞེག་ཡོད་ཅི་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་དང་

གཞན་དག་ཡོད་པར་འདྲ་ཤིང་སྤྱད་པར་བྱེད་ན། དེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་འདྲ་ཤིང་སྤྱད་པས་སྤྱན་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དཀའ་བས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱད་བསྐྱེད་པས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་པའི་སྤྱིར་བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡང་། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེད་མཆོག་སྤྱོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བ་མེད་པ་དང་སྤྱི་བ་ཞེས་རིམ་བཤུགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཐ་དད་པར་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཅི་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་པ་ནི་ལྟ་བུ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་སོ། །གཞན་དག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཅི་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བཀྲགས་པས་དབེན་པར་ཤེས་པ་དེ་འདྲར་སེམས་བསྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱན་ཡང་ཤེས་ཏེ།

སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེད་མཆོག་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བཀྲགས་པར་བརྟན་ནས། འཛིག་རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟོག་དག་ན་ཆོས་མིང་ཡོངས་སུ་

བརྗོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་དུ་བསྐྱགས་པའི་མིང་གི་སྤྱི་
ཤེས་པ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་
དག་འདས་སྤངས་ཏེ། སྤངས་པ་ནི་འགགས་པའོ། །དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ནི་མི་གནས་
པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

ཉམས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་འཆི་མེད་དོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་དམ་
པ་སྟེ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་ལས་གཞན་གོང་ན་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཆོག་སྟེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་ལ་རྣམ་
པར་བཀག་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རབ་དུ་གྲགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
སོ། །བྱུབ་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོ། །མེད་པ་ནི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་
བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པའོ། །

དོགས་མེད་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་
པའོ། །ཤེས་པར་བྱས་པ་ནི་ངེས་པར་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་
འདི་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། རི་སྐད་བསྟན་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་

དྲུ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཞུགས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་
རྣམ་བཞི་དང་། །སྤྱབ་པ་ཡི་ཡང་བཞིར་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་
འབྲུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོག་ས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བྱས་
རྣམས། །སྤྱབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིར་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཉེ་བར་བསྐྱས་པ་ནི་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཐུན་པར་ལེ་འུ་སྤྱར་བར་རིགས་མོད་ཀྱིས་
སྟོང་མན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་
ལུ་ལྔ་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་མ་བྱས་སོ། །སྟེ་ཐོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་བར་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྒྱད་སྟོང་
པ་དང་མཐུན་པར་ལེ་འུ་ཐ་མའི་དབྱེ་བ་འདིར་ལེ་འུ་རྫོགས་པར་བདག་གིས་བྱས་
སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ལ་འབྲུག་པའི་ལེ་འུ་སྟེ་དང་པོའི་བཤའ་པའོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཡོངས་སྤྱ་མ་ཤེས་པར་
མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རྟོན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་

པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཞིག་མི་སྦྱོར་བར་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འོད་གྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་པས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་
ང་རྒྱལ་བཙུང་པ་ནི་རྟོག་ཡིན་ནོ། །

དེས་ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ན་སྣོད་མིན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པས་ན་ལམ་ཤེས་
པ་བསྐྱེམ་པ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལོངས་སྤྱི་
རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱོང་བ་ནི་རང་བཞིན་
ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱི་མ་བཟུང་བའི་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱི་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྒྱུད་བ་ལས་སྤྱི་བའི་
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ལམ་ཤེས་པས་
རྟོགས་པར་མི་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་དག་
དོན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ལམ་ཤེས་
པའི་རང་བཞིན་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

རྟོག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
རང་གིས་ལམ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་
ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

མདོན་སྤྱུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ལམ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱ་མཁས་
པའི་ཐབས་ལམ་ཁས་པས་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སྤྱ་
རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྟག་
དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱེས་པ་འདིག་
པའི་སྤྱིར་མི་རྟོག་པའོ། །

ཐག་པ་དང་བཅས་པས་མ་སྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་
པའོ། །བདག་དང་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པའོ། །རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཙུག་པོའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱི་བདེན་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
དེ་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་མ་བདེན་
པ་གསུམ་པོའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་གཉིས་མ་སྟན་པའི་སྤྱོགས་
དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་
གོམས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་དེས་མི་དམིགས་སོ། །

འདིར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་
བསྐྱེད་པས་དེས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དུས་
ཇི་སྤིད་སྟོམ་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པས་སྤྱིས་ལམ་དེར་ལྟུང་བར་དོགས་ནས་སྤང་
བའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་

སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པས་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་གང་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཚོན་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བསྟོམས་པ་ན་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་ཅེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བསྟན་པ་འོ། །

བྱང་པར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སར་མི་གནས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་རིམ་པས་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གྲང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འགྲོ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིམ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྟར་འབྲེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། དེ་བས་ན་དེ་ལ་རིམ་ལྟར་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིམ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གནས་མེད་པ་ཉིད་གནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་

གཤམ་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྗེས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཇི་
ལྟར་བྱད་པར་དུ་འཕགས། གང་གིས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱད་པར་ཀྱི་ཅི་ཡོད་
སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་
པར་འདུས་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྤངས་པ་དང་། སྒྲ་བཟོད་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་
ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཞན་དུ་ན་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་མེད་ན་ལམ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་
འཕངས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་
བྱད་པར་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོར་རྩལ་པས་པ་རོལ་དང་ཚུ་
རོལ་གྱི་འགྲམ་མི་མཐོང་བས་འགྲོ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཐབས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་རྩལ་པའི་སྒྲེ་བོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་མི་
སྟོག་པའི་ཕྱིར་བདེ་གཤམ་གསུངས་ནི་ཉན་ཐོས་སོ། །

རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཚོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ་ནི་མངོན་པར་
འདོད་པའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་སྟེ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་

པར་མི་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་
འཐོབ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདིས་གཞི་བྱས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་
ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཟུང་བར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་སྤངས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་
གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལམ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ན། གཟུང་བ་མེད་
བས་དེ་འཛིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་འདྲ་
བས་ཆོས་འཛིན་པ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་རྟོགས་ཤེ་ན། ཆོས་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་དང་བཤད་བྱ་གང་ཡིན་
པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དགོས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དངོས་པོའི་བདག་རྒྱུར་རུང་བས་འཛིན་པར་བྱེད་པར་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འབྲས་བུ་སྟེ་བས་དེ་མེད་ན་
མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ན་ཡང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བག་
ཆགས་གཞག་པ་སངས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ངེས་
འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

གང་གི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་གང་གིས་གཞན་ལ་འཆད་པ་ཉེ་བར་མཆོན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཆད་པ་ཡང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པས་བཟུང་བའི་རྗེས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཉན་པ་དང་འཛིན་

པར་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་གང་མཉན་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ཉན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྩོན་པ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཚོས་འཛིན་པའང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཚོས་དེ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་བས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པའི་རིགས་པ། འདིས་ཡང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་བལྟའོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་
ཚོས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་བཀག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་
རྟོགས་ཞིས་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་ནི་
འབྲས་བུ་འཐོབ་པའོ། །ཚོགས་ན་སྟོད་པ་དང་། །བསེ་བུ་ལྟ་བུའང་རང་སངས་
རྒྱས་སུ་མཚུངས་པས་རྒྱུ་རྒྱལ་ལོ། །འོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱལ་བའི་སྒྱུ་
གཉིས་པོ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རིམ་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་སྒྱུར་བས་མཁས་པ་དང་གསལ་བ་སྟེ། སྤྱལ་དུ་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་ལྷན་སྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་མཁས་གསལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། རིམ་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་མཁས་རིག་གོ། །ཡང་ན་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་ལྷན་སྒྱུ་མ་ཚོགས་པ་ནི་མཁས་
རིག་གོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་ནི་འདས་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་
གཉེན་པོ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་གཏན་ཆིགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྐྱུ་
མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གང་གི་བདེ་ཆུང་ཟད་གྲུབ་པས་དོན་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་སྒྲུ་མ་
ལྟ་བུ་བསྟན་པས་དེའི་ཆེ་ཡང་ཉེས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཅི་འདྲ་བ་ལ་མཁས་
པའི་གང་ཟག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་བཞི་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་འབྲིང་གི་
ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་ཀྱན་རྩོམ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཁས་
པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་སོ། །དང་པོར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ་གཉིས་
པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ། མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་རིམ་བ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རི་མ་བསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་
ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ནི་བཞི་པའོ། །གང་ཟག་
བཞི་པོ་དེ་དག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདི་ལ་སྐྱག་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བུར་
ཁྱབ་སེམས་དཔས་གོམས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། བུད་ཁྱབ་སེམས་དཔའ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནམས་བསྐྱོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱེད་དོ། །

ཉན་ཐོངས་པ་སྒྲིང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་འབྲིང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཆོས་ཉིད་ལྷག་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཇི་སྐད་བསྟན་པས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་དང་
ལྷན་ཞིང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བཟུང་བར་རྟོག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲིང་བ་དུས་ཇི་སྲིད་
བསྐྱོམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིས་དེའི་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རིག་སྟེ། དག་བཙོམ་པ་ནི་
སྤངས་པ་ལྷན་སྤྱོད་ཆོག་ས་པ་ལ་ཡང་མི་བསྐྱབ་པོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཐབས་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་
བྱེད་པ་ནི་ཆོས་རྗེས་སྤྱོད་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོབ་
པའོ། །གང་ཞིག་མི་སྦྱོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡོངས་སྤྱོད་བཟུང་བས་གོ་རིམས་བཞིན་མི་སྦྱོབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པ་དེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ངས་པར་འབྱེད་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གཞུགས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོན་པའི་
རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི་གཞུགས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་

ལྷའོ། །འཕེལ་བ་ནི་བསགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་བསགས་པ་མེད་
པའོ། །ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །

རི་སྐད་བསྟན་པ་བསྐྱོམས་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་
སྒྲོབ་པ་སྟེ། འདུག་པར་བྱེད་པའོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁོར་མི་སྒྲོབ་ཅིང་
འདོར་བར་བྱེད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འཕེལ་བ་དང་ཉམས་པ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ལ་མི་སྒྲོབ་སྟེ། བྱང་བར་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོས་བླན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་
པར་མི་བྱེད་དེ་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདིར་སྒྲོབ་སྟེ་གོམས་པ་ཞེས་པས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། རིམ་གྱིས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་
མའོ། །

ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བ་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་དུ་
ཐོགས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དམིགས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱུང་བ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་
བརྗོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུང་གིས་མཐོང་བའི་
ལམ་ཐོབ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་གི་ལམ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གཞན་

པའི་ཐེག་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ལས་
ཡོངས་སུ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དཔེ་རྗེས་ལ་ཆེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་
དང་ལྡན་པར་རྗེས་སུ་གདམས་པར་བྱ་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་
གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་
ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ལ་ཤེས་རབ་མེད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་
རབ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་
མཚུངས་པར་དེ་དག་གིས་སྟོང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་པས་མ་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་དེ།
ཁྱད་པར་དང་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ།
ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཅི་སྟེད་ལ། །དེ་བསལ་སྤྱིར་ན་དེས་པ་དང་། །སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེད་
ཁོ་ན་དེས། །དེ་དག་སྒྲིད་ཡུལ་བྱ་བ་དང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བསྐྱོམས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་གི་རྗེས་ཐོགས་ལ་
མི་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་
བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རིམ་པ་
བཞིན་བསྐྱོམ་པར་གྲགས་པ་ཅི་ལྟ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཅམ་ཉིད་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་
དམིགས་པས་སོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོར་

མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་
 སེམས་ཅན་གྱིས་སོ། །མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འགྲོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་
 རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །

པ་མཐའ་མེད་ནི་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་དུའོ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཡོད་པའི་དུས་ནི་པ་རོལ་ལོ། །པ་མཐའ་མེད་ནི་
 རྒྱ་མ་ལུ་བྱུང་མེད་པའོ། །གང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་པ་
 མཐའ་མེད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སྤངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 དུའོ། །འདིས་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་མཐེན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟོན་མཐེན་པ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་སྤང་བའི་བདེན་པ་ལའོ། །དེ་དག་གི་རང་
 བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པས་པ་མཐའ་མེད་པའོ། །དེ་བས་
 རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་
 གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་སྟོ་བཟགས་པ་
 སྤྱིད་པས་དེའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །

དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོན་ཅེ་ན། འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟོན་ལ་བྲགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
 དག་ནི་གང་ཞིག་མིང་ཅམ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཅམ་

ལ་རབ་ཏུ་གནས། །བརྗོད་པ་ལས་ནི་གཞན་གྱུར་པ། །བརྗོད་པར་བྱ་བར་རབ་ཏུ་
བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲེན་པ་སྟེ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མས་བརྟགས་པ་
ཅམ་དུ་རོ། །

ཅམ་གྱི་སྒྲས་རྣམ་པ་གཞན་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། མིང་ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་
བསྒྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་མིང་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་
རྣམ་པ་བསྒྲུལ་པས་གང་ཞིག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
དེ་མ་ཐག་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚེགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚེགས་པར་འགྲོ་ཞིང་འདྲུ་ཤེས་དང་བྲལ་
བ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ནི་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རང་བཞིན་ལ་མི་རྟོན་ཏོ། །

དོན་དམ་པར་བསྒྲུལ་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་
གསྐྱའི་སྤང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཡོད་པའི་སྒྲ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་ཀྱང་གཅོ་བོས་ཀྱང་མི་སྟོད་ན། སྟེ་ཐོའི་ཚེགས་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོད་པ་ལྟ་གལ་ཡོད་དེ་ཡོད་མི་
སྟེད་པས་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཐོད་མ་ནས་

ཉེས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གང་ལས་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡོད་པ་སྤྱི་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་བས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤར་རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
མཆོག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་
གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་དང་བྱལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་གནས་ཤིང་རྟོགས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལྟར་བྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམ་པ་
ནི་སྤོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཉེ་བར་
བསྟུ་བའི་ཕྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་དང་ནི་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟོམ་པས་
རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ང་ལུང་བསྟན་པར་གྱུར་ཏེ། སྤོན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ན་ཁྱོད་མ་
འོངས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པར་སྤྱོད་པར་གྱུར་པར་རྒྱལ་
བས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྤར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེར་བསྟན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་བའི་ལམ་
འདིའི་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་ལས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་ཡེ་ལྷ་སྟེ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་གྱི།
བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གཞིལ་བས་གདུལ་བྱ་འདུག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གཙོ་པོ་ཡིན་པས་
དེ་བྱེད་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདིར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་
བཞིན་གང་ལ་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་གནས་པས་འགོ་བ་སྦྱོབ་པ་ནི་
མགོན་པོ་སྟེ། འངས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །

འདི་ལ་གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་དུའོ། །གཞུང་དང་དོན་འཛིན་པ་དང་།
ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་བསྐྱོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཆུབ་པར་
བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་
པ་ནི་དུག་གོ། །སྟེག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ནི་མེད། །ཟུག་
རྩའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ནི་ཞེ་སྤང་ངོ་། །གཏི་ཟུག་གིས་གང་བ་དང་
ངོ་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་ཆུའོ། །མི་ཆུགས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཤེན་ཏུ་
མཉམ་པར་བྱས་ནས་ཀུན་ཏུ་མི་སྦྱོད་པའོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཕྱིའི་
ཡང་དུག་ལ་སོགས་པས་མི་ཆུགས་ཤིང་མི་རུས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བདུད་དང་བདུད་གྱི་ཕྱེ་ནི་དེའི་འཁོར་ཏེ་ཕྱོགས་སོ། །བདུད་གྱི་
སྐྲགས་ཏེ་ཉེས་པ་དང་བྲག་པ་མི་རྟེན་དེ། གང་གི་སྐྱབས་བཟུང་བས་ཀྱང་གཞོད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱེད་པའི་རྗེས་ལ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་

སོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་མོས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་དང་། རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཟག་
པ་མེད་པ་ཡང་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡང་དགེ་བའི་
ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། གསེར་གྱི་སྒྲུམ་བུ་འབྱུང་ཁུངས་ནས་ཐོབ་པ་
བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པས་
མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དགོས་པ་མ་ལུས་པ་
འདུས་པའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལ་མོས་པ་དང་། འི་བ་
ལ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་རང་
གི་དོན་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་གསུམ་ལས་ངའོ་
སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ངན་
ལས་འདས་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ཉི་
བར་བསྟན་ནས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་བྱེད་དེ།
སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་ས་ལ་གཞན་དང་། བེ་རྒྱུད་དང་། གསེར་
དང་། དདུལ་དང་། ཤེལ་དང་། ལྷ་ཉིག་དམར་པོ་དང་། ཡསྟན་གཞན་དང་བདུན་ཏེ།
རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ལས་བྱས་ཤིང་མཆོད་རྟེན་ལ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་

སྤྱ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དཔེ་གཏུང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་
བཀྲིས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་བྲག་སྤྱང་བཀའ་སྟེ། དེས་མཆོད་རྟེན་
བྲས་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟོ། །

རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྗེ་སྤྱད་པས། ཞིང་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་
ཡོངས་སྤྱ་རྟག་པར་བཟུང་ནས་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟོ། །མཆོད་རྟེན་དེ་སྤྱད་བྲས་
རྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར་སྤྱི་མེ་
རྟོག་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕྲི་
ཀྱང་སྤྱག་པར་མཆོད་ལ། ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་
ཆོག་ས་པའི་ཆེད་དུ་མོས་པ་བསྐྱེད་དེ། སྤྱ་ཆོག་ས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་
ནི་ནམ་འདྲན་རྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་
པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྟོབས་བརྒྱུ་བ་སྟེ། དེ་ལས་འདི་འབྱུང་
བར་འབྱུར་རྟེ། གཞུང་གི་བདག་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡུམ་འདི་སྤྱེགས་
བམ་ལ་བྲིས་རྟེ། གཞུང་དང་དོན་འཆང་བར་བྱེད་ཅིང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་
མཆོད་ཅིང་བསྟོ་སྤྱང་བྱེད་བྱུར་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དེ་བཞིན་དུ་
བསྟན་རྟོ། །

ནལ་མའི་དོན་ཉེ་བར་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར། མཆོད་རྟེན་བྲས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་རྟེ། སྤྱར་བསྟན་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྲས་པ་ཅི་འདྲ་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སྤྱ་བཟུང་བ་དེས་ཀྱང་ནི་སྤྱ་མ་ལ་མཆོད་པའི་
བསོད་ནམས་ཆ་སྤྱ་བའི་ཆར་མི་སོད་དོ། །དེ་སྤྱ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་

ཕྱིན་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དོན་འདོད་པ་ས་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་དག་ཚྭ་གས་བཅུ་ཅམས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱབ་པར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་འདས་པའོ། །

གང་བསྟན་པ་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའོ། །གང་ཡང་བསྟན་པ་གནས་
པ་ནི་འཇིག་རྟེན་མགོན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིག་སྤྲུགས་ཆེན་མོ་འདི་ལ་
བསྐྱབས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ནད་ནམས་
ཉི་བར་ཞི་བར་བསྟན་ཏོ། །སྤྱི་ན་མེད་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་འབྲེན་པར་གྱུར་
ཏོ། །འགྱུར་རོ། །གྱུར་པ་དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་བཙུགས་
ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་འགྲེལ་ཏོ། །སྤྱི་རན་ནི་སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པས་
སེམས་གདུངས་པའོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅི་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ལུས་ཀྱི་ཆོར་
བའོ། །ཆོས་ནི་ནད་ཀྱིས་ངག་འཆོལ་བའོ་ཞེས་བྱེད་ན་གསལ་བའོ། །སེམས་ཅན་
ཁམས་མང་ནི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པས་
སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་རང་བཞིན་དང་བཅེ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་བཅེར་བྱས་པའོ། །དེ་

དག་གིས་ཀྱང་རིག་སྤྲུགས་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་མཁས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ལ་
རིག་གོ། །གང་ཡིན་པའི་བདེ་བ་འདུས་བྱས་པ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའོ། །

དེ་ཀྱན་འདི་ལས་འབྱུང་བས་མཐོ། །བདེ་བ་དེ་ཀྱན་འདི་ལས་འབྱུང་བར་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
ཇི་ལྟར་གཅིག་གིས་དུ་མའི་ངོ་བོ་བྱེད་ཅེ་ན། ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སྤྱང་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ས་ལ་བཏབ་པ་ན་ཉམས་པ་ལ་སོགས་
པ་མེད་པས་གནས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡང་ཤིང་གཅིག་
ལས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་རྟེན་ནས་རྣམ་པ་མང་པོའི་གཟུགས་དག་
འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་
གི་དབྱེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུ་མའི་
དོན་བྱེད་པར་དགོངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཡང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་པོའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ཡུམ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་སྣང་ཞེ་ན། ས་
རོལ་ཕྱིན་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་
ཇི་སྟངས་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

བྱང་པར་དུ་ནི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷ་པོ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཇི་སྟངས་
པ་གང་གི་སྤྱིར་དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ས་རོལ་ཕྱིན་ལས་སྐྱེས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་
དང་། ལས་དང་། བྱ་བ་མི་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པ་དེ་བས་ན་དེ་

ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏྲོ། །དེ་དག་གི་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་
ཡིན་ནམ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་སྐད་སྒྲ་ཞེ་ན། །འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ།

རི་སྐད་དུ། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་སྦྱིང་གཅིག་
སྦྱིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཡང་འཁོར་
ལོས་སྦྱར་བ་གང་ནས་འགོ་བའི་ལམ་ནས་འགོ་ཞིང་འདུད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གྱི་
བསོད་ནམས་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེས་པའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བདུན་
དང་དབྱང་སྟེ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀུན་ནོ། །གང་དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་
སྟེ། འགོ་བས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཏེ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་
བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རང་བཞིན་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སོ། །ཡང་དག་པ་ལ་མངོན་
དུ་སྟོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། དེ་བས་ན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་ཞིང་
དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོ་འོ། །ཡུལ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་སྟེ།
སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་འདོད་པས་ལུམ་ལ་
འདོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྲུར་རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་པན་ཡོན་འདྲིན་

བ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བའི་ལེ་འུ་སྟེ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་བདག་གི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཆ་གཉིས་བཞག་པ་ལས། ཀྲི་ཤི་ཀ་ཁྱོད་ཆ་གང་ལེན་ཞེས་རྒྱལ་བས་བྲི་བ་མས་པ་དང་། གང་གི་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གདུང་གིས་དོག་ས་ཐམས་ཅད་བྲབ་པར་གཏམས་ཏེ་ཅེ་མོ་བྱུར་བྱུར་བཀྱིས་པས་གདུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆར་གཞག་པའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཆ་འདི་ཉིད་ལེན་ཏོ་ཞེས་གསོལ་བའི་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལེན་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་དུ་ཅི་སྤྲད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་མི་གྲུས་པ་བདག་མ་ལགས་ཏེ། དོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་མིས་དེའི་མ་བྱས་རྟེན་པ་ཐོབ་སྟེ་དེའི་ལྗོངས་ཀྱི་ཡུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་ཆོས་མཐར་བུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྟེན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་གདུང་སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཆེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱས་པས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བཙེམ་ལྟན་འདས་ལྟ་དན་ལས་འདས་པས་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་མཆོད་དོ་སྟུམ་

བ་ལ་རྒྱས་བ་ཡོད་པར་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོར་བྱ་རིན་ཆེན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

དཔེར་ན་རྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མི་མ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིན་ཐང་ལས་འདས་པས་རིན་ཐང་མེད་
པར་ཐོབ་པོ། །གཁ་ཅེ་གང་དུ་སྤྲས་པའི་གཁ་ཅེ་དེ་ལ་རྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་
མཐུས་ཕྱག་བསྐྱི་བར་འོས་སོ། །དེ་གཁ་ཅེ་ལས་སྤྱད་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་
སྟོན་པའི་གཁ་ཅེ་ལས་རེག་པར་དགའ་བ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གྲང་གི་སྤྱི་
གཁ་ཅེ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་
བཞིན་རྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་ཡིན་པས་ན་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འདྲ་
བར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱང་ན་ལས་
འདས་པར་ཁས་སྤངས་པར་ཡུམ་གྱི་མཐུས་རིང་བསྐལ་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཆོ་འབྱུལ་གྱི་སེམས་དང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐལ་ཏེ། རིང་
བསྐལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་མདོའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་མཆོད་པ་བརྟེས་
སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པར་འཆལ་བ་དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་མངོན་པར་སྒྱུར་བས་སྤངས་ནས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ན་འདི་ནི་ཐར་
བ་ལགས་ཏེ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་དག་གིས་གཞན་གྱི་
དོན་ལ་མོས་པ་བསྟན་ནས། ཅི་སྟེ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་

ལ་ཡང་མོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མ་ཉིད་ཁོ་ན་གཙོར་
བྱས་ནས་མོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་དང་།

ལས་དང་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་དམིགས་པར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་ལ་དང་པོར་འཇུག་པས་སྤོན་དུ་འགོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱར་བ་ཤད་པའི་ཡང་གི་སྤྱ་
འདིར་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །དག་ཆོས་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུད་མི་གསོན་
པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མི་བསྟོ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
བྱའོ། །ཡོངས་སྤྱ་འཛིན་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཚུལ་གཅིག་
སྟེ། དེའི་སྤྱང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྤྱས་པ་གོམས་པར་བྱས། སེམས་བསྐྱེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱང་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་
བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པ་ནི་བྱད་པར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་
སྤོན་དུ་འགོ་བས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ།

དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཤིང་མང་བྱེ་བ་སྤྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བྱ་རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་གཟུགས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་མང་
པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་གྲིབ་མ་ཞེས་གངས་སྤྱ་བཟོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
འགོ་ཞིང་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། གྲིབ་མ་དེ་ཡང་སྤྱ་ཆོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱ་ཐ་དང་

བ་ཡང་མེད་དེ། བྱད་བར་མེད་བར་གྱི་བ་མ་མ་ཡིན་བ་གཞན་ལས་ལྷོག་བས་གྱི་བ་
མ་ཅམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་
བར་དག་བར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་
ནོ། །

ལྷ་ནི་བྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་མཆོན་བར་གྱུར་པའི་ཡོངས་སུ་
བསྡོམ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་ན་བྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་མ་དང་འགྲེལ་ཏོ། །རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་འཕེལ་
བ་ནི་གཙོ་བོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་སྟེ། རྒྱག་པ་ནི་རབ་དུ་
གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་མ་ཡིན་བ་རྣམ་པར་
བཅད་པའི་བྱིར་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་དེ། ལྷ་ཆོགས་པའི་བྱད་བར་
སྤངས་ཏེ་ཚུལ་གཅིག་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ངོ་བོར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
བྱིར་ཡུམ་གང་ཡིན་བ་ཉིད་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་དག་
བས་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་
བ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་བཞི་པའི་
བཤད་པའོ། །

མོས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་བཅོས་མའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི་གོམས་པ་ཡིན་པར་

ཤེས་ནས་བཅོས་མ་སྤང་བའི་བྱིར་རྗེས་སྤྱ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
ཞེག་གིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་མི་ཏྲག་པ་དང་གང་ཞེག་རྣམ་པར་བརྟགས་
པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་པས་མི་ཏྲག་པ་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་མི་ཏྲག་
པའོ་ཞེས་མོས་པས་མོས་པར་བྱ་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་ན་དེ་བཅོས་མ་སྤྱེ་སྐབས་
ཀྱི་དོན་སྤངས་ནས་སྦྱོད་མ་སྤྱེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་
རོ། །

གང་གི་བྱིར་ཆོས་རྣམས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྤྱེ་བོ་མཁས་པས་
ནམ་ཡང་ཆོས་རྣམས་འཛིག་པར་མི་བྱེད། འཛིག་པར་མི་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་འདི་
དག་བརྟན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ་གང་ན་ནི་དངོས་པོ་སྤྱེ། ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པས་
གཟུགས་མིན་ཆོར་བ་མིན་ཏེ་མི་དམིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་མ་སྤྱེས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་སྤྱེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཆོག་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་མོས་པས་
བཅོས་མ་སྤངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །

དེ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མོས་པ་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་ཅིང་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྟགས་

བ་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ས་བསྟན་པར་
བཞེད་ནས། ལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལ་ལས་གསྐྱེ་ལྷུང་གི་
བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེད་པ་ཀྱན་དག་
བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་བས།

གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་གཞུང་གི་བདག་ཉིད་ལ་
མོས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་
ལ་སྟེགས་བཅ་བྱིན་ན་དེ་བས་འདི་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྟེ་སྟེ། སྤྱི་མའི་
དོན་བྱེད་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གང་གིས་སྟེགས་བཅ་ཅན་བྱིན་པས་
བསོད་ནམས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ལན་དུ་ཅི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།
ཆོག་སྤྱི་བཅད་པ་འདིར་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་འདིར་མཉན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཏེ་བསམ་པ་དང་
བསྟོམ་པས་སྦྱར་དུ་རེག་གོ། །འདི་ལྟར་སྟེགས་བཅ་ནི་འདིར་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་
ནས་དེ་ལ་བསྟེན་པས་སྤྱི་སྟེགས་ཅན་དན་པ་སྤྱི་བས་བེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་
བྱིར་སྤྱི་མཆོག་སྟེ། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་
དེའི་རྒྱ་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
སྟེགས་བཅ་ཅན་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་སྟེགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉི་བར་མཆོན་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡུལ་ལ་འདིར་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མོས་

བ་ནི་ཐམས་ཅད་ནས་བསོད་ནམས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
གཟུང་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་ལའ་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤྱ་གྲུ་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་དུ་
སྟོང་བྱ་དང་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལ་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་ག་
ལ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉི་ལའ་ལེན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡོང་ཡེ་
མེད་ན། ཡང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནམས་ག་ལ་འབྱུང་། ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་སེམས་
ཅན་ནམས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉི་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་འགྱེད་པ་དེའི་ཆེ་སྟན་པ་བསལ་ནས་
སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བཅོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
སྟོང་རྗེའི་སྟོང་སོ་ཅན་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟག་པར་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་
མཁས་པ་བྱུང་བ་དེས་སྤྱག་བསྟུལ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་རྒྱབ་པ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པས་འབྱེན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་དོ། །

གཞན་དུ་ན་སྟོང་རྗེ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་ནས་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་མེད་ན་དེ་དག་མེད་དོ་
ཞེས་ལྟོག་པའི་སྒྲོན་པ་ཡང་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་རྩོས་པའི་སྐུ་བདག་མེད་པར་དེའི་
མ་སྐྱུས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདྲིར་ཆུ་སྐྱུང་འབབ་པར་ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །

ཡང་ཆུ་སྐྱུང་དེ་དག་མེད་ན་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ནམས་ཆུ་མེད་པས་གང་ཡང་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཆུས་རེག་པའི་
སྤྱིར་བས་འབྱུང་བའི་གཟུགས་མང་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འདྲིར་གསུང་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱིང་པོ་
ཅན་མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་སྐྱུས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་པན་པ་དང་པན་པ་
མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འཛིག་ཏེན་འདི་དག་ཀྱང་ཏུ་ག་ལ་
འབྱུང་སྟེ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་མེད་ན་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་
བགྲོད་པར་དཀའ་བ་རང་གི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ནས་
དུས་བྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཆོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་
ཡང་མེད་པར་འགྱུར། རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པའི་བྱིར་འཛིག་ཏེན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

འཛིག་ཏེན་འདི་ན་སྤྱང་བྱེད་ཅི་སྟེད་པ་སྟེ་ཕུར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་མ་
དང་། མེ་བྲིར་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་བ་ཀྱན་གྱིས་འགྲོ་བ་སྤྱང་བར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་འོད་ནམས་སྤྱད་བ་བས་ཡང་གང་གི་ཆེ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འོད་
དང་ལྷན་པར་གྱུར་བ་གཅིག་གི་འོད་ཟེར་སྤྱད་བ་དེའི་ཆེ་སྤྱད་བསྟན་པའི་སྐར་མ་
ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཆ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་སོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་ཆར་མི་སོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་
སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་བ་ཚོགས་སྲུ་བཅད་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ནམ་
གངས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྷ་པའི་བཤད་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་བ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པའི་
མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་འབྱུང་བས། ད་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་དང་མི་
འགོ་བའི་དབྱེ་བས་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྗེས་
ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ནས་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་བ་དེའི་ཆེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཆར་བཅད་
ནས་གཞན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་བ་
དེའི་ཆེ་ནི་གཉིས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་
ཐོས་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ནམས་ཇི་
སྟེད་སྦྱིན་དང་ཆུ་ལ་ཁྱིམས་དང་བསྟོམ་པ་དེས་ནི་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་ཡི་རང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སེར་སྣ་ཆར་བཅད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
དགའ་བས་སེམས་གཅིག་པ་དེའི་ཆེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆར་
ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མི་ཤོད་དོ། །

ཡང་དག་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་དེའི་རྗེས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའི་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་གཉིས་
སོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་རང་གི་དང་གཞན་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱིས་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་
ནས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཡང་བདག་ཉིད་
ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཐད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་པ་དེའི་
ཆེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདས་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་སངས་
རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་གང་ནི་འདས་དུས་སྟོན་གྱི་ལོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཐའ་ཡས་གང་ཞིང་མང་བྱེ་སྟོང་དག་ན་གང་བཞུགས་
པར་བྱུར་བ་སྟེ། ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟེན་ནས་
ཆོས་བསྟན་པས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་མཛད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་མགོན་

པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་རྣམ་
པར་འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཟད་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དེ། དེ་དག་གི་དབྱས་ཀྱི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་དང་། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་གཉིས་
ནས་བཟུང་སྟེ་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ནི་བཅས་པའོ། །

མི་དམིགས་པར་ཞུགས་པ་དང་ལྟན་པས་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩུལ་གནས་ཏེ། མ་འབྲེས་
པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འོད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་པའོ། །གང་ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྱས་རྣམས་དང་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཏེ།
སློབ་དང་མི་སློབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་པའོ། །དང་གི་སྤྱིས་ནི་གཞན་སོ་
སོའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ངོ་། །ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡོངས་སྤྱ་བསྤྱས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་གཞག་སྟེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབའ་རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་བའི་བྱེད་པ་ནི་ལེན་ཏུ་དད་པ་དང་། ལེན་ཏུ་
དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་བྱེད་
པའོ། །

རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་
ཆུལ་གྱིས་བསྟོ་བས་འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་
པའི་གཞིའི་མཆོན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་
ན་དེ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
སྤྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ངེ་ལྟར་མི་དམིགས་པས་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བ་བྱེད་པར་

དུ་བྱས་ཤེ་ན། ཡོངས་བསྟོར་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་
སྤྱ་བསྟོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཤམ་ཏེ་འདི་ནི་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་བའི་སེམས་སོ་
ཞེས་སེམས་པར་གྱུར་ན་མངོན་པར་ཞེན་པས་སེམས་སྤྱ་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གང་དུ་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་བ་དེར་དམིགས་པ་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་བའི་ཡིད་གྱིས་བསོད་ནམས་ཡོད་
པར་རྟོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་འདུ་ཤེས་ནི་མཆོན་
མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དམིགས་པའི་རྒྱ་ལྟ་གནས་ཏེ། མངོན་པར་
ཞེན་ནས་བདག་གིས་འདི་དེར་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་བར་བྱས་སོ་ཞེས་སེམས་པར་
བྱེད་དོ། །ལས་དང་། བྱེད་པ་དང་། བྱ་བར་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ནི་ཆགས་པའོ། །དེ་བས་ན་ཆོད་མས་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སྤྱ་
བསྟོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་བའི་
ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཉམས་པ་ནི་ཟད་པ་སྟེ་
བསགས་པ་ཉམས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཆོས་ནམས་ཤེས་པས་གང་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྱ་
ཡོངས་སྤྱ་སྟོར་བར་བྱེད་ན་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
ཡོངས་སྤྱ་བསྟོར་བ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། སྤྱ་མའི་སྤྱེས་བྱ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱ་སྟོར་བར་

བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་
ན། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་
ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲིན་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་ས་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་གཅིག་ཏུ་མཆོན་མར་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་བས་ཐོས་ན་
མཐར་ཆུ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ན་བདེ་བ་ཅུམ་བྱེད་པས་བཟང་ངོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། དེ་བཞིན་ཏུ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་
བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སེམས་
དང་བར་བྱེད་པ་ཅུམ་ལ་སྟོས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་
དེ་བས་ན་འདྲིར་མཛོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་བསྟན་པ་དང་། ཇེས་སྤྱ་ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་རིགས་ཐམས་
ཅད་གཟུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟས་འདི་ལྟར་རྣམ་པ་གང་དང་གང་
གིས་ཀྱང་བྱང་སྟེ། དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་པས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་

རིམ་ལྔ་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་མཁུན་ཅིང་བསྐྱགས་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་པར་དབྱད་མི་བཟོད་པའི་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་ཀྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་མཁུན་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
བྱ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
པར་དགོངས་སོ། །དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
པའི་སྦྱོར་བས་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉེ་བར་
མཚོན་པ་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་མི་སྟོང་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྲ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་
ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྦྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་རི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ།
བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིམ་ལྔ་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོངས་པ་མེད་པ་ནི་དཔལ་པོ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། སྤྱང་ཐག་བརྒྱ་བ་ལས་དང་པོ་བསྡོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བསྟན་ནས། བྱིས་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བསྟན་ཏེ། །འདིར་བསྐྱོག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་བ་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོངས་
སུ་བསྡོ་བའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བྱུག་པའི་བཤའ་བའོ། །

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐག་བ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐག་བ་མེད་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དཔུས་ཡོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་དཔུས་ཡོང་བྱེ་བ་ཐག་ཐིག་རྣམས་ཡོང་བྱིད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་བྱིད་བ་
མེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཡང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ན་མི་མཁས་པས་
གྲོང་བྱིར་དུ་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་སྒོམ་གྱང་ཅི་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་དང་
བྲལ་བས་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བོ་དམིགས་བྱ་མེད་པས་
དཔུས་ཡོང་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སར་འཇུག་པ་ལ་བྱིད་པར་
བྱེད་པའི་དམིགས་བྱ་མེད་པས་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྣམས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་འཇུག་པར་མི་རྣམས་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལྟར་གང་དུ་ཡང་དག་པའི་མིག་འཕྲོག་ཅི་ན། གང་ཆེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མཐོང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་

པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་མཆོམས་ཟག་པ་མེད་པའི་རྒྱུའི་གནས་བསྐྱོམས་པའི་
སྟོབས་སུ་གང་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་བ་དེའི་ཆེ་
དེར་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་རྟེན་པ་སྟེ། མིག་
འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་འཛོལ་བོ། །གཞན་དུ་ན་མིག་མེད་པས་དཔེར་ན་རི་མོའི་
ལས་ནི་ཡོངས་ཟིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱང་རི་མོ་མཁན་གྱིས་དེའི་མིག་མ་
བྲིས་པ་དེ་སྤྱད་སྤྲུལ་རྟེན་འཛོལ་བ་བཞིན་ཏེ། མིག་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་
ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྦྱོབ་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ན་ཡང་དེའི་གང་ལས་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། གང་གི་ཆེ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ནག་པོའི་ཆོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་
པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དཀར་པོ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱོབ་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་
རང་ཁོ་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་བར་བརྗོད་དོ། །འཇིག་
རྟེན་རི་ལྟར་གྱུར་པ་ཞིག་ཅི་ན། བམ་མཁའ་གང་ལའང་ཅུང་ཟད་མི་གནས་ཏེ། ཅུང་
ཟད་ཅིག་གི་རང་བཞིན་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཡོངས་སུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིད།

གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་སྟམ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤྱབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་གང་གི་བྱིར་སྤྱད་པར་བྱའོ་སྟམ་
ནས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་རེག་པ་ཐྱག་ཐིག་མང་པོ་ནི་ཉི་
བར་མཚོན་པའོ། །དགོ་ལ་སྟམ་སེམས་པ་དེའི་ཆེ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་
སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་ཉོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བར་ལོག་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་པ་རོལ་བྱིན་
མཚོག་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །དེའི་
རྗེས་ལ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་སྒྲང་བ་དང་དོར་བའི་བྱིར་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉོག་ས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་པ་སྡོན་དུ་
འགོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྡོན་དུ་བྱོགས་པས་ཡུན་རིང་པོར་
སྤྱད་པ་ནི་སྡོན་སྤྱོད་དེ།

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་
དེ་ནི་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྤྱར་དུ་ཉོག་ས་པར་འགྱུར་

རྟོ། །ཆོས་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། །

གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ན་ཞི་བའོ། །སྤྱིད་པའི་རྒྱའི་རྗེས་ལ་མི་བསྤྱིད་
པའི་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་སྟོན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སྤྱིད་
པ་སྟོན་པའི་ཆོ་ན་སངས་རྒྱས་ཁྲག་ཁྲིག་ལ་ཡང་དག་པར་མཆོད་ཅིང་འཁོར་ལ་
སོགས་པ་སྤུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་མ་དད་པ་ནི་དེ་མི་སྤྱི་བའི་རྒྱའི་སྟོབས་
ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མངས་ནས་སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བར་འབྲེལ་ཏོ། །གང་གིས་དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ཐོས་ཀྱང་ཆོས་ཐབ་མོ་མི་རྟོགས་པས་
སྒོ་རྒྱུང་བ་དེ་ཡིས་འདི་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་སྤངས་ནས་མནར་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པས་འཛིན་པའི་སྐྱབས་མེད་པར་
འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
གང་ལ་མ་དད་པ་ཉིད་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་
ཀྱིས་གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་རེག་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པར་
འདོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདི་ལ་དད་པར་ཀྱིས་
ཤིག །དཔེར་ན་ཆོང་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་དུ་སོང་ནས་ནི། །ཐོང་ཐད་སྐར་ལོག་ལྟ་བུར་
གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་

དུ་ཕྱིན་ན་སྤྱོན་ཉི་བར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་བྱད་པར་དུ་འགོ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་དཔྱལ་བའི་
ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

སྟེ་བ་དང་ནི་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་ཡུལ་བསྟན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་
སྐབས་ལ་བབ་པ་ལྟིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོད་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་
པར་དག་པ་སྦྱིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་རིག་
པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་བྱང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་
པའོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སྦྱ་
མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་དག་པའོ། །དང་པོའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ལྷག་མའོ། །དེ་ལ་
སོགས་པ་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་འབྲས་བུ་དག་པ་སྟེ་མི་སྤྱིད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ་ལྷག་མ་ཡང་རོ། །རྒྱ་ནི་འབྲས་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིར་བསྟན་ནས་བྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི་འབྲས་བུ་
གཟུགས་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དག་པར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། མི་ལྟོགས་མེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆོད་གྱི་
བར་གྱི་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྦྱི་ལ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་དམིགས་པས་ས་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་
དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུ་སྟོང་ཞིང་ཆུང་དུ་འཁྱུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱིས་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །དེའི་

ཆེ་ཆེ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་གཟུགས་དག་སྟེ། ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་མཆན་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྦྱིར་
ཡིན་ཡང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེ་ཡིས་དག་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་པས་འབྲས་བུ་གཟུགས་དག་
པར་ཡང་བཟུང་སྟེ། སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་དག་པ་ཐ་དད་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་དག་པའི་བྱེ་
བྲག་ཐ་དད་དུ་འདིར་བསྟན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལམ་རྟོགས་པར་མི་རུས་
སོ། །རིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་གཟུགས་དག་པ།
རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་དབྱེར་
མེད་དེ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །འདིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་
ཡང་།

མོག་མོག་ཐོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སྟོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་
དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །པན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་
བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་
བསྐྱུགས་པ་དང་། །བསྟོ་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་
མེད་དག །སྦྱབ་དང་ཡིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་

དེ་འདྲར་བཞད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པ་མེད་
བར་ལམ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔའ་བོ་གར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷ་
བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་ཁམས་
གསུམ་སྟེ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པ་གཞན་གྱི་དབང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་བསལ་བར་གྱུར་ཀྱང་འགྲོ་བ་བདག་དུ་འཛིན་པས་འཁོར་
བར་སྟེ་བ་མཐོང་ནས་མི་རྟག་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སྤྱ་གཟུང་བའི་
ཕྱིར་དེ་དག་དུ་གནས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཀྱ་དང་ན་དང་འཆི་
བ་མེད་ཀྱང་ཀྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་འཆི་འཕོ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་མཆོན་མའི་རྣམ་པར་
གཡེང་བས་རབ་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དཔའ་བོ་འོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དགོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་ལ་མི་གནས་པར་བསྐྱབས་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་ནས་བསྟན་པ་ནི་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ལ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་ཡང་དག་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་རིང་བར་གྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ནི་རང་གི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྦྱང་རྩེ་དང་ཤེས་
རབ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རྩེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་བཞིན་
དུ་གནས་ཏེ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་སོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་
མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
དང་ལྡན་པར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །གཟུགས་ནི་འདིར་སྤྱི་སྟེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་བརྟུང་དང་སྦོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་སོ། །འདིར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བོ་འདམ་ལ་བྱིང་བ་ནི་བསྐྱམས་པའི་གནས་ཏེ། ཆགས་
པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །འགྲོ་བ་དུག་སོ་དེ་དག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་ནི་བྱིན་
ཅི་ལོག་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་འབྲམས་ཏེ་མི་བརྟན་པའི་བྱིར་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ལྟ་
བུའོ། །མི་ཤེས་པའི་བྱིར་འབྲུལ་བས་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་གྲོལ་བས་ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །

རི་དྲགས་རྒྱར་ཆུད་པ་དང་འབྲུག་པས་དེའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་
བྱིར་འབྲུག་པར་མི་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་
གཉེན་སོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་

ཏེ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་ངང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཆམས་ཆམ་པར་སྤྱོད་པ་ན་དེ་
ལ་ཉེན་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོའི་ངང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེ་ནམ་མཁའི་བྱ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་མི་
ཉེན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏེ། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་དོར་བ་དང་ལྷང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རིམ་པ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་
པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་དག་པར་སྤྱོད་པས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཙོན་པ་ན་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་དེ།
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
པ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་གཉེན་པོ་ཐོབ་
པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདམ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
སྤོང་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་དོ། །ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འདྲིན་
པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐྲོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་
པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེ་ཁྱ་སྟེ་བརྒྱད་པའི་
བཤད་པའོ། །

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱོར་བས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་སྦྱོར་བའི་རིམ་གྱིས་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བ་
གསུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་མཐུན་
པའི་ཚྭ་གསལ་དང་གཉེན་པོ་བཀག་ནས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ནས་
མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ།

ཆགས་པ་བཅད་ནས་ཐོལ་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་
འགོ་ཞིང་འགོ་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཉི་མ་སྐྱ་གཅན་གཟའ་བུལ་ལྟང་
ངེར་འདུག་པ་དང་། །མེ་བཏང་རྩ་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་བསྐྱེགས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་བསྐྱོམ་པ་དང་ལྟན་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་
ཆོགས་སྒྲེག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་བཀག་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་རང་གིས་མཐོང་བའི་
ལམ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དོན་གྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ།

ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་
ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གསལ་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་
མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་
ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་རྟོགས་ནས་
དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་
བསྟོམས་པས་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
དག་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་རོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་
མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པའི་བདག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་དང་། རང་གི་སྡེ་པས་
གཞན་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཏེ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་གང་
ཟག་དང་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་རྟོགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་དེས་ན་ངེ་སྐད་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོན་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་བསྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་
དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །

བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་རྣམས་བསྟོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་
ཡང་སྦྱོར་བ་པོ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་པར་བསྟན་པར་མི་བྱས་པས་སྦྱོར་བ་པོ་བསྟན་
པར་བཞེད་ནས། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་སྟེ་

རྒྱལ་བ་རྒྱུ་ཕྱིན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནས་པའི་བདག་ཉིད་
འདི་ལ་ཇི་ལྟར་བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ཞུ་བའོ། །

བཙོན་ལྟར་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤང་པོ་ཁམས་ལ་རྩལ་ཙམ་བཙོན་
པར་མི་བྱེད་ཅིང་། རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་པ་ལ་སྦྱོར་ཏེ་ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་མི་
ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བཙོན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རྒྱས་དེ་ལྟར་བཙོན་ཞེ་ན། གང་
ཞེག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཙན་དེ་ནི་ཡུན་རིང་སོ་ནས་
ཐེག་པ་ཆེན་སོ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་གོམས་པས་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་
རྒྱལ་བུ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་སྤུལ་བ་ནི་
ལྟག་བྱས་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེག་ཆོས་འདི་ནི་ཡུམ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་
གི་རྒྱ་ལས་སྦྱུ་མ་བྱེད་པས་སྦྱུལ་བ་དང་། སྦྱུ་མ་འབྲ་བར་ཐོས་ནས་རྟོགས་པས་
སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་ཡང་སྟོབ་པ་ལ་ཕྱིར་ཞིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་དུ་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་བ་སྦྱེད་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པའི་
ཁྱད་པར་ཙན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིགས་པ་དུ་མ་པལ་སོ་ཆེའི་དགོན་པའི་

ལམ་དཔག་ཚད་མང་པོར་ཞུགས་པའི་མིས་བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་སྟོགས་པ་ན། གང་གི་ཆེ་འབད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནག་རྗེ་མཚམས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་ན་དེའི་ཆེ་དགོན་པའི་འཛིགས་པ་མེད་དེ། དབུགས་སྟོན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། རྟོན་མའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །

གང་གི་སྤར་གོམས་པར་བྱས་ནས་འདི་དག་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྟོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་བ་ལང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པ་གང་གིས་མཉན་པ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་དུས་དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་རྟོན་པས་དབུགས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་སྤར་ལུམ་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ན་དགྲ་བཙེམ་ས་ལ་མི་གནས་རྟོན་རྟོགས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉི་ཡང་ལུམ་མཉན་པ་ལ་སོགས་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་འདིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་རེ་ཞིག་སྟོར་བ་དཔེ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤར། མི་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་བཟུ་སྤར་འགོ་བ་ཡིས། གལ་ཏེ་དེས་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་རིར་བཅས་པ་མཐོང་ན་ད་དུང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རིང་ངོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་ཅི་སྟེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་མ་མཐོང་ན་

དེའི་ཆེ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡིན་ཏུ་མི་རིང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་དེ་ལ་སོམ་ནི་
མེད་དེ་ཡིད་གཉིས་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་
བསམ་བས་བྱང་ཚུབ་དམ་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་འདི་ཉན་པ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་
སྟེ། སེམས་པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་སྟེ་བཙུགས་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་སོ། །མངོན་སུམ་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་ལུང་བསྟན་པར་མ་
གྱུར་ཀྱང་མཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་
སྟེ། ཆོས་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །རིང་པོར་
མི་ཐོགས་བདག་རིག་འགྱུར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་
བསྐྱབ་པའི་སྤྱོ་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དབྱིད་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་རྩིངས་པ་རྣམས་
ལྟགས་གྱུར་ན་ཡལ་གས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལོ་འདབ་མེ་རྟོག་འབྲས་བྱ་རྣམས་
བསྐྱབ་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་འདི་སུའི་ལག་དུ་ཐོབ་པ་ན་ཡུན་རིང་
པོར་མི་ཐོགས་པར་དེས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོ་འདིར་
མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་
པོ། །སྤྱལ་བའི་སྤྱོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱོ་ཡང་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་མེད་ན་ཆུང་མངལ་སྤྱི་བ་ནི་སྤྱུལ་
མའོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ནི་བཙུང་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་རྣམས་

ཀླུ་ས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པོ། །ཆོར་བ་ནི་ཉམས་སྤྱ་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་
བཅའ་བའི་དུས་ཏེ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤར་མཉན་ནས་སེམས་པ་ན་རྒྱལ་བའི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་དགའ་བ་དང་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་
མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འདིར་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བས་སྤྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་རེག་སྟེ། སྤྱལ་པའི་སྤྱ་ཐོབ་པོ། །ཡང་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བར་བྱ་
བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་དང་། དོར་བ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྤྱོད་ཆེ་རྒྱལ་
འབྱོར་བ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱོད་པའོ། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཕེལ་བ་སྟེ་སྤྱེ་བ་མི་མཐོང་
བའོ། །ཡོངས་སྤྱ་འགྲིབ་པ་མེད་དེ་འཛིག་པ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཞིག་
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་མཐོང་ཞིང་། འདི་དག་སོ་སོར་སྤྱང་བ་གནས་པར་མཐོང་
བ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མི་རེག་པར་
གནས་པ་དེ་ནི་སྤྱ་གསུམ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་ངེ་སྤྱད་བསྟན་པའི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་
པས་འབྲས་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་བ་སྤྱུ་བ་བོ་ཞེས་
བྱ་བར་དགོངས་སོ། །རྒྱལ་པ་ལྟལ་དུ་བྱང་བའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བཤད་ནས།

ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱད་པར་དུ་གོམས་པར་འགྱུར་
བས་དེའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་ཞིག་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་
བསྐྱོམ་པ་ནི་གང་ཞིག་འདིར་རོ། །ཡང་སྒྲིར་བ་ལ་གནས་པ་ནི་སྒྲིད་པའོ། །

སྤྱིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའོ། །ཁྱད་པར་ནི་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་དང་། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཁྱད་
པ་བཞི་ཉི་ལྔ་མཚོན་པ་སྟེ། དན་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱར་གྱུར་
པ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཏེ། མི་རྟོག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་གངས་མ་ལུས་པ་ནི་ཉི་
ལྔ་མཚོན་པའོ། །འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དེ་སྒྲིར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གནས་
པ་དང་མི་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་དེ་དག་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་རྟོག་བྱལ་ཡོ། །བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པས་རང་དབང་དུ་སྒྲིད་པ་ནི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་
སྒྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་སྒྲིད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་
བྱིན་མཚོག་སྒྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་
ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གཟུང་བར་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ལེའུ་སྟེ་བརྟུ་པའི་བཤད་པའོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེས་ལ་གང་ཡང་སྒྲིར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྒྲིན་སྤངས་
ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། སྤྱ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཞེན་པ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པས་
སྤྱ་བའི་རྒྱ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རབ་འབྱེད་ཞུས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་གང་ལགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞུས་པའོ། །

སྟོན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་བར་དུ་གཙོད་པར་འགྱུར་མང་སྟེ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་
ནི་ཉི་བར་མཆོན་པའོ། །དེ་བས་ན་རེ་ཞིག་ཡོངས་སྤྱ་བཅོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་ཡིག་འབྲིང་ཆེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། །སྤྱོད་པས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཁུད་པར་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་
པ་རྣམས་པ་དུ་མ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་ཏེ། སྤྱ་མ་དང་ཕྱི་མ་
དབྱེད་པས་མི་བསྟན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོག་བཞིན་དུ་སྤྱར་དུ་ཉམས་
པར་འབྱུར་བ་འདི་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །འདི་བཤད་ཆེ་ན་ཁ་ཅིག་
སོམ་ཉི་ཟ་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཤད་པ་ནི་བཤད་པར་གྱུར་པའོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་སོམ་ཉིར་གྱུར་པའོ། །

དེས་ཡོངས་སྤྱ་མ་ཤེས་པར་འདྲེན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདིར་ནི་
བདག་གི་མིང་ཡང་མ་བཅོད། རིགས་དང་ས་དང་རུས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱ་མ་བཅོད་
ཅས། དེ་ནི་ཉན་པར་མི་འབྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་
ཞེས་སྤང་འབྱུར་ཏེ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འབྱུར་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་

བརྒྱབས་པའི་གང་ཟག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཅ་བའི་རྒྱ་བོར་ནས་སངས་རྒྱས་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་ལམ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྤངས་ནས་སྤོངས་པས་ཡལ་ག་དང་
འདབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་ཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྤང་བོ་རྟེན་ནས་དབེར་ན་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སྤང་བོའི་རྗེས་ནི་ཆོལ་བ་
ལྟར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཐོས་མདོ་གཞན་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
རོ། །དབེར་ན་ལ་ལས་རོ་བརྒྱ་ལྟར་པའི་ཟས་རྟེན་ལ། ཟས་མཆོག་རྟེན་ནས་ཞག་
དུག་ཅུ་པའི་འབྲས་ཆན་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་རྟེན་ནས། དག་བཙམ་པའི་ས་ཡི་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཡང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་སྒོ་བསྐྱེད་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟག་མཛོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་
པའི་བྱིར། བསྟེ་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གྲགས་པ་ཙམ་འདོད་པ་
ནི་བསྟེ་སྤང་འདོད་པའོ། །ཁོར་འདོད་པ་ནི་རྟེན་པ་འདོད་པའོ། །ཡོ་བྱད་ལ་སྟོས་པ་
ནི་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །བསོད་སྟོམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྲིམ་པ་
དང་འབྲིས་པ་དང་། བྲིམ་པ་བསྟེན་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཞིང་རོ། །

ཆོས་བཀྲང་ནས་ནི་ཡུམ་འདིའོ། །དེས་ཆོས་རྩལ་ཟད་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་མིན་
ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པས་བྱ་བ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བའོ། །ལམ་བོར་
ལམ་གོལ་འགོ་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །གང་དག་དེའི་ཆེ་མ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་
བ་རྣམས་བསྐྱེད་མ་ལ་འདུད་ཅིང་དད་པར་གྱུར་ནས་ཏེ། ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ནི་དད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་མཉན་པར་འདོད་ཅིང་

འདོད་པ་ལས་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་སྤྱ་བ་ལྡན་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་
བ་དང་ལྡན་པ་ཉོག་ས་པའོ། །དད་པ་དང་བྲལ་ནས་དགའ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་
བར་གྱུར་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་དང་བྲལ་བས་ཡིད་མི་བདེ་
བ་ཡང་བདུད་གྱི་ལས་སོ། །

བདུད་གྱི་ལས་རི་སྟོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་པར་མི་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཆེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་ཐོགས་ལ་མངོན་པའོ། །འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ནི་
བདུད་གྱི་ལས་སོ། །དེའི་ཆེ་གང་དག་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བར་དུ་གཅོད་པ་
རྣམས་མང་ནི་དུ་མའོ། །གཅོད་པ་ནི་བགེགས་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་
རོ། །གང་ཞིག་ཉེས་པས་གཡེང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྲོང་མང་པོ་དཀྱགས་པས་དེའི་ཆེ་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་གཞུང་དང་དོན་འཛིན་པར་མི་འབྱུར་ན།
གཞན་དགེ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅིའི་རྒྱས་རྣམས་པ་མང་པོར་འབྱུར་ཞེ་
ན། དེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཆེན་དེན་ཐང་མེད་པ་རྟོད་
གྱུར་གང་དག་ཡིན། ཆོས་དེ་དག་རང་དཀའ་བས་ཐོས་པ་ནི་དཀོན་པའོ། །དུས་
རྣམས་ཉྱལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་འདི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ །དེ་ཆེན་ཆོས་
གྱུར་དཀོན་ལ་ཉྱལ་ཏུ་འཆེ་བ་ཡང་མང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་
བདུད་གྱི་ལས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་གསར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། མངོན་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དབང་བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་སྒོ་ཆུང་བར་གྱུར་བ་གང་གི་ཡུམ་
དགོན་པའི་རིན་ཆེན་ཆོས་འདི་བདུད་ཀྱི་ཕྱིན་ཕྱིས་བརྒྱབ་པས་མ་རྟེན་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྟེན་པ་
མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་
གི་ཆེ་བདུད་ནམས་རྒྱལ་བ་སྦྱེད་མ་ལ་ཇི་ལྟར་བགོགས་བྱ་ཞེས་བཙུན་པ་དང་
ལྡན་པས་སྒྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་བར་ཆད་ལ་ཞུགས་ནས་གཙོད་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཡང་སྟོགས་བཟུའི་བཙུན་ལྡན་འདས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པས་ཡུམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་དག་ལ་མགོན་མཛད་པས་སྦྱོར་
བ་དང་ལྡན་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཟུ་གཅིག་པའི་
བཤད་པའོ། །

དེ་ལ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཅིའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་མཛད་ཅེན། དཔེ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
མ་ཞིག་ལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་ན་མ་ན་བར་གྱུར་པ་ན། དེ་ཀྱན་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་
རིམ་གྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་གཞོ་བས་བཙུན་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོགས་བཟུའི་འཛིན་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱང་སྟེ། བཙུན་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་བསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བྱས་པ་གཞོ་བས་བཙུན་པར་མཛད་ཅིང་ཡུམ་གྱུར་ཤེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་
དགོངས་པ་མཛད་དོ། །ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་སྦྲང་བ་དང་དོར་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་

མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མཚོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་བྱེད་པར་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་པར་དང་། བྱེད་པའི་
དབྱེ་བས་མཚན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གསུམ་མོ། །

དེའི་ལས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཞིར་འབྱུང་རོ། །དེ་
ལ་རེ་ཞིག་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད་
པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གང་དག་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ཚུགས་པ་ཅུང་འཛིག་རྟེན་མགོན།
གང་ཡིན་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཡུམ་འདི་ལས་བྱུང་བར་ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་རོ། །སངས་རྒྱས་དེ་
དག་གིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པས་འཛིག་རྟེན་
སྟོན་ཏོ། །ཡུམ་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་སྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་ཐུགས་སུ་
ཚུད་པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་ཇི་
ལྟར་སྟོན་ཅེན། འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་མོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གང་ཡང་

རྒྱལ་བའི་སྤྲུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་གསོལ་རྟོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲུང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རིམ་ལྟར་བྱེད་པ་བསྟན་
པའི་བྱིད། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བྱུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བས་སངས་རྒྱལ་སྤྲུ་
འབྱུངས་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུང་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དགའ་བའི་རི་
བོའི་ཆོལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རི་ལ་བརྟེན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

སྤྲུང་བ་བཅད་རྣམས་འདྲན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲུང་རིམ་
ཆེན་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱུར་བས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྲེ་བ་ལ་སོགས་པས་
སྤྲུག་བསྐྲུལ་བས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྲེད་པ་
ལ་སྤྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པས་བརྟུལ་ནས་ཡོངས་སྤྲུ་འདོན་ཀྱང་། སྤྲུང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པས་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པར་དེ་དག་ནམ་ཡང་
མི་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྤྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་བསྟན་པས་རིམ་ལྟར་འདུལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་གོ་རི་སྤྲུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་
པ་མེད་པར་ནི་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ལྷུ་པ་མེད་པར་གནས་ནས་རི་
དྲགས་སྤྲོ་མོ་མང་སྤྲུག་བྱེད་ཅིང་སྤྲེ་སྤྲོགས་ལྟར།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་བརྟེན་ནས་ཏེ། དམིགས་པས་གཞོད་
པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མིའི་སངས་གོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆད་མས་
གཞོད་པ་མེད་པའི་སྤྲུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དམིགས་པས་

འདྲིལ་ས་པའི་ཁྱུ་པ་མེད་པར་སྤྱུ་སྤྱེགས་ཅན་མང་པོ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་སྐྱག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱི་ཡའང་སྤྱོད་པས་ཤིང་འདུལ་བ་ཡིན་
ནོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སློན་ས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁྱེན་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁར་གནས་པའི་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་ནི་ས་འདི་སྐྱེམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྟེ། རྒྱ་སྐྱེམས་ནས་སྤྱན་པ་བསལ་ཏེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་བ་ལས་གོམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལས་དམ་པ་ལས་ངེས་
པར་བཞུགས་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མ་ལུས་པའི་
སྤྱོད་པའི་རྒྱ་སྐྱེམས་ཤིང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །

རི་ལྗར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅེ་ན། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
ཕྱང་པོ་ལྗར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་གཟུགས་ཀྱང་གང་འདིར་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་ཞིང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། སེམས་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བག་ཆགས་སེམས་ལ་བསགས་པ་དེ་ཡིས་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་མེད་དེ།
འདི་དག་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

བསྟན་པས་དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྐྱོག་གི། མིག་བཙུམས་པ་དང་། དཔུས་ལོང་ལ་
སོགས་པ་ལྟར་སྤྱན་མ་ཆང་བ་དང་། བསྟན་སྟམ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་མཐོང་
བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་ཙ་བ་རྣམ་འབྱོར་བ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །

འདིར་ཅི་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་ལ་རྩས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་མངོན་
སུམ་དང་། རྩས་སུ་དབག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་སེམས་
ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་མཁའ་
མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་
བས་ན་དོན་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་
མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྷག་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ངས་པའི་
རང་བཞིན་མཐོང་བར་མི་བྱས་ཏེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་
ལེའུ་སྟེ་བཙུག་ཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བྱུང་པར་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་དགོས་པས། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་
སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
ཞིག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡུམ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ཡང་འདྲིར་
སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དུ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲིར་རབ་རུ་འབྲེལ་
པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བཏང་སྟོམས་འདུག་ཅིང་སྟོན་པོ་ཀུན་
བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་
སྤྱར་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཇི་སྟེད་
པ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་བྱིན་པས་བྱེད་དོ། །

དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ནི་ལུས་འཕགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཡུལ་ནི་མ་གཞི་
ལ་སོགས་པའོ། །འཁོར་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེར་མི་འགྲོ་བར་རྒྱལ་
པོ་དེའི་རང་བཞིན་ཡུལ་མིས་འབྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་

བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་ལ་སྟེ། སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་དོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་
པ་ཆོག་མཁན་སྤྱད་པ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་བཙུག་གསུམ་པའི་
བཤད་པའོ། །

ཡང་གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་ཐོབ་ཅེ་ན།
གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་སངས་རྒྱས་སྤྱེད་པའི་
ཆོས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེ་གཤེགས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་ཟིལ་གྱིས་མི་འོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཆོག་ལ་
བསམ་སྦྱོར་བ་སྟེ། མཆོག་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་
ལ་རྗེས་སྤྱད་གནས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རིམ་བས་ཞུགས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདས་བྱས་ནས་བདུད་དང་
སྤྱ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་རྒྱ་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྤྱར་དུ་འཐོབ་པོ། །དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་
དག་ཏུ་སྦྱབ་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བསྟན་པར་འགྲུར་རོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་དུ་དད་པ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ཤེས་རབ་
གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་དུ་རྗེས་སྤྱད་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པའི་དཔེ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྟོ་
ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་

མཚོར་འབྲུག་པའི་བྱ་ནི་ཆག་གྱུར་པ། །མི་གང་རོལ་སྤྲུལ་ཤིང་ནི་མི་འཛིན་
པ། །ཚུ་དབུས་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ་དོགས་སུ་བྱིན་མི་འགྱུར། །ཡང་གང་ཞིག་རོ་
ལ་སོགས་པ་ལ་འཛིན་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ཐང་ལ་གནས་པར་དེ་ལྟར་དད་ལྡན་དང་བ་ཅམ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་གིས་ནི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་ཡུམ་རྗེས་སུ་མི་འབྲུག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་
སྤངས་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་བཀལ་དགའ་བའི་བྱིར་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། འཁོར་བ་དེས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ཏེ། དད་བ་ཅམ་
གྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྤོང་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་བ་ནི་འབྱུང་བའོ། །རྒྱ་བ་ནི་ཉིངས་
པའོ། །རང་གི་དིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཆད་པས་ན་འཆི་བའོ། །བྱ་དང་བྱ་མོ་ལ་
སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཕྱང་ན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་རྒྱབས་ཏེ་གང་
གི་བྱིར་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འོ། །དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ།
དེ་བས་ན་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཞིག་དེ་ཡང་དད་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་གིས་ཟིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ནམས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་
པའི་བྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པའོ། །

རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་དན་ལས་
འདས་པ་ཡང་མཐོང་བའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་མཐོང་བའོ། །དེ་བས་ན་དད་པ་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པས་རིམ་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནོར་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་གྲ་སྟེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་རང་བཞིན་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མཆོག་ཏུ་མྱེད་བའི་གཤེགས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་
དུ་རེག། །ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བས་གཉིས་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
དམིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་དཔེས་རིམ་པ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
རེས་འགའ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་མི་མཐུན་པའི་ཚོགས་དང་
གཉེན་པོ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ལ་ལས་རྩ་སོ་མ་བཏང་ཆུ་བསྐྱེད་ན། །ཉམ་ཆུང་
ཕྱིར་ན་སྤྱོད་དུ་འཛིག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆུ་བཅུ་བར་མི་རུས་པའོ། །སོ་བཏང་
བུམ་པར་ཆུ་བསྐྱེད་ལམ་དུ་འཛིག་པ་ཡི། །འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་
སྤྱར་རོ། །ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་ནི་བར་ཆད་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་བྲིམ་དུ་
བདེ་བར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པ་མང་གྱུར་གྱང་། ཤེས་
རབ་རྣམ་པར་ཉམས་ནས་གཉིས་སྤྱ་སྤྱང་བས་སྤྱར་དུ་མ་བྱུང་འགྱུར་རོ། །

དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཡོངས་སྤྱ་བྱེད་ཀྱུར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་བས་མི་ཐོབ་པ་
དང་། ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་མ་ཡིན་པ་དང་ཉེན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཉེན་གཞན་ཡང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་
གཙོར་བསྟན་ཅེ་ན། ལན་འདི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

དཔེར་ན་ཤིང་རྩིང་བ་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བཅོས་ལེགས་མ་བྱས་པའི་གྲུ་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོར་ཁོར་དང་བཅས་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་གྲུ་ལེགས་པར་བཅོས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྒྱུང་དང་
ལྡན་པར་བྱས་ན་མི་འཛིག་ཁོར་དང་བཅས་པ་རོགས་སུ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པས་ཡོངས་བཟུང་ཡང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་ཆ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དད་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་
མཆོག་ལྡན་པ་ནི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །དེ་ཉམས་ཤིང་གཞན་དུ་ལྷུང་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། མ་ཆས་མ་ཉམས་པར་དེ་ཡང་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རེག་པར་འགྱུར་ཏེ།
གཉིས་པོ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐག་ལྡན་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་གྲུས་འགྲུབ་པ་དང་མི་འགྲུབ་པ་དང་།
ཆང་བ་དང་མ་ཆང་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་གཟུང་
བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ལོ་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་
ན་སྤྱིར་བྱ་གང་ཞིག་ཀླས་ཤིང་གཉེར་མ་དང་ལྡན་པས་འཁོགས་པ་ཟས་ལ་
སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལོན་པས་གང་གི་
ཡང་རི་སྤྱིད་ན་སྟན་ལས་ལངས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་རང་གིས་རྒྱང་གྲགས་
སྤྱིད་དམ། རྒྱང་གྲགས་སུ་གྲོགས་མེད་པར་རུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་འགྲོ་བར་རུས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་གཉིས་མི་དག་གིས་བརྟེན་

བྱས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་འགྲེལ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་རི་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་
བའི་གནས་སུ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་རབ་ལ་འདི་ལྟར་སྤོངས་པས་སྟོབས་
ཆུང་བ་གང་གི་ཆེ་ཡང་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཞུགས་པར་གྱུར་གྱང་། འདི་ལྟར་ཡང་
ཆོས་ཉིད་གྱིས་མ་བཟུང་ཞིང་བྲལ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟུང་བའི་བར་
ཐོབ་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཐབས་དང་ཞེས་
རབ་མཆོག་གིས་ཡོང་ཟིན་ན། །མི་ཉམས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་གྱི་སྟེ། བྱང་པར་
གྱི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་མིའི་བྱང་སྤོང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྦྱེས་བྱ་ཆས་པ་བརྟེན་པ་དང་མ་བརྟེན་པའི་དཔེས་ཞེས་
རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མ་བཟུང་བདག་ཅི་
རིགས་པར་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་ལྟུང་བ་དང་། མི་ལྟུང་བ་དག་
བསལ་བར་བྱས་པས་བསྟན་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་
པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་དཔའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

རི་སྤྱོད་བསྟན་པའི་རིམ་པས་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཐོབ་ནས་དམིགས་པའི་རོ་
ལྟུང་བ་མེད་པར་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་པོའི་ལས་ཅན་ནི་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་དང་པོའི་ལས་ཏེ་སར་གནས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགོ་བ་
འདོད་པའི་སྤྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་པ་

སྤྱད་མའི་སྤྱོད་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་སྤོབ་མ་བཟང་པོ་དེ་ཆེར་གྲུས་པས་སྤྱད་མ་ལ་གྲུས་
ལྡན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་བཀུར་ལ་སོགས་
པ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་སྤང་བ་ཤེས་པ་ནི་མཁས་པ་འོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལན་དུ་མཁས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་
ནམས་ལས་བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེས་
གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་སྤོབ་མ་དམིགས་པའི་རོ་མུང་བ་མེད་པས་
མཁས་པ་འོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་རྗེས་སུ་སྟོན། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ནམས་ནི་བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྤོབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་རྒྱལ་བ་དེ་སྤྱད་གསུང་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་
བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །

དེ་དག་གི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྱོད་
དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་
པོ་ནམས་ལས་བྱུང་པ་པོ་དང་བྱུ་བ་མི་དམིགས་པས་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་
དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རོ་མུང་བ་སྤངས་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱང་པོ་ནི་
ཐག་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་

རིགས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དབྱུང་ནས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ངེས་པ་ན་
འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅེ་ན། དང་པོའི་ལས་ཅན་དེ་དག་ལ་རིག་པས་ངེས་པར་སྦྱ་མ་
ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ་བ་
ཉིད་དོ། །གཞན་དུ་ན་དད་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྲུང་རོ། །

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱན་སྤྱམ་ཆོག་ས་པ་ཤེས་པ་བྱད་པར་གྱི་མཆན་
ཉིད་བསྟན་ནས། མཐུག་ཐོག་ས་སྤྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱན་སྤྱམ་ཆོག་ས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་
རྣམས་གྱི་པན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་
ནས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་
ཆོས་བསྟན་པས་མ་འོངས་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོག་ས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པས་
དགའ་བའི་ཕྱིར་སྦྱ་བའི་རྩ་བའོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་
ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་གྱི་
སྦྱབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་པན་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དབྱང་གཉིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སེལ་བའི་དོན་གྱི་རྟོག་དུ་འཐུག་པའི་ཕྱིར་
གནས་སོ། །

འཁོར་བ་དང་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པར་རྟོགས་པར་བྱད་པར་དུ་
འགོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དང་སྟོའོ། །རྒྱ་སྤངས་ནས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱམ་ས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐོབ་པའི་

ཉེན་དུ་གྱུར་པ་སྤེར་བས་སྤྱིར་ངོ་། །སྤྱི་འདྲེན་པར་གྱུར་པས་གཞན་གྱི་དོན་རབ་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མཆོན་མ་མེད་
པར་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཉི་བར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དོན་འདོད་པའོ། །

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མའོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཆོག་སྤྱི་
བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདུད་དང་ལྷ་སྤྲེགས་ལ་སོགས་པས་འཁྲུགས་པར་མི་རུས་
པས་ན་མི་འཁྲུགས་པའོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་
པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པས་གང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཅི་འདྲ་
བའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཤགས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གཤགས་ཆེན་ལྷན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའོ། །སྤྱུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བྱ་དགའ་བ་ལ་རབ་དུ་སྒྲུར་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་ནོ། །འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་གོ་ཆའོ། །གང་བསྒྲོམ་པར་བཙོན་
པ་ནི་གོ་ཆ་གྱོན་བྱེད་དོ། །

མི་མ་སྤྱན་པའི་ཕྱོགས་དམིགས་པ་མེད་པས་སྤྱང་པོ་ལྟ་དང་། སྤྱི་མཆེད་
བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོར་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་འདུ་ཤེས་བྲལ་
ལོ། །ཡང་དེ་ལྟ་བུས་ན་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འདྲིན་

བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་དོ། །རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་
བ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་བ་
ལས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ངོ། །

གཉི་གའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་
མི་འབྲུག་ས་ཆོས་ཅན་ནོ། །རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་འདི་འབྲའི་སྟོན་པར་འགྱུར་བའོ། །སྦྱར་བ་
བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྡན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ན་སྦྱོས་པ་
མེད་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་དང་བརྟུན་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པས་ཐེ་ཆོམ་ཡིད་གཉིས་
བྲལ་ལོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལྡན་ནོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་ཐོས་ནས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས་མི་བྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་
གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་ཅིང་རང་གི་ས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་པར་གྱུར་བ་
སྤངས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་འདི་
དག་གི་རང་བཞིན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟབ་སྟེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་མཐོང་བར་དཀའ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟོ། །

གཞན་སུས་ཀྱང་སྟེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་
མེད་པས་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཙོ་ར་མཛད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཞར་ལ་བརྟེན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་གྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཇོག་པས་ན་པན་མཛད་བཅེར་ལྟན་ཏེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་སོ། །

སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གྲོལ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་གས་སུས་གྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་འདི་མི་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་དམིགས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་སྤྲུགས་ཁྲལ་ཆུང་བར་མཛད་དེ། དེ་བས་ན་ཆོས་བསྟན་པའི་སྤྲུགས་མ་འབྱུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆངས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཉེས་པར་མི་ལྟ་བས་ན་དག་འཁོར་ངོ། །ཡུལ་རྣམས་འདོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་སྤོང་བས་འཇོག་པ་ལ་གནས་པའོ། །མི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པས་ན་མི་མཁས་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ན་སྒྲུབ་ཆོངས་པའོ། །ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་མེད་ཅིང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇོག་མེད་དེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཅིག་འདི་ལས་བསྒྲིག་པ་མཆོན་ཉིད་མི་མ་བྱུན་པ་ཆད་མས་
གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་བདག་མེད་པ་ཅིག་ཅར་བསྟན་ན་ཅོད་པ་འབྱུང་
བས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞི་བ་བརྟུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཡོན་
ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ལས་ལྷན་ལེ་འུ་སྟེ་བརྟུ་ལྔ་པའི་བཤད་
བའོ། །

འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པར་ཤེས་པས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་སྦྱོད་པའི་རང་བཞིན་གྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའི་ཞེས་བྲ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྟོང་ཕྱོགས་དང་། ལྷབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། བྱང་གི་ཕྱོགས་དང་། སྟེང་དང་
འོག་དང་མཆོམས་བཞི་དང་བཙུའི་རང་བཞིན་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མཐར་བྱེད་
པས་ན་མཐའ་ཡས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཙུ་རྣམས་ན་ཡང་རྣམ་མཁའ་ཡོད་
པ་དེའི་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་ངོ་། །རང་
གི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ཡང་གྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་བསྟན་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་དཔེས་ཤེས་པར་བྲ་བའི་ཕྱིར། འདས་པའི་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། འདས་པ་དང་། འདས་པའི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་
འོངས་པ་སྟེ། མ་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་སྟེ། ཐག་པ་ཐད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་བསྒྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་

པ་དང་། གང་ཡང་རྒྱལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་མ་ཐག་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གྲུབ་
 པའི་ཆད་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མང་ཡང་གཅིག་ཁོ་
 ན་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །རི་སྐད་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་
 ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་བྲུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་བྲུན་
 པའི་རྩ་བ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། བདེ་གཤེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་བདེ་
 གཤེགས་བྱང་ཆུབ་ཐ་དད་ཆོས་དང་བྲལ་བས་གྱུར་པ་དེས་མཆན་མ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དད་པ་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་
 ཐབས་དང་ལྡན་པའོ། །དངོས་སོ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། དད་པ་རབ་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པ་ན་ཡང་མིའི་འདྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་ཁོ་ན་བསྟན་ཅེན། ལན་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ཞིག་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་ཞིག་དཔག་ཆད་བརྒྱལ་

སོགས་པའི་ལུས་ཆེ་བ་ནི་དབག་ཆད་བརྒྱ་ཅ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའོ། །འདབ་གཤོག་མ་སྤྱེས་ཤིང་ཉམ་ཚུང་བ་ནི་འདབ་གཤོག་ཟད་དེ་ཉམས་རྩལ་ཡོད་མིན་ནོ། །

དེ་ཡིས་སྤྱམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ནས་འཛམ་བུའི་སྤིང་འདྲིར་གནས་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས། གང་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་མཆོངས་ནས་ལྷུང་བ་དེའི་ཆེ་དེའི་འདབ་གཤོག་མ་ཆང་བས་ཉམས་ཉེས་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གང་གི་ཆེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་འདི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་མང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཤིང་སྟོན་ལམ་རྣམས་པ་དུ་མའི་བྱིར་མཐའ་ཡས་པའོ། །ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ། །གོམས་པར་བྱས་པས་ན་ཉག་ཉེན་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཡང་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བས་ན་ཐབས་མེད་དོ། །རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པས་ཤེས་རབ་བྲལ་ལོ། །གཤོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་མ་ཆང་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་སྤྱང་ངོ། །དེ་བས་ན་སྤྲོན་མེད་པའི་ས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེའི་བྱིར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་ཐོབ་ནས་བཙོན་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་སྤྱེ་བ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་བཞིད་ནས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ངེས་པར་བྱུང་ངོ། །ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཡང་དག་པར་སངས་

ཐུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དེས་ཐོག་མར་རྩོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཆགས་
བས་ཞེན་པ་མེད་པར་སེམས་སྟོམས་བའོ། །འདྲིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་པ་རོལ་གཞོན་བའོ། །པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་པར་འདུ་
ཤེས་བའོ། །མར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མར་འདུ་ཤེས་བའོ། །

མ་འོངས་པའི་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་པན་པའི་སེམས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
དོན་ལ་ཡིད་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པས་པའི་ཕྱིར་བྱམས་པའི་སེམས་གྱི་པ་རོལ་གཞོན་
བའོ། །ཞེ་སྤང་དང་འཆེ་བ་མེད་པས་ཐ་བ་མ་ལུས་པར་བྱེད་བའོ། །སྤྱན་དང་སྤིང་
མོ་ལ་སོགས་པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱང་བས་པ་རོལ་གཞོན་བའོ། །ཞེས་སྤྱ་མ་
དང་འབྲེལ་ཏོ། །ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་སྤྱབ་ཅིང་
གཞན་དག་ཀྱང་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་ཞིང་རྟག་ཏུ་འཇམ་པོས་འབོད་པས་འཇམ་པོར་སྤྱ་
བའོ། །འདྲིར་བྱུང་པར་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་
སོགས་པ་བསྟན་པར་རྗེ་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་
ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཐོབ་པས་རེ་ཞིག་གི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་ཆད་པ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་གང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེས་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཉིད་རྟུལ་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རིམ་གྱིས་སྤྱོ་བ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་ནས་འདྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་
བྱའོ། །

ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཞིན་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་

དགོངས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་
གྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའི་བཤད་པའོ། །

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་
ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ཡང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུན་
གཞན་ནི་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་སྐབས་དུ་མར་རྣམ་
པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཁྱུས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་གནས་བརྟན་རབ་
འབྱོར་ཡོངས་ཁྱུས་པ། །ཅི་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ནས་མ་འབྲུལ་
པར་བྱུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཏེ་ལུས་གྱི་རྟགས་སོ། །

དེ་ནི་འདིར་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་གཟུང་
ངོ། །མཆོན་མ་ནི་དགོས་པ་གནས་པའོ། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་སྦྱ་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་སྟོགས་ཅམ་སོ། །དུས་གཅིག་ལ་བཅོམ་ལྟན་
འདས་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་དུ་གསོལ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སུམ་ཚིགས་པ་
ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་མ་ཐུ་ཆེ་བ་དག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟགས་ལ་སོགས་
པ་དང་རི་ལྷར་ལྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་སྟོན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྤར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་

ན་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཉིན་པོའི་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ལོག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་ཅན་ལོ། །གསལ་
བར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་
པ་ལོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
མཆོན་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཐ་དད་འདུ་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཆོགས་སུ་འདུ་
ཤེས་བྱལ་ལོ། །སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་དོན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་ལྡན་པའི་ངག་བྱུང་
བས་ཐེ་ཆོམ་སེལ་བས་ན། ཅི་རིགས་པར་ལྡན་ཆོག་སྤྱོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་སྐྱོང་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་སྐྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྤངས་ཏེ་དོར་བར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པས་ན་མཁས་པ་ལོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་
སྤངས་ཏེ་ལོ། །རྟག་ཏུ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ལོ། །

དེ་དག་བདག་དང་གཞན་གཉི་ག་གཅིག་ཏུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྐྱོང་བ་ལ་
སོགས་པ་བརྟུ་པོ་རྣམས་ལ་འགོ་དེ་ཅིང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་བ་བརྟུའི་ལས་ཀྱི་
ལས་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་པ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ཏེ། ཟང་ཟེང་མེད་པར་འགོ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོན་

ཏོ། །ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ངེས་པས་
ན་དགའ་ཞིང་ངོ། །བྱམས་པའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྷན་པས་སྟན་
པར་སྦྱ་བས་ཆོག་འཇམ་ལྷན་ནོ། །

འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྷན་ཏེ། རབ་ནི་ཡང་
དག་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསལ་བའི་རབ་ཀྱི་མཐར་སྒྲག་པར་འགྲོ་བས་ཤེས་པའོ། །ཤེས་
བཞིན་ཀྱི་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་གསལ་བའི་བྱིར། གཉའ་ཤིང་
གང་ཙམ་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་བའོ། །སྦྱོད་ལམ་ཐ་དད་པའི་གཡེང་བ་མེད་པའི་བྱིར་
སེམས་འབྱུང་མེད་དོ། །མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་སྤངས་པས་ན་གཙང་བྱས་སོ། །སྦྱ་
ཆོག་ས་པའི་གོས་བཟང་པོ་འབྱོར་པས་ན་གཙང་མའི་གོས་འཆང་ངོ། །མཚན་ལ་
སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པས་ན་
གསུམ་པོ་དབེན་ཞིང་དག་པའོ། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པས་ན་
ཉིད་འདོད་མ་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བའི་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་
པས་ན་བྱུ་མཚན་གོ། །འགྲོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་བྱིར་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་
སྦྱེ་བར་འདོད་པས་ན་ཉལ་ཏུ་ཆོས་འདོད་པའོ། །རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་བྱིར་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །

བདུད་བཙོམ་པའི་གཟུགས་ངེས་པར་ཤེས་པས་ན་གཞན་ཀྱི་བྱིང་མི་འཛོག་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བསམ་གཏན་དེ་ལ་མི་
གནས་སོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་རྗེས་ལ་ཆོས་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་

མི་སྡོག་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གི་བྱ་བར་
བརྗོད་པ་ལས་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ལོག་པས་ན་གྲགས་པ་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་གིས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོ་
བས་སེམས་དགྲུགས་མེད་དོ། །བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲིམ་པར་གྱུར་ན་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པར་ཁོངས་སྟོད་པར་བྱེད་དེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་
བས་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཀུན་མ་ཆགས་
སོ། །སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བས་ཉོ་ཆོང་ལ་སོགས་
པ་ཁོངས་སྟོད་འཆོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པའི་དོན་
དུ་ཅ་མུནྟེ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྟོད་ཀྱི་སྒྲགས་དང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྟོ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་བྱད་མེད་སྦྱེས་བྱས་དབང་དུ་སྤྱད་པའི་སྦྱོར་སྒྲགས་ཆོལ་
མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །

འདོད་པའི་ལས་ཅན་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པས་སྦྱེས་པའམ་བྱད་མེད་དུ་ངེས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བདེན་པ་གཉིས་
ལ་བཞེན་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་དབེན་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་བརྟེན། ལུས་
དང་ངག་གི་ཁྱོ་བ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་འཐབ་དང་ཚོད་དང་བལ་ལོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་

བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་མཁུན་
འདོད་དོ། །ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཞོལ་
སེམས་ལྡན་ནོ། །རང་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དེར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པས་མཐའ་འཁོབ་སྐྱོའི་
སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས། རྣམ་པར་སྤངས་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱི་མ་དང་ཡང་འབྲེལ་
པའི་ཕྱིར་ཡུལ་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་ཡུལ་མཐའོ། །མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པས་
ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་མཁུན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རང་གི་ས་ལ་ཐེ་ཆོམ་
མེད་པས་ན་དོགས་མེད་དེ། ངེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པས་རྟག་ཏུ་རི་རབ་
འབྲེལ། །

མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཕྱིར་བསམས་ནས་གཏོང་བ་ནི་སློག་ཀྱང་འདོར་ཁིང་དོ། །ཆད་མ་དང་ལྡན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བ་རབ་ཏུ་བརྩོན་ནོ། །འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་སློགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་
སྤྱད་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྷོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་
ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་རྣམ་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་
པ་ན་བྱེད་པར་མ་རྟོགས་བྱེད་པར་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་རིགས་པ་
འདིས་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལས་རེ་ཞིག་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་དང་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་མ་སྐྱེས་པས་ཟབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
དང་། སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིས་ཟབ་པ་
ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མེད་དེ། སྒོ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་
རང་བཞིན་རིགས་པས་མཚན་མ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་མཚན་མ་མེད་
པའོ། །བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ན་རབ་ཞི་བའོ། །འདིས་ནི་ཡང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དགག་པ་
ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབའ་ཞིག་ཆད་མ་རྟོགས་པ་མདའ་འཕངས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
གཏིང་ལ་བྱག་པའི་ཆད་ཆོལ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་སྒོ་འདོགས་
པ་དང་། སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ངེས་པར་བཏགས་ན་གང་གི་
ཕྱིར་བཏགས་པས་གཏིང་ཡོད་པ་མི་རྟེན་པས་ཟབ་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ།
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཐུང་པར་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་བཅས་པ་ཐུང་པར་ཅན་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ན་དེའི་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གི་གཟུགས་

ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་ཟབ་པར་གྱུར་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དོན་དམ་པར་
དམིགས་པས་གོས་པ་མེད་པའོ། །

གང་ཟག་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚིགས་དེ་རི་སྟེང་སྟེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚིགས་རབ་རྟུ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཞེས་བྱ་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་སྤྱར་རོ། །འབྲས་བུ་གསལ་བར་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་
དམན་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཚོས་ལ་སྟོང་པའི་སྟེས་བྱ་
ཞིག་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་རྟུ་ཁྱོད་ཆེ་གོ་མོར་ཤོག་ཤིག་ཅེས་སྤྱས་ནས་དུས་
བཟུང་དེ་དང་མ་སྤྱད་དེ། འདིར་འོང་ངམ་མི་འོང་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྟོང་པ་
རི་སྟེང་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པས་ནས་ཉིན་ཞག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་
སྟེས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གངས་དེ་སྟེང་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
འགོ་བ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དོར་ནས་རི་སྟེང་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚིགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པ་དེ་སྟེང་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་མ་ཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཡངས་པའི་རྣམ་པའི་
དབྱེ་བས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལམ་རྒྱང་དུས་ནི་

ནུས་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ལ། ཆེན་པོས་ནི་ནུས་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་སྤྱོད་པོ་
ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྤྱོད་དེ། ཡང་ལས་ཆེན་པོ་
སྤྱོད་པ་ནི་ཆེན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་སྦྱབ་པ་ནི་གཉིན་
པོའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ནི་མི་མ་སྟན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལས་ཆུང་དུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་མང་བྱེ་སྟོང་དུ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་སངས་
རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟོ། །དབྱེ་བ་ཅོམ་རང་
རྒྱལ་སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པོ་གཞན་ཞིག་གིས་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟེ། ལས་ཆུང་དུ་འི་རང་བཞིན་བསྟོམ་པ་དང་ལྡན་
ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡུམ་འདི་ཉིད་ནི་ཆོས་སོ། །རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་ལ་སྟོན་ཅིང་དེ་སེམས་ཅན་བྱང་པར་ཅན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཆར་ཡང་མི་མོད་པ་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆར་མོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྦྱིན་པ་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྤྱད་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།
གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ནོ། །ལས་འབྲིང་གི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་
མཆོག་སྟེ། ལས་འབྲིང་གི་རང་བཞིན་བསྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་གོས་པ་

མེད་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཅིང་ངོ། །ཆོས་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་
པར་ལེགས་པར་འཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། རྒྱའི་གཙུག་པོ་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱིན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་བྱང་བའི་
དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པས་འདི་གཞིན་གསུམ་ན་
མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ལམ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་བསྟན་པའི་ལམ་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བསོད་ནམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསོག་དང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པའི་
རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པས་ན་གསོ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརྒྱ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འབྱེད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡ་མ་བརྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པས་ན་སྟོང་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་པས་ན་གསོ་བ་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་དང་འབྱེད་པ་ལ་སྦྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཡ་མ་བརྒྱའོ། །

སྤྱ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པོ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་
གཤེགས་ནམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྱད་སྟོང་པ་དེ་ནི་ལམ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཆེ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་འདྲིན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་། ཐོབ་པ་

མི་རིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟེ། རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་གའི་དོན་ཕྱན་ཕྱུང་ཆོགས་པ་
བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོད་མས་
ངེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། རབ་ཏུ་
བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཐོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གོམས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱལ་
བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོར་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་དག་གིས་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་
མེད་པས་ཟད་པ་ཉིད་མེད་ཅིང་། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
འཕེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བ་སྦྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བཅམ་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །

བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མིང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཉམས་པ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ལ་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྗོད་མོད་ཀྱི། ཀྱང་གི་སྤྲུལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཡིན་པས་ལྷ་པོ་ཡང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྲགས་སོ། །སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་ཅམ་

མོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྩལ་སུ་གནས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྡོ་
བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། རྗེས་སེམས་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་འགྱུར་ཏེ། བྱང་པར་འཕགས་
པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་སྤྱད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བརྩ་བརྒྱད་པའི་
བཤད་པའོ། །

རིམ་པ་བཞེན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲ་ན་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་
ཞིག་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་
པར་ཏུ་འཕགས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་རི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
དོན་བྱེད་པར་དཔེ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་མར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འབྲུ་མར་སྟོང་པོ་འབར་བ་སྤང་བ་དང་པོ་ཡིས། །སྟོང་པོ་
ཚིག་མེན་ལ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པས་བར་ཏུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དུས་མཉམ་པ་ཡང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པས་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དང་
བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་མི་
རིགས་པས་ཚིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མེ་ལྷེ་ཕྱི་མའི་སྐད་ཅིག་མས་ཀྱང་དང་པོ་དེ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་དེའི་སྟོང་པོ་མི་ཚིག་གོ། །མེ་ལྷེ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྟོང་པོ་དེ་ཚིག་མེན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ན་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་

ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་
པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། སྟེན་པར་བྱེད་པའི་ངོ་པོར་ཡོད་པར་མི་
རིགས་པས་ཕྱི་མ་དང་མྱད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

མེ་ལྷེ་ཐ་མའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མེད་པར་ཡང་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མས་ཆིག་མིན་
ཏེ། ལྷུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མེད་པར་མེ་ལྷེ་ཐ་མས་སྦྱང་
པོ་ཆིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ལ་ལྷུས་པ་མེད་ཀྱང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ལྷེ་དང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྦྱང་པོའི་
སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ལྷུས་པ་
ལྷུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་
རྒྱ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་པོ་མཚན་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱ་བ་
དང་། སྟེན་པར་བྱེད་པའི་ངོ་པོར་ཡོད་པས་སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་མས་སྦྱང་
པོ་ཆིག་གོ་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

དཔེ་བསྟན་ནས་སྐབས་ལ་བབ་པའི་དོན་དང་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་
པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པར་བྱེད་པ་དོན་མ་ལུས་པ་སོ་སོར་སྤང་བ་མ་ཡིན་
པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་པ་ནི་འདིར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོའི་སེམས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནམ་པ་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་
ཀྱང་ལྷུས་པ་མ་ཡིན་ལ་སེམས་གཉིས་པ་གང་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་ལྷུལ་དུ་བྱུང་
བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་

ཉེ་བར་ཞི་བ་འཛོལ་མིན་ཏེ། སེམས་གཉིས་པ་དེ་ཡིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་མེད་པས་ན་འཛོལ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་
ཕུལ་དུ་བྱང་བ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྱིང་བོ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུམ་
དང་ཕྱི་མའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ་ཞེས་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ། །སྤྲུམ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ནམས་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་
ཉིད་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་སྒོན་དུ་འགོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཏྲག་པར་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་མས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ས་
བོན་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་སྤྱོད་བྱ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་འཛོལ་བ་བྱུང་ངོ་། །ས་བོན་དེ་ཡང་
སྤྱོད་བྱ་སྤྱེས་པ་ན་འགག་གོ། །དང་པོ་དེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སེམས་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
གཞི་དང་པོའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་སྤྱོད་བ་ལས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ཐོབ་ནས་འགག་
གོ། །ཡང་དང་པོ་དེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ནས་དང་སྤྱི་ལུ་འཇུག་པ་བོན་ལ་
ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། འབྲས་བུར་
གྱུར་པ་རྣམས་དང་སྤྱི་ལུ་འཇུག་པ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྟེ།

ས་བོན་དེ་དག་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རེག་བྱར་
གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་
མ་གཉིས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པར་མི་བྱས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདྲིར་འགོ་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། ལྷའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་ཐེགས་པས་བུམ་པ་
དང་པོ་ཐ་མའི་བར་གྱིས་ཉུང་དུ་ཉུང་དུས་ཀྱི་བར་ཏེ། དང་པོའི་ལྷ་ཐེགས་པ་རིམ་
པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འགྲོངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དང་
པོའི་སེམས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

རིམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་
སྐྱོར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོག་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་
རོ། །ཁར་ལ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས། སྐབས་ལ་བབ་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པར་བཞེད་

ནས། སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་
འཇིན་པ་ཡང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དང་བལ་བས་རིམ་པ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤོན་པ་མེད་པར་ཆས་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་འཛུགས་ལས་འདས་པ་ལ་མི་རེག་
སྟེ། སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་མཚན་མར་མི་སྤྱོད་པའོ། །དཔེར་ན་སྤྱེས་
བྱ་མཉན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་མཁས་པར་བྱུང་བ་གཞོད་པ་མེད་པར་
པར་འགོ་ཚུར་འགོ་ཡང་སྟེ། རོང་ཐོགས་ནས་པར་འགོ་ཞིང་ཚུར་འོང་བར་བྱེད་
ཀྱང་མཐའ་གཉིས་ཀར་མི་གནས་ཤིང་ལྷུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
མཚོ་དེར་ཡང་གནས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་དོན་སྤྱར་
རོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ལས་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགེ་འདུན་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་སློབ་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་ལྷ་
འཛུགས་ལས་འདས་པ་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བསྟན་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཁོར་
བ་དང་ལྷ་འཛུགས་ལས་འདས་པ་མཉམ་པར་བསྟོམ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྟམ་དུ་བདག་སྟོབས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སྤྱ་དག་པར་བྱས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གི་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ནས་དེའི་ཡུལ་རེ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་
ཤེས་རབ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །

ཕྱང་པོ་འདི་དག་ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཤེས་ཤིང་གདོད་ནས་སྟོང་པས་བྱང་པར་དུ་འགོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་སྟོང་བ་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱས་པས་བྱང་པར་དུ་
འགོ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
མཉམ་པར་མ་བཞག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྟེད་བསྟན་པའི་
ཆོས་ཉིད་བསྟོམས་པས་ཡང་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པར་བཞག་
པས་སྐྱེད་པ་ནི། མཉམ་པར་སྟོང་རྗེ་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ལ་བལྟས་ནས་དེ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ན་གནས་
པའི་བར་སྐྱབས་དེར་རོ། །

མདོན་སྤྱུལ་བྱ་བའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡོངས་སྤྱ་མ་ཉམས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེན་པ་སོགས་
པ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་བར་ཆད་བྱེད་པའི་
ཆོས་ལས་འདའ་བའི་ཐབས་དཔེ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་
སྒྲུང་ལ་བཟོ་བས་ན་མཁས་པ་ལོ། །དཔེར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་
པས་ན་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་ཞིང་ངོ་། །

ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་ཕྱིར་སྟོབས་ལྡན་ནོ། །གཞན་གྱིས་
ཟེལ་གྱིས་མི་རྟོན་པ་འདི་ཕྱིར་མི་སྐྱབ་པ་ལོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདི་ཕྱིར་བཙོན་བྱས་སོ། །གཞན་འདུན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཐབས་
ལུས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པ་འདི་ཕྱིར་སྐྱུ་རྩ་ལ་
ཆོག་ཤེས་པ་ལོ། །འཕོང་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་འདི་ཕྱིར་འཕོང་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ལོ། །རི་མོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་འདི་ཕྱིར་བཟོ་
གནས་མང་པ་ལོ། །མ་རུངས་པ་འདི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྐྱུ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མཁས་པ་འདི་ཕྱིར་
སྐྱུ་མ་སྐྱབ་པ་འདི་ཆོག་ཤེས་པ་ལོ། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་
པས་ན་འགྲོ་དོན་རབ་ཏུ་འདོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་དགའི་གནོད་པ་ཡོད་པ་
འགའ་ཞིག་ཏུ་ས་དང་མ་དང་རྩུང་མར་བཅས་ཏེ། བྱ་དང་བྱ་མོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་
ནས། དག་བྱེད་མང་པོས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་འདི་དགོན་པ་འདི་ལས་དུ་ཞུགས་
པ་སྟེ། བྱིན་པ་ན་དག་མང་པོ་ཡོངས་པ་ལ་དེའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བ་ཤེས་པས་སོགས་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པས་ན་དཔེར་བོ་ལོ། །

གཞན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་རྟོན་པ་འདི་ངང་རྩུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་རྩུལ་ཕོད་
པ་ལོ། །སྐྱེས་བྱ་མང་པོ་མངོན་པར་སྐྱུལ་ཏེ། བར་ཆད་བྱེད་པ་མང་པོ་ལས་འདས་
ནས་དགོན་པ་ལས་བཞུགས་ཏེ། བདེ་བར་བྱིན་ཅིང་གཉུག་མའི་བྲིམ་དུ་བྱིར་འོང་བ་

ལྟར། དེ་བཞིན་དེ་ཆེ་ནི་གང་གི་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང་
དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པས་བྱམས་པས་བདེ་བ་ལ་
སྒྲོར་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ལ་མངོན་
དུ་སྒྲོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་ཆེ་འདི་ལྟར་ལྟའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞི་
ལས་འདས་ཤིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་།

བྱང་ཚུབ་རེག་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །མི་
གནས་པས་གནས་པའི་ཐབས་དང་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཁའ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ན་རིམ་བ་
བཞིན་དུ་བརྟེན་ཏེ། མཁའ་ལ་རྒྱང་བརྟེན། རྒྱང་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱའི་སྤང་བོའོ། །དེ་
ལ་ཡང་གསེར་གྱི་ས་གཞིའོ། །དེ་ལ་ཡང་ས་ཆེན་པོ། དེ་ལ་སྤྱིང་བཞི་བའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྟེན་ཏོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྒྲོད་ཆགས་ཏེ། དེ་འབྲ་
སྟེ་རྩ་བའི་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་དབེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའ་འཛི་ལྟར་གནས་སུ་འགྱུར། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་གང་ལ་གནས་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ས་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་གནས་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འི་སྐད་
བསྟན་པའི་རྒྱའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་འབྱུང་བ་འདི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཀྱི་དོན་འདི་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྒྲོར་བས། འགྲོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་

པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤང་བ་དང་། རང་གི་སྒྲོན་ནས་ཤེས་པའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཙམ་གྱི་
 བྱེན་གྱི་རྒྱབ་ས་ཅན་ནི་ཉེན་ཅན་ལོ། །བྱ་བ་རྣམས་པ་སྣ་ཆོག་གས་ནི་བྱ་བ་དུ་མ་བྱེད་
 ཅིང་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི་རྣམས་པ་སྣ་ཆོག་གས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་སྒྲོན་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་། །

རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་
 ལ་མི་རེག་པར་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་ལས་འདས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པ་
 མེད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་གནས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་
 ཡང་མི་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་བྱིར། གང་གི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་དེ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མ་
 ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ན་ཞི་བའོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བསྒྲོམ་པ་ནི་འདི་སྟོང་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གཉིས་ཀྱི་བར་སྐབས་དེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གནས་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཆོན་མ་རབ་ཏུ་སྒྲོམ་མི་བྱེད། འདི་ལ་མཆོན་མ་མེད་དེ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པར་གྱུར་པའོ། །

རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་བཞིན་
 དུ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པ་མེད་པས་ན་ཞི་བའོ། །འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 སྤངས་པས་ན་རབ་ཞི་བའོ། །སྟོང་བ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོང་པར་འགྱུར་
 བའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། བར་སྤང་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བར་སྤང་འཕྱར་བའི་བྱ་ལ་གནས་ནི་གཞིའི་རང་བཞིན་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མེད་དེ། རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །

གཤེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ལ་ཡང་མི་ལྟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོར་སྒྲོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ས་ས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་ན་འདས་ལ་མི་རེག་གོ། །དམིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མཆོན་མར་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཆགས་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དཔེ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཕོང་ལེགས་པར་ལོབས་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་གནས་དུ་མདའ་འཕངས་ཏེ། མདའ་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་བཞིན་རྒྱུད་མར་ལོངས་བཀྲགས་ནས། དེའི་སྤྱི་མཐུན་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བའི་སྐྱབས་མི་འབྱེད་དེ། མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་དང་།

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་ཇེ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་མ་ཆགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྤྱིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད། གང་ཇི་སྤྱིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྤྱི་མ་

བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་དག་སྟོང་ངོ། །

དཔེར་ན་བྲུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་
ལྡན་པ་ཞིག་ནམ་མཁར་གནས་ཏེ། འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་ངོ་མཆར་
གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བྱེད་པས་རྣམ་པར་འབྲུལ་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགྲོ་དང་འཆག་པ་དང་
ནི་ཉལ་དང་འདུག་པ་སྟོན། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྟོ་
བ་མེད་ཅིང་ལེགས་པར་གོམས་པས་དེ་ལ་དུབ་པ་མེད་དེ། ཇི་སྟེན་འདོད་པ་དེ་
སྟེན་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཛོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
པ་སྟོང་གནས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཤེས་པས་པ་
རོལ་སོན་ནོ། །གནས་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་དོ། །རྣམ་
པ་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན་འགྲོ་བ་དག་ལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་སྟོང་རྗེས་སྤྱུལ་
པའི་སྟོན་སྟོན་ཏོ། །རེ་རེའི་རྣམ་པ་མང་བས་མཐའ་ཡས་སོ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་བ་མེད་དོ། །སྤུལ་པ་ལེགས་
པར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུབ་པ་མེད་དོ། །

མཆན་མ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འགའ་གཡང་ས་ཆེན་
པོར་འདུག་བྱེད་ཅིང་། །ལག་པ་གཉི་གས་གདུགས་གཉིས་འཛིན་པ་ན་དུས་མ་
ཡིན་པར་འབྲུགས་པའི་ཕྱིར་དུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱང་རྒྱང་བའི་ཆེ་བདག་ཉིད་གཡང་
ས་ཆེན་པོར་མཆོང་བར་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟད་པར་ལུས་སོར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱལ་

བར་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་སྤྱོད་དེར་ནི་འདོད་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་
བ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་སྣོད་རྗེར་གནས། །ཐབས་དང་
ལེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གདུགས་ནི་ཡོངས་བབྱུང་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་སྣོད་པ་མཆོན་
མེད་སྟོན་པ་མེད་སྟོན་པ། །

ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ཅིང་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རེག་པ་མེད་ལ་ཆོས་ཀྱང་མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རིན་
ཆེན་འདོད་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིར་དུ་འགྲོ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་
འབྱུང་གནས་ནི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ཡང་དེར་ནི་དེད་དཔོན་འབའ་ཞིག་བདེ་བར་
འཆོ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་ཕྱིར་ཡང་གྲིམ་དུ་འོང་བ་ལྟར།
གཉེན་བཤེས་ཆོགས་ལ་ཅི་ནས་བཅེ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབུལ་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འཛོག་པ་ལྟར་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣོད་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བསམ་གཏན་དབང་པོ་སྟོབས་
ཐོབ་པ། གང་གི་ཆེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རེག་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་དགའ་བ་དེ་
ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་སྟེ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་

སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བྱེད་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་ཐབས་ལྡན་པའི་བྱེད། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོང་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གཉེར་བ་བརྒྱས་ཏེ།
 འཆོང་བ་དང་ཉི་བའི་ཐོང་གི་རིན་ཐང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱེད། བར་གྱི་གྲོང་བྱེད་
 གྲོང་རྩལ་གྲོང་གང་ཡིན་པར་འགྲོ། དེར་ཡང་ནི་གྲོང་བྱེད་ལ་སོགས་པར་རོ། །

རིན་ཆེན་གླིང་དུ་འང་མི་གནས་ལ། །རིག་པ་བྱིས་དུ་འང་མི་གནས་སོ། །འོན་
 །ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ཐག་བསྐང་བའི་ཐབས་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་ལམ་ལ་མཁས་པའོ། །འོར་སོགས་པར་བྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་
 རིག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རང་གི་བྱིས་དུ་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཇེས་
 སུ་བཅེ་བས་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དད་པའམ།
 ལྷིང་ཇེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཤེས་པས་ན་མཁས་པ་སྒྲོ་ལྡན་ནོ། །ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཀྱན་ལ་མཁས་
 ཏེ། དེ་དག་གིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རབ་ཏུ་གོམས་པས་ན་མཁས་
 པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ན་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
 པས་དེ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །བྱ་བ་མ་བྱས་པས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་གནས་སོ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྟོགས་པའི་བྱེད་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་
 སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་སྒྲིན་
 རིམ་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་བ་དེ་བ་ལ་སྒྲིར་བར་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་ལ་བྱམས་
བ་རྗེས་སྤྱ་འབྱེད་བྱས་ནས། ཉིང་འཛིན་སྟོང་བ་མཆན་མེད་སྟོན་པ་མེད་སྟོང་བ་
དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་
སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་སྤྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
རྒྱལ་བའི་སྤྱས་དེས་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གདེགས་རུས་དེ་ནི་
གནས་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དཔེས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱལ་བའི་མི་ནི་སྤྱགས་ལ་སོགས་
བས་མིག་བསྐྱད་བས་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མིའི་ལས་སྤྱ་མི་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་།
རིག་པས་དབྱེད་ན་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་རུས་པ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་འབྱེད་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོར་སྟོང་བས་
དེའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་
པར་རུས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱ་མ་དང་འབྱེད་ཏོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐབས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་ནི་ཐབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
སྟོང་སྤྱག་བརྒྱ་བ་ལས་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུངས་པ་བཞིན་
བསྟོན། །ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲིར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གཞན་

བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་གནས་པར་བྱ་བ་སྦྱོད་པ་དང་
ནི་དབང་པོ་ཐབ་མོའི་ཆོས་ཤིས་ལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྗེ་སྐད་
བསྟན་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་མི་བྱེད་དེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སའི་ཆོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་
པར་མི་འཆད་པ་དེ་ནི་ལྷུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་
ཡང་།

རྣམ་པ་སྦྱོར་དང་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྟོན་ནི་མཚན་ཉིད་
བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ཆོགས། །སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་སྦྲུལ་མེད་
པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་
བཅས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་
ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་རེ་
ཞེག་དེའི་རྟགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དག་བཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། དག་བཙམ་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁམས་གསུམ་དག་

ཀྱང་མི་འདོད་དེ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་མཐོང་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཅེ་མའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ལྷོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། །

དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་ན་ནི་སེམས་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་གནས་མཐོང་། །མི་
ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ངན་སོང་རྒྱན་གཙང་སྟོན་ལམ་འདེབས།
དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
ཁོང་ཁྲིར་ལ་སོགས་པ་ཆོག་པའི་མའི་ཕྱང་པོ་ཞི་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ནི་མི་ལྷོག་ལུང་
བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་མའི་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་པོའི་གདོན་དང་
ནད་མང་བ། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་མའི་ཕྱང་པོ་ཞི་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྗེས་
སུ་གཟུང་བའི་ཆོས་སྐད་དང་སྟོང་བཅེར་ལྟན་པས་འབྱུང་པོས་ཟེན་བ་བསལ་ནས་
བདག་བསྟོད་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱི་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ལ་སྟོད་པར་
མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱུ་མ་བཞིན་དུ། དེ་ནི་མི་ལྷོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའི་བཤད་པའོ། །

བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་སོང་བ་ནི་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་
བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་སྤྱོད་ཆོག་གསུངས་ཏེ། འབྱོར་པས་བདག་ལུང་བསྟན་སྟུང་ཆོས་
སེམས་འབྱུང་བའམ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་
ལུང་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་སེམས་

གནས་པ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆེ་བས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བས་སློ་ཆུང་བ་དང་། སེམས་ཆུང་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞར་ལས་འབྱུང་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ་ལས་མིང་གི་གཞི་ལས་འབྱུང་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མ་ལ་སོགས་པའི་མིང་བརྗོད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཏེ། ཉེ་བར་འོངས་གྱུར་ནས། འདི་སྐད་སྤྲུ་ཉེ། འདི་ནི་ཁྱོད་དང་པ་དང་མ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་ཡང་བརྒྱད་པ་བདུན་མེས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་མིང་འདི་ཡིན་ཞིང་། གང་ཐག་འབྱུང་བའི་རིགས་དང་མིང་འདི་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཆེ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བའི་མིང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་ཆེ་ཡང་གང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པའི་མིང་ལྟར་མིང་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སྤྲུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐོས་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྲེས་ནས་བདུད་ཉེ་བར་འོངས་པས་འདི་ནི་སློ་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ། །

སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱངས་ལྗོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཅི་འདྲ་བ་བསོད་སྟོམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ལ་ཁྱོད་སྟོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཡང་འདི་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྐད་གང་ཐོས་སློམ་སེམས་ཏེ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྲེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྤངས་ཏེ་བདུད་འོངས་པ་དེ་ནི་སློ་ཆུང་བ་བསམ་པ་

དམན་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དབེན་པའི་གཞི་ལས་བྱང་
བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ལྷོན་ཤིང་གི་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་གྲོང་དང་གྲོང་
ཁྱིམ་རོ། །ཁྱེད་ལ་བ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རི་སུལ་ལོ། །

གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཅེས་ན་གནས་པ་ནི་དགོན་པའོ། །འབྲོག་
དགོན་པ་ལ་སོགས་པར་སྟག་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དབེན་
པའོ། །ནགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་ནགས་ཁོད་དེ་རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་ཅིང་གལ་ཏེ་བདག་
ལ་བསྟོད་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལ་སྟོད་ཅིང་
ངན་པར་སྟོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱང་ཞིང་དེ་ནི་སྟོ་ཆུང་གི་བསམ་པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །འོ་ན་དབེན་པའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ལུས་འཕགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོང་རོ། །ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཡུལ་ལོ། །བ་ཏུ་ལི་བུ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་འཁོར་ཏེ། རྟག་ཏུ་གནས་བྱེད་ཅིང་
གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསམ་པ་དག་པར་ཞུགས་
པས་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྩོན་པས་གནས་པའོ། །

དེ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་ནི་རང་རྒྱལ་ལོ། །འདོད་པ་གཞན་ཡང་
སྟེད་མི་བྱེད་དེ། བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་དག་དང་། མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་
དབེན་པ་ནི་དབེན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་

རྟོ། །འདི་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྤྲས་གྱིས་དབེན་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ནི་དབེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་དཔག་ཚད་
ལྡ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་སྤུལ་ཏེ། སྤུལ་ནི་སྤུལ་གདུག་པའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ལོ་མང་བྱེ་བར་གནས་བྱེད་ཀྱང་གནས་ནི་བྱིས་སོ། །དབེན་པ་
འདི་ནི་བསྟན་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་སྟམ་
དུ་རྫོམ་ན་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཉིད་ནས་འདྲེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཉིད་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་བདུད་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
ལས་མ་འདས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མངོན་དུ་
ཐྱོགས་པ་ན་བརྩོན་པའོ། །བཟོད་པ་ནས་ཚོས་གྱི་མཆོག་གི་བར་གྱི་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སྟོབས་སོ། །བསམ་གཏན་ནི་བཞེ་སྟེ་མཉམ་པར་སྐྱབ་པའོ། །དོད་
དང་ཅེ་མོའི་རང་བཞིན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ། །དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཏོ། །ཐོབ་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་དགོན་དབེན་སྦྱོད་པ་མིན་
སྟམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྟན་བྱེད་ན། །དེ་ནི་བདུད་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་གནས་
ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་
ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་

གནས་ཀྱང་རུང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་དབེན་པ་ནི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་ལོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ངེས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ངེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབེན་པ་དེ་ལས་
གཞན་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡོན་ཏན་ཆུང་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་འདོར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་ཉེས་
པས་དབེན་ཞིང་འགོ་དོན་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཡིན་
ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལེའུ་
སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པའི་བཤད་པའོ། །

གང་གིས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་
དག་དགག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་ང་རྒྱལ་ཉེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ངེས་པར་བཅོམ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་བར་ལྷུང་བའི་ཐབས་སྟོང་བས་ན་མཁས་པའོ། །མདོན་པར་ཡིད་
ཆེས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་བསམ་པ་དྲག་ལྡན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཆོལ་བ་དེས་ན་
ནད་པའི་ཚིགས་ཀྱིས་སྦྲན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
ནད་གསོ་བའི་ཕྱིར་གཡེལ་བ་མེད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་བསྟེན་པར་བྱའོ་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉན་དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲག་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་སྦྲན་པ་ལ་

སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ནི་པན་པ་དང་པན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱོད་པ་
 རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ནི་རྗེས་
 སུ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐྱབ་པའི་ས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་ནི་མེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་ས་མ་
 ཡིན་ནམ། རི་ལྷར་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སྟོན་ཅེས་དོགས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འགགས་པས་ན་འདས་པའོ། །འབྱུང་བར་འབྱུང་
 བའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར་མ་བྱོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་བཞུགས་
 པའོ། །སྤྱོགས་བརྩུ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཀྱང་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་ཇི་སྟེད་པའི་ལམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱན་པ་བསལ་བས་ན་བསལ་
 པའོ། །ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱན་པ་བསལ་བས་ན་སྤྱོན་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྱང་བའོ། །ཡང་བསྐྱོམ་པའི་
 ལམ་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་སྟོན་པས་སྟོན་པར་འབྱུང་བའོ། །ཡང་དག་པར་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་འདི་དག་སྟོན་པའི་བྱིར་འདི་དག་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་ས་ཡིན་པར་དགོངས་
 སོ། །ཞར་ལ་བྱུང་བ་བསྟན་ནས་ད་ནི་སྐབས་ལ་བབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རི་སྐད་བསྟན་

པའི་རྟགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་དེ་དང་འབྲར་ཤེས་ཤིང་། དེ་བས་ན་
ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་མཆོན་མ་མེད་པར་རབ་ཤེས་ན། གང་གི་ཆེ་ཇི་སྐད་བསྟན་
པའི་རྟགས་ལ་སྟོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྟོད་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྟོད་པ་
ཡིན། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་། ཚོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་
གཞག་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་བདག་
གིར་ཞེན་པས་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་སོགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་འཁོར་བ་སྦྱབ་པ་དང་། སྤང་བ་
མི་ཟད་པའི་སྦྱོ་བོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་དེས་
སྦྱོ་བོ་སྤང་བ་རྟག་དུ་འཁོར་རོ། །

ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་དང་བདག་གི་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་གཉིས་
མ་སྦྱེས་པའི་བྱིར་ཡང་དག་མིན་ཏེ་སྟོང་པའོ། །བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་
མཁའ་ལ་མདུད་པ་བོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོ་བོ་རྣམས་རང་ཉིད་བཅིངས་པ་སྟེ་
གྲོལ་བར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པའི་
བྱིར་བྱིས་པ་སྟེ། བྱིས་པ་བཞིན་གྲོལ་བར་མི་རུས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེས་

ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

ཅི་འདི་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་སྟོན་པར་རྣམ་པར་གཞག་
 ཅི་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་མེད་པ་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དུག་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུག་ལངས་ཏེ་མི་ལ་བྱབ་
 པའོ། །དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་
 པའི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱིས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་སྦྱར་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གོ། །འདི་ནི་བདག་གི་ཆོས་སོ་སྣམ་མོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། བདག་ཡོད་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་
 ལྷང་། དེ་གཉིས་དང་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། ཉེས་པ་མ་ལུས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་
 དུ་དབེན་ཞིང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིས་པས་སྒྲོ་བཏགས་
 སོ། །དེ་སྐད་བསྟན་པའི་རུས་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོར་
 རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་གཉི་ག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉི་
 བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཛིན་
 པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྟན་
 བས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟར་
 མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདི་ལ་གང་
 ཡང་སྟེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས། གང་ཞེག་ཉོན་མོངས་

ནམ་དག་འགྱུར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་
རྟོགས། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལྷན་མཛོ། །དེ་ལྟར་དེའི་རྟགས་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ནམ་པར་འཕེལ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་
འཛམ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེང་གནས་པ་མ་ལུས་པ། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ལོ་སྟངས་བྱེ་བ་མང་པོར་བྱིན་པ་བྱིན་བྱས་ལ། །དེ་དག་ཀྱན་
ནི་གཞན་ཡང་ངོ། །འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་ཏེ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་
རྒྱུར་ཡོངས་བསྟོ་ཡང་། གང་ཟག་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ཅེ་མོ་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རང་བཞིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ལ་བཙོན་པ་ཐན་ཉི་མ་
གཅིག་ཅིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱ་མཐུན་བྱེད་ན། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་
གང་ཟག་སྤྱ་མའི་བསོད་ནམས་ལ་སྟོས་ནས་སྤར་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
གི་བྱིན་པའི་ཕྱང་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆར་ཡང་པོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེའི་བྱིར་གཤེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། །བསྟོམ་
པར་བྱ་ཞེས་ལྷན་མཛོ། །ཡུལ་འདི་འབང་ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ།
འོན་ཀྱང་སྟངས་རྗེ་ཡང་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་རྗེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་རང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་

པའོ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདྲ་ཤེས་མེད་དེ། མངོན་པར་ཞེན་
པས་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་རྟགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་མཁས་པའོ། །

འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་གནས་འགྱུར་
རོ། །དུས་རྟག་ཏུ་གདོན་མི་ཐ་བར་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་དོ། །དེ་བས་ན་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རབ་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱབ་པོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདིར་རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
དུས་ཡུན་རིང་པོར་བཅིང་བའི་ལྷ་མི་ངན་སོང་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །དཔྱོད་པར་ཡང་དག་པར་འདོད་པས་ལམ་ཡངས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་གྱི་འབྲམ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྟོན་པར་
འདོད་པས་ཞེས་སྟེ་མ་དང་འགྲེལ་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཉིན་མཆོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་རྗེ་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

དོན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཞེས་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་མ་རྟེན་པའི་རིན་ཆེན་
མཆོག་སྟེ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དུས་གཞན་ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་
ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་གཡོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་པས་བག་མེད་
པར་གྱུར་ཏེ། རྟེན་པ་སྟོར་ན་ནི་དེ་ལ་སྟོར་བར་མི་འདོད་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་

པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རིན་ཆེན་འདོད་པས་ཉྱ་ཏུ་སྐྱག་
བསྐྱལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་ཆེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རིན་
པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་བའི་སྙིང་རྩེ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །རིན་ཆེན་དོར་བ་ཆེད་པ་ལྟར། །འདི་ལྟར་གོས་ལ་
སོགས་པ་ལ་གཏུམས་ནས་རབ་ཏུ་བཙོན་པས་སེམས་ཅན་འཛིན་ཏོ། །གང་གི་ཆེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པ་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་
བ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྷུར་བ་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་
པའི་ཕྱིར་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱད་པ་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་དགའི་བའི་པའི་པའི་གཉེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པའི་
བཤད་པའོ། །

སྙིང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་དག་གིས་ནུམ་པར་འཕེལ་བ་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་
བསྟན་ནས། བྱད་པར་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཉོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས། ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་ཉི་མ་སྟོན་དང་བྲལ་བས་གསལ་བར་འཆར་བའི་འོད་ཟེར་བྱ་བ་
ཅན། །ཐུན་ཏག་ཐིབས་པོའི་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་འཆར་བ། །རང་གི་འོད་
གྱིས་འཕྲོ་བ་སྟོན་བུ་མེ་བྱིར་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། བ་བ་སངས་
དང་། ལུར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐར་མའི་ཚོགས་དང་ལྷ་བའི་འོད་ཀྱན་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་

རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད། མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིན་ཆོག་པ་ལ་ལྟ་
བའི་ཐེགས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ནས་འགྲོ་བ་
ཀྱན་དང་། དབྱ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ།

རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་ཏེ། སྤྱོད་
པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་སྤངས་པ་ཆེ་བས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །མི་མ་བུ་ན་པའི་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཉིན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་
ནས། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞིག་
བྲན་རྣམས་ལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོར་གཏོང་
ངོ། །ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས་པས་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་
མཁས་པའི་ཕྱིར་དོན་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིང་ཀྱན་ལས་དེ་ཉིད་གཙོར་ཕྱལ་དུ་
བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །འཛིན་ཏེན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འགྲོ་བྱའོས། འདི་ནི་ད་ལྟར་ན་ཡང་སྟེ་དབུལ་པོའི་གནས་
སྐབས་ན་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཕྱིར་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པས་དགའ་བར་བྱེད་
དོ། །

དེ་བས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་ཅོད་བན་བཅེངས་པར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གནས་པས་སེམས་ཅན་མང་པོ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་བཅེར་བཅས་པར་སྤྱོད་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་གཉིན་པོ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཉམས་པ་མེད་པར་

ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཅི་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་
ལྷ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟེ་ཆུང་དུ་
ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་པན་པ་བདེ་བ་ལ་བཅོན་ཏེ།
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གནས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་
སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་བཅོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སྒྲ་མ་དང་སྤྱར་རོ། །ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལེ་འུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་
གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བས་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་
བདུད་བཅོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་གཉེན་པོ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ་བདུད་ནི་ཟུག་རྩ་ལྡན་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་།
ཟུག་རྩ་དང་ཐུང་ན་གྱི་དོན་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་ཉམ་
ཆུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་ལས་འདི་ཡིད་
ཀྱུར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་གས་པ་བསྟན་ཕྱིར་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཆོམས་རྣམས་
སྟེག་ཅིང་སྐར་མདའ་གཏོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བར་ཆད་བྱེད་མི་རུས་སོ། །

གང་ཞིག་ལ་མི་རུས་ཤིང་། ལན་དུ་གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་རྩེ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་ཡང་
དག་པའི་བསམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་ལྡན་པས་ཉིན་མཆན་ཤིས་རབ་པ་

རོལ་བྱིན་པ་མཆོག་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ལ་ལྷ་བ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་དང་
སྟོང་རྗེ་གོམས་པས་ལུས་སེམས་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་བྱིར་དག་ཀྱང་རོ། །

མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་གང་ཅུང་ཟད་ལ་
ཡང་མི་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ་ནག་པོའི་ལས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་ནག་པོའི་
རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་
མི་འགྱུར་རོ། །ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་རྒྱས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
བྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རང་གི་གནས་སྤྱང་ག་གི་རྩྭ་དཔ་ནི་འཐབ་པའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་
སོགས་པར་སོང་ནས་འཐབ་པ་ནི་རྩྭ་དཔའོ། །པན་ཆུན་སྤང་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་
ནི་འགལ་བའོ། །ཁྲོ་བས་སྦྱེད་པའི་སེམས་མ་རུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་པའོ། །དེས་འཇུག་པ་ཐོབ་པས་བདུད་ནི་དགའ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་མཆོག་
ཏུ་ཉམས་བདེར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དེ་གཉིས་འཐབ་ཕོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་དེའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་
རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་ནི་རིང་འགྱུར་སྟུམ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་པན་པ་དང་
པན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་བའི་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཤ་ཟ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡང་
དེ་གཉི་ག་བཀག་པའི་འཐབ་ཕོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་བསྟོད་པས་དམ་
བཅས་པ་ཉམས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བས་མི་བཟད་
པས་གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མི་བཟོད་ཅིང་བཟོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་

ཡོད། དེ་ཆེ་བདུད་ནམས་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཏེ་མང་པོ་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ།
བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་བདུད་ཀྱི་སྤེ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ངེ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེ་ན། བྱང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །བྱང་མ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སེམས་ཁྲོས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟན་དབྱུང་བའི་
སེམས་ཀྱིས་ཚུད་པ་ཚུམ་བྱེད་ཅིང་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་ན། དག་
བའི་བསོད་ནམས་མི་སྐྱེ་བས་ན་ཐ་བ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ངེ་སྟེད་
པ་དང་ལྡན་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་གཏོང་
བར་འགྱུར་བས་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཐབས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་
རེག། །དེ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བགོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟུམ་བུན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། །སྤྲིག་པ་བཤགས་
པའི་ཚིག་སྲུ་བཅད་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱེད་ཅིང་གང་སྲུ་ཡང་རུང་
བ་ལས་ཕྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ནོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་པར་བྱས་ནས་
ཐབས་ཀྱིས་སམ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ལ་མགྱུ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཚོས་

འདིར་སློབ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་མཁས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྱུད་པ་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་ལས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

ང་རྒྱལ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲར་དག་ག་པ་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཆེ་དོན་དམ་པར་གང་ཡང་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནམ། སློབ་པ་པོའི་བདག་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་པོའི་རང་བཞིན་ནམ།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཉི་ལྔ་མཆོན་པ་
ཉིད་དེ། མ་བསྐྱབས་པའམ། མི་སློབ་པའམ། བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་མི་
ཉོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་འཁོར་
གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་མི་ཉོག་པས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་སློབ་སྟེ། བན་པ་དང་པན་
པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གང་སློབ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་འདིར་སློབ་པ་ནི་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་
གྱུར་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་བསྐྱབ་པ་འདི་ཤེས་པ་དེ་

ནི་གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་ཕྱན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་བསྐྱབ་ཉམས་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་མི་འགྱུར། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་མཉེས་བྱ་བྱིར་འདི་ནི་འདི་ལ་
སློབ་བོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞེན་དུ་སློབ་པ་ནི་
བསྐྱབ་ལྷག་བསྐྱབ་ལ་མཁས་ཏེ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་
དམིགས་པ་མེད་པའོ། །

དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་འོད་མངའ་བའི་བྱིར་འོད་བྱེད་དོ། །དགེ་བ་མ་ཡིན་སེམས་གཅིག་ཅུ་
ཡང་སྐྱེད་མི་བྱེད། ཉེ་མ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་སྟེ། བར་སྒྲུང་ལ་འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟག་
བཟེ་བས། མདུན་གྱི་བར་སྒྲུང་ལ་ནི་ཐུན་པ་མི་གནས་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་རི་སྐད་
བསྟན་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
སོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཞན་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་སློབ་པར་བསྟན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལེགས་པར་སྐྱུངས་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་
རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚངས་པའི་བྲ་བས་ཁྲུས་པའི་
མདོ་ལས། རི་ལྟར་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟ་བ་དུག་ཅུ་གཉིས་འདུས་པར་

བསྟན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་མ་བསྟན་མཁོ་ག་པའི་སྒྲོན་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱེ་བ་ལྷ་མས་འཕངས་
པའི་ཆེ་འགག་པ་ནི་སྒོག་གི་དབང་པོ་འགག་པའོ། །དབང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་
དམིགས་པ་དབང་པོའི་གྲོང་གི་ཆོགས་དེ་དག་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་བསྟན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་
ན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་
ན་ལ་བསྐྱབ་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡང་འབྱུང་བས་དེ་དག་སྒྲོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེས་འདུལ་
བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། ཡང་དེ་ལ་མི་གནས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་སྦྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་

ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་སྟེ་ནས་དེའི་
ཕྱིར་སྒྲོབ་གྱི། དོན་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔ་པའི་བཤད་
པའོ། །

རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་བའི་བརྟན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མི་ལྟོག་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱེད་པར་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་
ཡི་རང་བ་དེའི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆད་
གཟུང་བར་བྱང་གི། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བརྟན་པའི་
ཆད་ནི་གཟུང་བར་མི་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཆད་ཉེ་བར་གཟུང་བར་མི་བྱས་སོ། །བསྟན་
པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྟན་པའི་སེམས་གནས་པ་བརྗོད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོག་ས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དགེ་བའི་
དོན་གཉིར་རོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕན་པར་འདོད་པའོ། །

སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་རི་སྟེད་པ་ལ་འང་ཡི་
རང་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསོད་ནམས་ལྷག་པའི་རང་བཞིན་སེམས་བརྟན་པ་
ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་
ཏན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལུས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐད་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིག་རྟོན་ཏེ་འགྲོ་ལ་ཆོས་སྤྱིན་བྱེད། འདིར་ཡང་རྟགས་ལ་སོགས་
བ་རིམ་བ་རིམ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བུ་ལ་སོགས་པ་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆའི་རྗེས་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མི་
མ་སྤྱན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བ་བཞི་སྟེ། ག་ཟུང་བ་དང་འདྲིན་པས་རྣམས་པར་རྟོག་
བའོ། །ཡང་འདི་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཐམས་
ཅད་འབྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ག་ཟུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྤང་བར་
བྱ་བ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་རི་
སྐད་བསྟན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་མི་རྟོག་བའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་བ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
དང་། སྟོ་བཀྲགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པའི་ཕྱིར་སྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་རི་སྐད་བསྟན་པས་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་
བའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་འབྱོར་བའོ། །མཐོང་
བའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་གོ། །ཐམས་ཅད་སྟོག་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་བཟུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
ནམ་མཁའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་

ནམ་མཁའ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་པན་ཚུན་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
འགལ་བ་མེད་དོ། །

གང་གི་ནམ་མཁའ་ཁམས་དེ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་དེར་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
ནམ་པ་འགས་འགལ་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། གང་གི་སྤྱི་འཕངས་པའི་བཟོད་པར་
བྱ་བ་ནི་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་སྟོན་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་བྱིར་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྩི་སྐད་
བསྟན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་
ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཟུང་
བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་
པ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བྱ་རྩལ་སུ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་འཛིན་པའི་ནམ་
པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྐྱེ་བའི་དབུས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱ་མ་བྱེད་པས་སྦྱལ་བའི་སྐྱེས་བྱ་
འདི་སྦྱམ་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལྟ་མོ་པའི་ཚོགས་འདི་དག་མགྱུ་བར་
བྱའོ་སྦྱམ་དུ་མི་སེམས་ཏེ། ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྦྱལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པར་གྱི་དོན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
ནས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཉིད་བྱ་བ་བྱེད་པར་ལྟ་བ་པོས་མཐོང་བ་ནི་རང་གི་
ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བ་སྦྱ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ཡང་། གཅིག་དང་

དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། ཡང་སྤྱལ་བའི་སྤྱེས་བྱ་དེ་ལ་ལུས་མེད་
སེམས་མེད་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་མིང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བའི་གནས་སྐབས་ནི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་
བ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་དགོལ་མི་སེམས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡང་ལྟ་ལ་སོགས་
བའི་འགྲོ་བར་སྤྱེ་བ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ནམ་པ་དུ་མ་སྤྱོད་ཆོག་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་
ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཀྱང་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ནམ་
པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་ནམ་པར་མི་རྟོག་སྤྱོད་དོ། །ཡང་གང་ཞིག་སྤྱེས་བྱ་
བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྤང་བར་
བྱ་བ་ཉིད་སྤྱུ་མ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྤྱལ་བ་ཉིད་ནི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱལ་བའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱུ་མཛད་པ་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་
མང་པོ་དང་བྲེགས་པ་ཅུང་ཟད་སྤྱེ་མི་འགྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་འཇུག་
བའི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རི་སྐད་བཞག་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་
ལས་སྤྱོད་པ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་བྲལ་
བའི་བྱིར་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་བ་སྤྱུ་མ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན།
དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་པར་བཞི་སྤངས་པས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་

པའི་སྤྱོད་པས་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་ཉི་པར་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་མཁན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་ནི་ཤིང་འཛོག་པའོ། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་མན་
ངག་ལོ་བས་པས་ན་བཟོ་བའོ། རིག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་མཁན་པའོ། རྒྱེས་པ་
བྱུང་མེད་དང་འབྲེལ་བ་ཤིང་ལས་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་བཟོ་བྱས་པ་དེ་ཡང་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་བྱེད་པར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱོད། དེ་ལྟར་བསྐྱན་མ་ཐག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་པ་མཁན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགྲོ་
བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ་བཞིན་ནོ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་སྤྱ་མ་ལྟ་
བུའི་ལེ་འུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་པའི་བཤད་པའོ། །

རི་སྐད་བསྐྱན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་མ་ཟད་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་
བསྐྱགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རི་སྐད་བསྐྱན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་
མཁན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་
ཆོག་ས་གཙོ་བོ་མང་པོ་དག་ཐམས་ཅོ་སྤྱར་བ་བཏུད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བྱུག་ཀྱང་འཆལ་བར་བྱེད་དོ། རྒྱུགས་བཅུའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་པོ་མ་ལུན་འདས་རི་སྟེན་བཞུགས་པ་ཡང་ཡོན་ཏན་

བསྐྱུགས་པའི་སྤྲུང་བ་ཡོངས་སུ་བརྟུན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་བས་ན་དེ་བདུན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་སོ་ཞེས་བསྐྱུག་པའི་ཕྱིར། གང་གྲུའི་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གྲུའི་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱུགས་པ་བཟུང་སྟེ་བདུན་དུ་གྱུར་ལ། བ་སྤྲུལ་ཉག་རེ་ལས་ཀྱང་བདུན་གྱི་ཆོགས་
 དེ་སྟེང་སྤྲུལ་བྱས་ཀྱང་། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་མཁས་ལ་བར་ཆད་བྱ་མི་རུས། །དེ་
 ལྟར་སྤྲུལ་བྱའི་བདུན་ལས་འདས་པར་ལན་མང་དུ་བསྐྱུག་ནས་ཕྱིར་བདུན་བཞི་
 ལས་འདས་པར་བསྐྱུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
 ཇི་སྟེང་བསྐྱུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
 གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་དང་། ལྷག་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དུ་ཕྱན་སྦྲུལ་
 ཆོགས་པས་ཇི་སྟེང་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཕྱན་སྦྲུལ་ཆོགས་པས་ན་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་ཏེ།
 དེ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

ཆོག་ཉམས་པ་མེད་པས་ན་མཁས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཕྱན་སྦྲུལ་ཆོགས་
 པས་ན་སྟོབས་ལྡན་ནོ། །སེམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་མི་རུས་པས་ན་སྤྱབ་པར་
 དཀའ་བའོ། །དེ་བས་ན་སྤྲུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་བཞིས་རབ་དུ་བསྐྱོད་པར་
 མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་རྒྱ་གང་དང་བཅས་
 པས་མཐོང་བའི་ལམ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་དེ་བསྐྱུག་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཅིང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་གཞུང་གི་དོན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་སེམས་མོས་པ་ནི་མོས་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུམ་འདི་འཆད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་བྱིན་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་
བས་སྐབ་པར་མངོན་པར་བཙོན་བྱེད་ན། དེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐབས་
ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དཔེས་རྒྱ་
དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེལ་བའི་
རྣམ་པ་ཡོད་པར་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་དབྱིངས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་
ནི་གནས་མེད་དོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་བར་
སྤང་ནི་ནམ་མཁའོ། །

སྟོན་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་པར་གྱུར་བའོ། །དཔེར་
ན་རིག་སྤྲུགས་འཆང་གིས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་སྤྲུགས་
མཐུས་མེ་ཏོག་ལྷན་ཞིང་བྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་
ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །བསྟན་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བས། རྟོགས་པར་བྱེད་
པ་འདྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གཟུང་བར་སྒྲོ་བཏགས་པར་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་དོ། །འཆད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་ཇུས་སུ་ཡོད་
པའི་རྟོན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ལྟ་བར་
བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པའི་རྟོན་ཅན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གཞག་པ་ལ་
ཡང་མི་དམིགས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞི་སྤངས་པས་དེའི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་
གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་བས་འདི་གནས་སོ། །རི་རྒྱུད་བསྟན་
པའི་མཐོང་བའི་ལམ་རྒྱ་དང་བཅས་པས་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་
དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་དེ་དག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
དགོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་གནས་སམ་ཞེ་ན། ལན་དུ་དགྲ་བཙེམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བཙེམ་རྣམ་ཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་མ་གཏོགས་པར། །

རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གནས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་
སྤངས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཞི་བའོ། །སེམས་ཅི་གཅིག་པས་ཉེ་བར་ཞི་བས་རབ་
ཞེའོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདེ་ལྡན་ནོ། །རི་

སྤྲུང་དེ་དག་གི་མཆོག་ཏུ་འདི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུང་སྤངས་སྤྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ཡིན་
པས་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་རི་
ལྟར་མ་རྟོགས་ཤེ་ན། ལན་དུ་འདབ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་མཁའ་ལ་གནས་ཀྱང་ལྷུང་བའི་གོགས་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་
ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལས་ལས་སྦྱེས་པའི་གཤོག་པ་གཉིས་ལ་
བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉ་ནི་རྒྱལ་གནས་ཀྱང་འཇུགས་ཏེ་འཆི་བ་མེད་དེ།
རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ཐོབ་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་དང་པ་རོལ་སོན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་སྤྲུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

དེ་བས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་འདི་ལ་
བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུང་འགོ་
བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྤྲུང་མཆོག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མྱེད་བྱུང་འདོད་པ་ལོ། །སྤྲུལ་པའི་སྤྲུང་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་སྤྲིན་པར་འདོད་པ་ནི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཚོས་གྱི་སྦྱིན་པ་རབ་མཆོག་དམ་པ་སྦྱིན་
འདོད་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པན་མཛད་རྣམས་གྱི་གནས་མཆོག་དམ་པ་
འདི་ལ་བརྟེན་པར་གྱིས། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་
སྦྱིང་པོའི་ལེ་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གང་ཞིག་ངེ་སྐྱེད་བསྟན་
པའི་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འདོད་པའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
རང་གི་ངོ་མོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བསྐྱབ་པ་གང་ངེ་སྟེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པར་འགྲོ་བའི་དེད་
དཔོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲེན་པས་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་ངེ་སྟེད་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ནང་ན་
ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཡོད་པ་དང་ལྡན་བཞིན་རིམ་པ་ངེ་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མཆོག་དང་གོང་ན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །

མཁས་པ་གང་ཞིག་བསྐྱབ་ཀུན་པ་རོལ་འགྲོ་འདོད་པས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་
བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ངེ་སྐྱེད་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདིར་སློབ་སྟེ། བསློམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞར་ལ་
བྱུང་བ་རྫོགས་ནས་ད་ནི་སྐབས་ཉིད་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས།
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ཉིད་དུ་ཐོབ་པས་དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གྱི་གཏེར་གྱི་

མཆོག་གོ། །འདི་ས་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཅོད་པ་ཡིན་པར་ག་བྱུང་ངོ། །

སྤྱན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་
པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་བསྐྱེད་པས་མཐོང་བའི་ལམ། སྤྱན་མེད་པའི་ཆོས་ཉི་བར་སྐྱེས་
པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མངོན་དམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུར་བ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་
པ་ཉིད་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྤྱ་སྐྱེས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པ་ས་བརྩ་ཡོངས་སྤྱ་རྟོགས་པ་ནི་བདེ་དང་སྐྱེད་པའི་མངོན་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་
ཉིད་ཉི་བར་གཟེགས་ནས་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འདས་པའོ། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱོན་པའོ། །སྤྱགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ན་ད་
ལྟར་ཉིད་འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་པས་ན་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྟ་འདས་རྣམས་སོ། །རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་
ས་བརྩ་དང་འབྲེལ་བ་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ག་བྱུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞི་ངེས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་རིམ་པ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་འཁྱུངས་སོ། །འཁྱུངས་པར་འགྱུར་རོ། །འཁྱུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་བརྟེན་པས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་བའི་ལམ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་དཔེ་སྤྱན་ཏུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་ཤིང་དང་འབྲས་བུ་མེ་

རྟོག་ནགས་ཆལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་ལས་སྡོན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་འབྱུང་ཞིང་འཐོན་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པས་འབྱུང་
བའོ། །འོན་ཀྱང་སའི་ཆད་ཇི་སྟེད་བསྟན་པ་ཁུར་གྱིས་མནན་པས་ཟད་པར་འབྱུང་
བ་མེད་ལ། ཤིང་ལ་སོགས་པས་འཕེལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ངལ་
བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུབ་པ་ཡང་མེད་དེ། མི་སྣང་བར་གྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་དང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྡན་འདས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱུང་དང་། ཉན་ཐོས་ནི་དག་
བཙུང་པའོ། །རང་རྒྱལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱལ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་
བདེ་སྦྱིད་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དེ་
དག་ཀུན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཇི་སྟེད་བསྟན་པ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པས་ཟད་པ་མེད་ཅིང་ངོ་། །

ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པས་ཅུང་
ཟད་འཕེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་
ནས། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་གོ་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གཞི་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་ཡོན་ཏན་སྤྱན་
སྤྱུང་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་དཔེ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་

ཡོན་ཏན་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐ་མཛོ། །རྩམ་ལ་སོགས་པ་འབྲིང་
དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲིང་ངོ་། །

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཚོག་ཡོན་པར་འཛིག་ཏེན་ལ་
གྲགས་པ་ཏྲག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྡོན་གྱི་
ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་
བྱུང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་པའི་ལས་གྱི་
ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དུས་རི་སྟེད་ཀུན་དུ་འཕངས་པར་འབྱུག་པ་ཉི་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་འབྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི། མ་རིག་འབྲུལ་འཁོར་དེ་ནི་
ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །སྡོན་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་
བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱད་པར་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །རིམ་བ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཚུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་གྱི་སྒོའོ། །རྩ་བའོ། །

དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་
སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
དུ་འཕེལ་བ་ལས་རྒྱུ་རྣམས་ཚོགས་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །རི་སྟེད་མི་འཁོར་
བའི་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ཏེ། ལྷ་མ་ལྟ་
བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ལམ་ལ་
ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་

དེ་སྤྱད་བསྟན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཉིན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་མེད་ཟད་པ་མེད་དེ་མི་ཟད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
མཚན་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ཉི་མ་སྤྱིན་ཀྱིས་སྤྱིབ་
པ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་སྟུན་པ་བསལ་བའི་རྒྱས་པ་རང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏྟག་བཀྲམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་མེ་ཏྟག་བཀྲམ་པའི་
ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། །

བསྟོམ་པའི་ལམ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་
གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ལས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་གཉིས་བསྟན་
པར་བྱ་བར་བཞེད་ནས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ལས་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ལུགས་ལས་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་
དམིགས་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །

གཟུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་

བའི་ཕྱིར་མ་སྲུ་ཆེན་ལྡན་པའོ། །རྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་གཟུང་བར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པས་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད་
དོ། །འོན་ཀྱང་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་བསྐྱོམ་
པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་པ་བཞི་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་
བྱེད་པར་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་ལྷན་སྲུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དམ་པ་སྟེ།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་འཕགས་པས་ན་མཆོག་གོ། །ཐོབ་པའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་སྤང་བར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བསྟན་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་མཆོག་ལ་གནས་པར་
གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་གང་ཡིན་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་སྤངས་ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་པའོ། །གང་
གིས་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་
བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཡང་
གི་སྒྲས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཅིག་གྱུར་དོ། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་ཉིང་
དེ་འཛིན་དམ་པའོ། །ཡང་དག་པ་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་

དང་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་པན་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་བྱ་བ་ལྷག་མ་
ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤྱི་བ་པ་སྤང་བའི་འབད་པ་མི་བྱེད་པས་ན། ཟག་པ་ཟད་
པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་པ་ཡིན་ལོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་སྤྱོད་ཆོག་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
རྒྱའི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་མཆར་རོ། །འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མད་བྱུང་
ངོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་པས་ཡོན་ཏན་སྤྱད་སྤྱོད་ཆོག་པ་པམས་ཅད་ཀྱི་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །འདི་
ལྟར་ངེ་སྟོན་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ནས་ཉིང་ངེ་འཇིན་བསྟོམ་པའི་
ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དམིགས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱའི་མཆན་མ་ཉིད་མེད་
ངོ། །བསྟོམ་པའི་ལམ་དེ་ལ་གནས་ཀྱང་སྤྱི་བ་པ་ལྷག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རང་
གི་ལུས་བདག་ཉིད་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་རྣམ་པ་པམས་ཅད་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་
བ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་སྤངས་ནས་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་
པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡང་རུང་བར་འདོད་པར་སྟོང་ཇེ་འེད་བང་གིས་ངེ་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པར་སྟེའོ། །

བསྟོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་ཇེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དོན་དཔེ་
སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་འཛམ་བུ་སྤྱིང་མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་ལྟ་ལུ་ལ་དེ་ནམ་ཡང་སྤྱིང་ལུ་ལ་གཞན་
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟོན་ཏུ་མ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཐོབ་

པའོ། །ཕྱིས་རྩུ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པས་སོང་སྟེ། རྗེས་སུ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བ་དང་ལྷན་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
ཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་འདིར་འོངས་པར་གྱུར་ན་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར་ཏེ། སྤ་
ན་མེད་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
གཞི་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གོ། །བསམ་གཏན་དམིགས་པ་
མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བྲན་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གནས་ཏེ་བར་
ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཙོན་ཏེ། ཕྱིར་ཡང་
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་པ་སྤངས་ཏེ། འདིར་འདོད་པའི་སྤྲོ་ནི་འདིར་
བརྗོད་པར་འདོད་པ་གཟུང་སྟེ། ཁམས་གར་འདོད་པར་སྦྱང་རྗེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་བརྒྱ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་པའི་ཆོས་་
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཆོས་མི་གནས་སོ། །

འདིར་ཡང་གནས་པར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཚོད་པ་གཞན་དང་གཞན་རྒྱུད་པས་རབ་ཏུ་
རྒྱས་པའི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉེན་མེད་ན་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་
དང་། རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤངས་པ་

དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་གས་སྤངས་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགོངས་པ་ལས་གཞན་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་བཞེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དོན་དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
སུ་མོས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། ཡང་སྣོད་གདགས་པ་བསྟན་པ་ཆེན་
པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། རངས་ཀྱི་གོང་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་
མཆེད་ལ་སོགས་པར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་
བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་
འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་ཡོན་ཏན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ནས་དེའི་ཉེས་
པར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་གོས་པའི་ཆགས་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེར་གནས་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏེར་
རྣམས་ཉིད་གྱུར་ནས། དེ་ལ་འདོད་པའི་སྣོན་ཅི་བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་ཏེ། །

རང་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་སྤྱིས་ཡང་
གཏེར་ཏེ་ཡང་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་ཡོངས་སྤངས་ཤིང་། སྤངས་ནས་བྱིམ་
དུ་སོང་ནས་ཆགས་པ་མེད་པར་རང་གི་གཉེན་རྣམས་ལ་དགོད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་མ་ཐུན་

པའི་ཕྱིར་ཞི་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་
དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་སྦྱིན་ཞིང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་བསམ་གཏན་བདེ་ལྡན་ཏེ།

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་བསམ་
གཏན་དང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོའི་དབང་གིས་འགྲོལ་སྤྱིང་བཅེར་ལྡན་པས་ཕྱིར་ཡང་རིམ་གྲངས་སྟེ་བསྟན་པའི་
འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱ་བདག་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་བཏགས་ནས་འཇུག་གྱུར་དེ་ལ་ཆགས་
པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འོ་ན་ནི་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྲངས་གཡེང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ལན་དུ་
གཡེང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་
ཁམས་ན་གནས་གྱུར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྤྱིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསམ་
གཏན་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་ཏེ། དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་
པའི་སློབ་སྦྱོང་ན་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དེས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་
དོན་ལ་དམིགས་པ་སྤངས་པ་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་
ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་གྲོད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་
གྱུར་པས་ན་སེམས་གཡེངས་གྱུར་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཉམས་ཏེ། དཔེར་ན་མཉན་པ་གྱུ་
ཞིག་བཞིན་ཏེ། ཆུར་གྱུ་བྱིང་བའོ། །དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་
འབའ་ཞིག་གིས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཐབས་དང་ཞེས་རབ་ཀྱི་

སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཟེར། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཁམས་སུ་
སྐྱེ་བའམ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ་འོན་ཅི་ཞེ་ན་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
གཞན་ཡང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་
དགོངས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེལ་མངོན་པར་བཅོན་
གྱུར་གྱང་། དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ་ཏེ། སྟོང་
པ་ཅམ་ཉིད་དང་། སྟོང་རྗེའི་སྟོང་སོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དང་།
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལས་རྟག་ཏུ་ཉམས་པ་མེད་པ་འདི་མཉམ་གཞག་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་བྱང་བའི་རྩོད་པ་དང་གཞན་དང་གཞན་
རྒྱུད་པའི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ཏེ། ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་
དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྐྱོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་
ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་སོ་རྣམ་པ་བཞི་དག་
དང་། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །ལོག་པར་སྐྱབ་དང་བཅས་
པ་ནི། །ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོ་སོ་དང་བསྐྱབ་

པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་རིམ་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ནི་
མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ཏེ། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གང་ཞིང་འཕོ་བས་ན་གང་ཟག་གོ། །

གཞན་ཕྱིར་ཏེ་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་བསལ་བའི་རྒྱས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སྤྱོད་པ་བྱུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཅོན་འབྲུས་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་མངོན་བཅོན་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམ་པ་
བཅུ་གསུམ་སོ་དེ་དག་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་རྒྱད་
བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་ལས་ངན་པ་བྱེད་
ཀྱས་པས་རྩ་རྩུབ་བྱ་མོ་རང་དབང་མེད་པར་རྗེ་བོས་བསྐྱམས་པས་རྗེ་བོའི་
དབང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དཔའ་
རྣམས་ཏེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་བཀོལ་ཞིང་དབང་དུ་
འགྲོའོ། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་རྒྱད་
དུ་ཡང་མཐར་གྱིས་པ་རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་
པར་བྱས་པས་དེ་ཉིད་རྒྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་རྒྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེ་བོ་དེས་

ཉེས་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲིམ་སམ་སྟེ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བརྗོད་པའོ། །ཆོག་ངན་པ་
དང་དབྱིག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་བྱེད་ཀྱང་རུང་། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་
པའི་ཡིད་ཀྱིས་འཇིགས་བཅས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པས་གནས་པ་སྟེ། རྗེ་བོ་འདིས་
བདག་བརློག་ཆོག་སྒྲིམ་ན། སྤར་ཡང་བསད་པར་གྱུར་དུ་འོང་སྟམ་སེམས་ནས་
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཞུགས་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་ལ་མཆོན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་
པ་རྣམ་པ་བཞིས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཉེན་ནས། གང་གི་ཆེ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅིག་གིས་གཞན་ཟག་པ་མེད་
པར་དམིགས་པ་ནི་གཞན་དག་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་གྱུར་པ་ཆོགས་པ་གཅིག་
ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱས་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་སྟེ་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པས་དཔེར་ན་བྱར་གྱུར་བཞིན་དུ་དེ་དག་མཁྱེ་བས་གནས་པར་བྱ་སྟེ།
སེམས་ཅན་མཁྱེ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་།
ཡོན་ཏན་སོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

དཔེར་ན་རྩ་དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱང་བས་རྩ་དང་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྟེན་པ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་སེམས་ཅན་མཁྱེ་ན་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །འདིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྐད་
ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བྱ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་པ་ལ་མ་
ཡང་དག་པར་གཡོ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱོ་བ་མེད་
པར་གནས་ནས་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་ཕྱེན་ལས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་ནས། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྗེ་ཆེན་པོ་
མངོན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་པན་
འདོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཏེ། བཞེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་མངའ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལ་ཉིན་མཆན་མངོན་པར་བཅོན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་སོ། །འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན་
ཏོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་སྐྱུ་ལ་པ་
དང་། ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་
བཟྩོ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་བསྐྱུས་

ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་སྒྱུར་ལས་
གཟུང་ངོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་བྱེ་བྲག་གི་དོན་རབ་ཏུ་སྒྱུར་མོད་གྱི།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་སྐབས་གཞན་དུ་ནི་བསྐྱུས་ནས་
བརྗོད་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའམ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མི་གནས་པ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཆོག་ཏུ་
བྲངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ། དེའི་གཞུང་ཉི་བར་བཞོད་པ་ལ་སྟན་འབྱུང་བ་མ་
བྱས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་རྗེས་སུ་རིག་པའི་
ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །

རི་སྐད་བཤད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ་ཐོས་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉན་
མཉེས་པར་བྱས་ན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། བྱང་ཆུབ་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཡུན་རིང་
པོར་འཁོར་བར་འཁོར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་དང་། བཞིན་པའི་དབྱེ་བས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
གནང་བ་ལ་སྟོར་བར་བཅོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡུན་སྤྱང་དུས་ཡུམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་
ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་བའི་སྟོ་ནི་རྩལ་ཅམ་སྟེ་
བར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྟན་ཏེ།

གཉིད་དང་རྒྱལ་པོ་མེད་པས་གཡེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོ་བའི་སྐྱོ་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བར་སངས་རྒྱུ་བདག་གིས་ཐོབ་
པར་བྱ་སྟེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་མཁས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་རིང་བར་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདྲུང་པས་ཡུན་
རིང་པོར་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་ལ་དམིགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་
བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྷོ་སྐྱོ་བའི་སྐྱོ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནས། ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་དུས་
ཐམས་ཅད་ལ་གང་གི་ཆེ་ཉིན་མཆོན་གཅིག་ཅེས་དུ་ནི་ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་
དེ་ཆོས་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་ལ་ཤིན་ཏུ་
གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་འདྲ་ཤེས་བསལ་བས་མཁས་པ་གསལ་
བས་བཙོན་འགྱུས་བཙུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་བདུད་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་
སྐད་སྐྱེ་སྒྲེ། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གང་གིས་བཞེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལས། དེ་ཐོས་ནས་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱོ་

བའི་སྒྲོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་སྐྱེམ་དུ་རི་རབ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲིའི་ཆད་ཀྱང་
སེམས་པ་ནི་ཆད་ཤེས་པ་ལོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

འོ་ན་དེས་སྒྲོ་རི་ལྟ་བུ་བསྦྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རི་སྟེ་དེའི་ཡང་སྒྲོ་སྦྱེས་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ཀྱན་དུ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པས་རྩལ་ཅམ་རི་རབ་ཡིན་
པས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ལ་ཐལ་བར་བརྒྱལ་སེམས་བསྦྱེད་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་མཁས་པ་བཙུན་འགྱུས་བཙུན་པ་སྟེ། རིང་པོ་མི་ཐོགས་འདྲན་པའི་བྱང་
ཚུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲན་པ་ནི་བཙུན་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་བཙུན་
འགྱུས་དངོས་པོར་དམིགས་ན་སྒྲོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་དང་ཀྱན་བརྗོད་པས་ནི་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་
སྦྱིན་པར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་བདག་གི་དོན་བྱ་སྐྱེམ་པའི་
བསམ་པ་ལ་སོགས་པས་གཤམ་ཏེ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱིས་པ་རོལ་གཞོན་
པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པས་བཙུན་པར་བྱེད་ན།

དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ལེ་ལོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་
འདྲེལ་པ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བདག་དུ་འདྲེལ་པ་གནས་པས་དེའི་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས། རྩལ་བའི་སྐྱེམ་བདག་
མེད་པ་སྦྱེམ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པ་ལ་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་

དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་
དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

གང་གི་ཆེ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུས་སྤྱ་མ་ཡིན། སེམས་སྤྱ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉི་བར་མཆོན་པ་ཡིན་པས་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་
དམིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེས་འདི་ལྟར་
འདུ་ཤེས་ནམ་པར་བརྒྱུག་ནས་གང་གི་ཆེ་གནས་པ་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་སྤྱ་མེད་ཆོས་སྦྱོད་པ་
དང་། །དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གནས་པས་ན་ཞི་
བའོ། །མི་གནས་པའི་སྤྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་ཉམས་པའོ། །བྱང་
ཆུབ་མཆོག་རྒྱལ་བའི་སྤྱ་ནམས་འདོད་པས་བཙུན་འགྲུས་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་
པན་པ་མཛད་པས་གསུངས། པན་པ་མཛད་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་མགོན་པོའོ། །

ངེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་
གོམས་པར་བྱས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ཡང་དག་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། གཞན་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་
བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། ཁོ་བས་བསྦྱོད་པའི་གཞན་ལས་ཆོགས་པ་མི་འབྱུང་བར་དན་བཟོད་ཆོག་རྒྱལ་
ཐོས་གྱུར་ན། བཟོད་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་དེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགའ་བ་

སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་བཞིན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་བཞིན་མཛེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་མཁས་པས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐོག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐོག་གང་གིས་དེ་བསྒྲུབ་
གང་ཞིག་དང་ནི་འབྲེལ་གང་གི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཞེས་སྒྲུབ་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་རྣམས་འགའ་ཡང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་སོ་སོར་ཉོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་བས་ན་བཟོད་པའི་ཆོས་ལ་བརྟགས་ནས་པ་རོལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་
སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་པོས་ནི་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཛངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་སྒྲུབ་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་
ཡོད་ཅི་ན། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་གང་ཞིག་བསྟན་མ་ཐག་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་
བཟོད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་སྒྲིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཏེ།
ལེགས་ཆོས་ལྡན་ནོ། །ཉེ་བར་ཉོག་པ་བཟུང་ན་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་
འདིག་ཉོན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་འདིག་ཉོན་མཐུན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་
ཕུལ་བ་དེ་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསོད་ནམས་ལ་སྒྲོས་ནས་བྱི་
མས་རྒྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །

དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་རྒྱན་གྱིས་དེར་མི་
འགྱུར་རོ། །གང་གིས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། བཟོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་བསྐྱབས་ནས་གནས་པ་དེས་མཛེས་པའི་

བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སྤྱ་བ་བྱུང་བའི་བྱིར་བདག་གི་ལུས་ནི་ཡོངས་སྤྱ་དག་
འགྱུར་ཏེ། མཆན་སྤྱ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱུ་པར་བརྒྱན་པའི་བྱིར་སྤྱ་མ་ཅུ་
ཅ་གཉིས་མཆན་དང་མཐུ་སྟོབས་སོ། །

དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །མཐོང་
ན་ངོ་མས་མི་ཞེས་པའི་སྤྱ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཆོས་རབ་ལ་རབ་ཏུ་བཞག་ནས་སྟོང་པ་སྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བཟོད་ལྷན་
དེ་ལ་གང་དག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པས་དག་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཡིད་
དུ་འོང་བར་གྱུར་པ་ནི་མཁས་པ་འོ། །བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རི་ལྷ་བར་
འབྲས་བྱ་དེ་དག་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་བས་ན་སྤྱར་
བསྟན་པའི་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་དོན་སྟོགས་འདིར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
དགོངས་སོ། །ད་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རི་མི་སྤྱུལ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཏེ་ལྷ་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
བོས་ཅན་སྤྱར་མ་སྤངས་ནས། སྤྱ་མ་ལ་རབ་ཏུ་གྱུས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ནི་སྤྱར་བྱེད་ལ།

གཉིས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡང་མེ་མདག་གི་ཕྱང་པོ་མགོ་ལ་འཐོར་བྱེད་ན།
དེ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་མཉམ་
པའི་ཡིད་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱ་མཆན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷ་ན་རི་སྤྱད་
བསྟན་པའི་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་

ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བཟོད་པའི་རིམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཐག་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་མཁས་པ་གསལ་བའོ། །

བཟོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པས་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་ན། དེའི་ཆེ་དཔལ་བོ་འཛིག་ཉེན་ཀྱན་ལ་བཟོད་
པས་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། སེམས་
ཅན་ཁམས་ཀྱི་བཟོད་པ་རི་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་
ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟོད་པ་བྱས་པ་རི་སྟེན་
བསྟན་པ་གཞན་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་
བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པར་མི་རྒྱས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །གཞན་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཅན་ཀྱིས་ཡང་དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔལ་དུ་འགྲོ་གཞིན་རྗེའི་འཛིག་ཉེན་སྒྲུག་
བསྐྱེད་མང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གཞོད་མྱོང་ན། །

བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་ཅི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བདག་དེ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་རི་སྟེན་ད་བཟོད་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱི་སྒྲུབ་
འཕངས་པ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོས་གྲང་ཅི་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་སྟུམ་
པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུག་དབྱུག་ཅེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡང་གང་གི་ཆེ་རྒྱ་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་
གིས་བརྟེན་པ་དང་། དལྷག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་ཏེ་ཐོར་ལ་སོགས་པ་
འཕྲོག་པའི་ཆད་པ་དང་། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་གསོད་
པ་དང་། ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པས་འཆིང་བ་དང་། ལག་པའི་སྤྱ་རྒྱུད་ལ་སོགས་
པས་བརྟེན་པ་དང་། མགོ་གཙོད་པ་དང་། རྩ་བ་རྒྱུད་ལག་སྤྱ་གཙོད་པ་ནི་དུམ་བྱར་
བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་ཏེན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིང་
བ་ཇི་སྤྱེད་པ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱར་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གང་གི་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་
བྱུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཇི་སྤྱེད་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ལ་གནས་ཏེ་རྟག་ཏུ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་
བཅད་པ་ལས་རྟག་ཏུ་བྱུང་ཡི་ཏུ་སྤྱེ་སྤྱུམ་རྩ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་གིས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་གདམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྲོམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་རྣམས་པ་གསུམ་ཞོད་པར་བྱེད་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པའི་བསམ་པས་སྤྲོམ་པ་ཞོད་པ་ནི་ཞི་བ་འདོད་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཇི་སྤྱེད་འཕགས་
པར་འགྱུར་བ་སྤྲོམ་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྲོམ་པའི་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པ་ལྟན་
སྤྱུམ་ཆོག་ས་པ་ནི་ཀུན་གྱི་རྗེས་སྤྱེ་འབྱུག་པའོ། །

མེས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐན་བྱིར་ཏེ་སྤྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་ན་དེ་ནི་
སྟོབས་བཅུ་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲེལ་རྟོ། །

སྤྱོད་ལུལ་ནི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
མེད་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་སྤྱར་
རོ། །དོན་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་བཟུང་ནས་སྟོམ་པ་མགོས་པ་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་རེག་པར་འདོད་
པའོ། །དེའི་ཆེ་བྲེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་
རོ། །མི་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་སྟོམ་པ་
ཡོངས་སུ་བཏང་ཞིང་བྱག་པ་དང་བཅས་པས་སྤྱོད་པ་ནི་ཉམས་པའོ། །ཅི་སྟེ་བྱང་
ཆུབ་ཞི་བ་མཆོག་ཏུ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་ན། འདོད་
ཡོན་བཙོན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྤངས་པའི་དོན་
ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་སོ། །

ཅིའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་ལ་དང་པོར་གདམས་ཤེ་ན། ཆོས་གང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གི་རང་གི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་
ཆོས་སོ། །གཉི་གའི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །གཞན་
གྱི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷུང་བ་མེད་པར་བསྤང་བ་དེ་
ནི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལྟན་འབྱུང་འབྱུར་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ནོ། །ཡང་གང་ཞིག་

ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་དང་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱ་ཉམས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟེ། རྣམ་པར་འབྲེན་
པས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་ལ་དང་སོར་གདམས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་འབྲེལ་རྟོ། །

སྤྱ་ཞིག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་རྟེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་འཇིག་རྟེན་དུ་
གྲགས་པ་སྤྱོད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་
བར་དུ་སྐྱབས་སྤྱ་སོང་སྟེ། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟ་བུ་
ནི་ཡང་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་
གནས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་གཞན་དག་ལས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
མོད་ཀྱི། འདིར་ཡང་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་རྟོ། །

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
རྟེ། གལ་ཏེ་བསྐླལ་བ་བྱེ་བར་སློག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་
ལས་ལམ་བཅུ་སྤྱོད་ཀྱང་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱོ་ཞིང་
ཡིད་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་སྣ་མ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
དང་ལྷན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོན་བྱུང་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དེ་ལས་སྤྱར་ལོག་པས་སེམས་ཅན་བསྐྱས་
པའི་ཕྱིར་པས་པམ་པས་ཀྱང་སྟེ། ཅ་བའི་ལྷུང་བས་ཤིན་ཏུ་ལྷི་སྟེ། དེས་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་འདོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པས་སོ། །

ཡང་དག་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ངེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་མཐོས་པ་བསྐྱང་ཞིང་སྤངས་ནས་སོ། །ལྷ་མ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་
མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྟོན་ན། གང་གི་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡིས་གཞན་ལ་མི་སྟོན་ཅིང་
རྣོ་མ་སེམས་མེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
བདག་ལ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ལ། ངའི་འདུ་ཤེས་ལེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འདོར་
བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ན། དེའི་ཆེ་ངེ་སྐད་བསྟན་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་
དེ། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

ཉེས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་
ངེ་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་དག་
ཁྲིམས་ལྡན་འདི་དག་ཁྲིམས་འཆལ་ཞེས་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་
རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་ཆོགས་འདུ་ཤེས་ཞུགས་པ་དངོས་པོར་
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་མ་བཞིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་

ཉམས་ཤིང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིན་ས་རལ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་དག་
ཚུལ་བྱིན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་དངོས་པོར་དམིགས་པར་མི་བྱའོ། །

མི་དམིགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་
དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆར་འབྱེད་པ་མེད་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་
པ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་མཆན་མར་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་
དང་ལྟན་པས་བཀག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་སྤྱོད་པས་སྟོམ་མིན་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཆོམ་སེམས་མེད་དེ། ཚུལ་བྱིན་ས་
དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །མི་དགོ་བ་བསྐྱེད་
ཅིང་འཛིན་པ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ལ་མེད་དེ། དེས་ནི་མི་དགོ་བ་ལས་
བསྐྱེད་ནས་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྱིན་ས་སྟོམ་པར་འཛེན་པས་
གསུངས་སོ། །

ཚུལ་བྱིན་ས་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་བསྟན་མ་
ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཚུལ་བྱིན་ས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པས་དོན་དམ་པར་
སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ན་འཛིན་པ་མེད་པས་གང་ཞིག་སྤྱག་པ་དང་མི་
སྤྱག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
གི་དམ་པ་མགོ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་ཞིང་ཞུས་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་ལ། དགོས་པ་

གཏོང་བ་ནི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་ཉག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོས་པ་
མེད་པས་ན་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །

སྤྱི་རྒྱུ་ཡི་ཁྱེད་དོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་
གཏོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་
དམན་པ་ལ་བརྟགས་པ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བས་ངེས་པའི་དོན་ཐ་མལ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་
དང་འབྲེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཡ་མ་བརྒྱུད་པའོ། །དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་དང་
བྲལ་བའི་སྤྱིར་བདག་མེད་པར་ཡང་ཤེས་ནས། གང་གི་ཆེ་བདག་གི་ཤ་ཡང་
གཏོང་བ་ལ་ཁུམ་པའི་སེམས་མེད་ན། དེ་ཆེ་སྤྱི་རྒྱུ་དོན་པོ་གཏོང་བ་སྦྱོས་ཀྱང་
ཅི་དགོས་ཏེ། འདིར་སྤྱི་རྒྱུ་ཡི་ཁྱེད་དོན་པོ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་དེ་
མི་སྤྱི་དོ། །བདག་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཅིའི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
འཇུག་ཅེ་ན། བདག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་འདྲ་
ཤེས་ནས་དོན་པོ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཆགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་
མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་དམིགས་པའི་ཐུན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་སྤོངས་པ་ལ་
གཏོང་བའི་སྦྱོ་ལྟ་གལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སེར་སྒྲ་ཅན་དེ་དག་ནི་ཡི་དྲགས་
གནས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ། བརྒྱུ་ལ་ཅི་སྟེ་མིར་སྦྱེས་ན་ཡང་དེ་ཆེ་དབྱལ་པོར་
འགྱུར་ཏེ་འཛོལ་བོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ངེ་སྤྲད་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན།
དེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་དབྱལ་པོ་

མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱང་རྩེ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་བས་རི་སྐད་
བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་མོས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ལྷང་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་དང་ལྡན་
བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་རྟག་ཏུ་ལྷུག་པར་
གཏོང་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེའི་ཆེ་སྤྱིང་བཞི་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འདྲ། འཁོར་གསུམ་ནམ་
པར་དག་པ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་དགའ་བར་ཏེ་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་གྱི། རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྤྱིང་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུལོ། །རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་མི་ཐད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་ཏུ་སྒྲན་མེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། བསྟན་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་མཁས་པ་གསལ་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྐད་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཀྱན་ལ་སྦྱིན་པ་འདི་བྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པ་
བྱིན་ལ། དེ་ཡང་འགོ་བའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱ་བསྐྱོ་ན།
བྱང་ཚུབ་དང་སེམས་ཅན་མི་ཐད་པའི་སྦྱིན་པ་ཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་
དགོངས་སོ། །

དེ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
སྦྱིན་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་

བྱེད་པ་མེད་དོ། །སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཡང་པ་རོལ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོས་ཡིན་གྱི།
དེ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་
དོ། །

དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་རང་ལ་རི་སྟེང་བདོག་པ་གཏོང་བར་
འགྱུར་བ་ནི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཆུང་དུ་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་མི་
བྱས་པའི་བྱིར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལྷག་མཛོ། །གང་སེར་སྣ་ཚར་བཅད་པ་དང་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞིན་
དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་དང་
གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱིད་པ་གསུམ་སོ། །དེ་དག་ན་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་བྱིར་མ་ལུས་པ་སྟེ་སྤྱིད་པ་འོ། །

ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིག་རྟོག་མཁའ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་དང་། རང་
རྒྱལ་དག་བཙུང་ལ་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་སྦྱིན་པ་བྱིན། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་
ལེགས་ཚོལ་ན་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཉེ་བར་
མཚོན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རོ། །དངོས་པོར་
དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཞུགས་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་རྟག་པ་བཟུང་ནས་གནས་
ན་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང་དག་པའི་

ཐབས་ལ་མཁས་པ་གཞན་གང་ཞིག་གིས། དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་ལ་ཡི་རངས་ནས་སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྟེ། རྒྱུར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
ཡོངས་བསྟོན། འདི་ལྟར་དེས་སེར་སྣ་ཆར་བཅད་ནས་རི་སྐད་བསྟན་པས་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །

རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་རྟོར་བྱ་མཆིང་བུའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བེ་རྒྱུ་
གཅིག་གིས་དེ་ཀྱན་རིན་ཐང་མཐུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འགྲོ་ཀྱན་སྦྱིན་པའི་ཕྱང་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཀྱན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་བསྟན་
མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་སྟེར་བ་ན་འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་པར་སྦྱིན་པ་
བྱིན་ནས་དེ་དག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ན་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོར་མི་དམིགས་པས་ན་
བདག་གིར་མི་བྱེད་ལ།

བྱ་བའི་ལས་སུ་ཡང་མི་རྟོག་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཕངས་པ་མེད་ན། དེ་
ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐུ་ཆེན་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། སྦྱིན་མེད་འོད་ལྡན་ཆེད་ཀྱིས་ཡར་
གྱུར་བཞིན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་ལ་གདམས་པས་དོན་

མ་ལུས་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་བཞིན་
དུ་དག་བའི་བཞེས་གཉིན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེ་ལུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཅིག་
བའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐོབ་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གཙོ་ཆེར་ལྷག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་ཆེར་བྱ་བ་ནི་སེར་སྣ་སྤངས་ནས་སྦྱིན་པས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་འགོ་བའི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེར་སྣ་གཙོ་དེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བ་དང་ནི་སྟེ། དེ་
བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟེན་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཙོ་དེད་ཅིང་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

ལོངས་སྟོང་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱད་པ་སྟོང་པར་བྱེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་ཅན་སྦྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་ནས་
སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བའི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བཤལ་བས་ངེ་སྤྱད་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་
འགོའི་འགོ་བ་དུ་མ་སྣ་ཆོག་ས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་

སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡིས་མི་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ཉག་ཏུ་ཆེད་དོ། །

འོད་བྱེད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་གཞོད་སེམས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་བཟོད་
བས་གཟུགས་བཟང་སྟེ་མཆན་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པ་ནི་
མཆོག་གོ། །རྒྱ་ཆེན་ནི་ཡངས་པའོ། །ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གསེར་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་
གསེར་མདོག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་སྤྲུག་པའོ། །ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
འགྲོ་བས་ལྟ་བའི་འོས་སྤྱ་འགྱུར་བའོ། །འོད་འཕྲོ་བ་ལ་གནས་པས་ནི་ལེ་ལོ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འབྱེད་མི་འགྱུར་ཏེ།
ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པས་ན་མཐའ་ཡས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ནོར་
མཆོག་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་ཆེད་པར་
འགྱུར་རོ། །སྤྱངས་དཀའ་བ་ལ་གནས་པས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱུར་
གྱུར་པས་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྱ་འདོར་བར་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་། མདོན་པར་
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་རིགས་དང་མདོན་
པར་ཤེས་པ་དང་རོ། །

དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
མདོན་པར་སྤྱབ་པའོ། །མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་

སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས། ཁམས་གསུམ་པའི་ངན་སོང་དང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཅིངས་པ་དེ་རྣམས་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདེལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། སྤྱལ་པའི་སྤྱིན་གྱིས་དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱོར་ནས་ཕྱིས་རིམ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་
 འཛིན་དུ་བརྟུག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤོང་
 བ་ལ་འགོད་དོ། །

རིང་དུ་སོང་བ་ལ་གནས་པས་ནི་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །མི་གཡོ་བ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ནི་གསེར་ལ་སོགས་
 པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞི་ཅན་དུ་བ་སྐྱབས་ནས་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་དང་། བཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བརྟུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པའི་སྟོ་
 གྲོས་ལ་གནས་པས་ནི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 ལ་བཀོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་དུ་འཇུག་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་གནས་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་
 པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱབ་པས་དགེ་འདུན་གྱི་རིགས་
 ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་བརྩ་གཅིག་ཀྱན་དུ་
 འོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞུགས་པས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིབ་པ་

ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་
སྤྱ་ཚུད་པ་འདྲིན་དུ་འབྱུག་གོ། །

དེ་ལྟར་ཡུམ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཡོངས་སྤྱ་གཏད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་མཁས་པ་ལ་འགྲོ་
བའི་ནད་གསོ་བྱེད་པ་སྟན་པའི་མཆོག་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་དེ་
ལྟར་བརྗོད་དོ། །དོན་དང་ལྡན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བཅེགས་པའི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་སྤྱད་པའོ། །སྤྱ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་མོ། །ཆོག་ས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་ནས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་
བསྐྱོམ་པའི་མན་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྗེས་སྤྱ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་
པའོ། །བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱ་
གཏོད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་ལས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་སྤྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བསྐྱོམ་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་དང་པོ་རེ་ཞིག་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱ་སྟོན་པར་
མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་སང་གའི་ཁྱིམ་བཞུགས་ནས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་

བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྱི་ལ་མོ་གྱང་
བཅས་བས་ལུས་དང་པོར་བསྐྱངས་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ།
ལྷེ་ཀན་ལ་སྦྱར་ནས་མིག་སྒྲ་གོང་དུ་གཏད་དེ།

ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱ་
མ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་
བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་མཛོས་ལ་རྩ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མིང་
དང་མཚན་མ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གི་བྱེ་བྲག་དང་། ལེ་ལུ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་དེ། དེ་ནས་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དབྱེ་བའི་གྲངས་རྩེ་བ་དང་། མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པར་འཇལ་བ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་།
སྦྱར་བ་འདེབས་པ་མེད་པར་དབྱེད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
ཆོད་མས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་རྣམ་པ་བཞིར་རྣམ་པར་དབྱུང་
དེ། ཡི་གེ་ཡང་སེལ་བུ་དང་བསྐྱས་པའི་རིམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པ་དང་
དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་དབྱེད་པའི་སེམས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདི་
ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་ཚོངས་པའོ་ཞེས་ངེས་པར་འཇིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ངེས་
པར་བརྩུང་ནས། རིམ་པ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཚན་མ་ལ་
དམིགས་པ་རྩ་བའི་སེམས་སུ་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཅུག་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འདུད་པ་ནི་འདུན་པའི་སེམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བས་མ་གཟིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་མ་མེད་པས་མཆོན་མ་མེད་པའོ། །དེས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ས་འོད་གསལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟོང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཅིངས་པས། འཁོར་བ་ན་སྤྱོད་པའི་འཆིང་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། མི་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་ཆེས་པ་དང་། རྟོན་བྲུག་པོ་དེ་དག་གནས་སྐབས་རིམ་ལྔ་བས་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདུན་པ་ཡང་དག་པར་སྟེ། །

འདུན་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་ལེ་ལོ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་

བཞིས་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བྲན་པ་
ཉིད་དེ། དེས་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་གནས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་ཞོད་
ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་སྤོང་ངོ། །

ཡང་དག་པར་སྐྱོ་བའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པས་ཞོད་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །བྱིང་ཞོད་ནི་བར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་མི་
ཚེ་ལ་ན་ཡང་སྐྱོན་ཡིན་པས་སེམས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །བྱིང་ཞོད་ནི་བ་ན་
གང་གི་ཆེ་སེམས་དམིགས་པ་ལས་རབ་རྒྱ་མི་གཡོ་བ་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཚེ་ལ་བ་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །

རིམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་ནས་ལངས་ཏེ་སྤར་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་རང་གི་ལྟ་
རྟོག་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་མོས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱན་བྲངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་བཤད་པས་ཆོས་ཀྱི་
སྦྱིན་པ་བྱིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་མཆོམས་བཞིར་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་
ལེའུ་ཉྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

ནལ་འབྱོར་མཁས་པ་འགས་ཀྱང་སྡོན་ཆད་ཡུམ་འདིའི་བསྐྱབ་པ་རིག་པས་
མ་རྟོགས་པ། །གཏི་ཐུག་ཐུན་ནག་སྒྲག་ནི་མ་ལུས་བསལ་བའི་མགོན་པོས་
མཐུན་ནས་གསུངས་པ་ཡི། །རིགས་པ་ལེགས་ལྡན་ཆོག་གིས་དེ་བཤད་པ་ལས་
བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་བསྐྱས་ལྡན་
འདི་ནི་འགོ་བས་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །གང་ཞིག་མངོན་པར་རྟོགས་ཀྱན་
གིས། །དེ་ཡི་བསྐྱས་དོན་རབ་གསལ་བ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་བཤད་
པ། །རྟོགས་ལ་རྟོགས་པར་སྦྱ་བ་ཡིན། །བརྒྱད་པའི་སྡེ་བ་སྦྱོར་ངེས་བཅེངས་
པའི། །ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་ཡོངས་ཅིས་ན། །སྡེ་ན་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དག་
དང་། །བརྒྱ་ཡིས་འདི་ལྷག་ཤེས་པར་བྱ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སྤྱ་
བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྟོགས་པར་སྦྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གོ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གིས་མཛད་པ་རྟོགས་སོ། །

བལ་ཡུལ་གྱི་པཱི་ཏ་ཇེ་ཏ་ཏང་དུ་ཤུཌིལྷ་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དང་། བོད་གྱི་ལོ་
རྒྱུ་བ་འགོ་སེང་དཀར་ཤུཌིལྷ་པའི་འོད་གིས་བསྐྱར་བའོ། །

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱུང་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ས་སྟེང་
རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་
འབྲེན་ཤུ་གུ་མེད་གཤེད་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་
ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་
བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུ་གུའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་
རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། ། སུ་མཛུ་ལོ། །